

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

นางสาวชุติมาส บุญหนุน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COOPERATION OF LIBRARIES AND MUSEUMS OF
THE SAME AFFILIATION

Miss Chutimas Boonnoon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัด
เดียวกัน

โดย

นางสาวชุติมาศ บุญหนุน

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

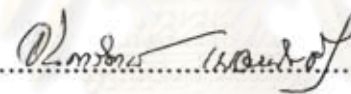
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

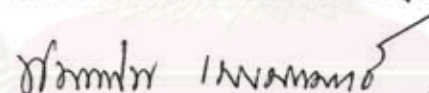
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพจน์ อัสววิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตารัตน์ เบอรพันธุ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อรนุช เสวตรัตนเสถียร)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ชลัยพร เหมะรัชตะ)

ชุดิมาส บุญหนุน : ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน.

(COOPERATION OF LIBRARIES AND MUSEUMS OF THE SAME AFFILIATION)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์, 204 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ประโยชน์ และปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

ผลการศึกษาพบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ มีความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากร และมีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน และการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่งมีการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน และมีความร่วมมือในการจัดทำเว็บไซต์ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่มีความร่วมมือในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ของความร่วมมือในด้านการช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการ ให้กว้างขึ้นและเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ สำหรับปัญหาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ประสบในระดับมาก ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ และไม่มีการจัดสรรงบประมาณความร่วมมือ โดยเฉพาะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนิติศ ชุดิมาส บุญหนุน

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์

5180122522 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEYWORDS : COOPERATION / LIBRARIES / MUSEUMS

CHUTIMAS BOONNOON : COOPERATION OF LIBRARIES AND MUSEUMS OF THE SAME AFFILIATION. ADVISOR : ASST. PROF. PIMRUMPAI PREMSMIT, D.A, 204 pp.

The purposes of this research were to study the cooperation of libraries and museums of the same affiliation, in terms of, administration, technical service, user service and information technology as well as the benefits and problems of the cooperation of libraries and museums of the same affiliation.

The finding indicates that most libraries and museums of the same affiliation have the cooperation policy and objective statements, the staff development cooperation and the public relations cooperation. All libraries and museums of the same affiliation have the cooperative selection and acquisition of the information resources as well as the cooperative preparation of search tools. Most libraries and museums of the same affiliation collaborate in information resources preservation. All libraries and museums of the same affiliation have the cooperative reference service as well as website development. Most libraries and museums of the same affiliation jointly use the computer technology. Most libraries and museums of the same affiliation gain the benefits from the cooperation in the issue of expanding and increasing the user groups of the libraries and museums. The cooperation of libraries and museums of the same affiliation encounter problems at the high level on insufficient funding and no budget allocation for the cooperation.

Department : Library Science.....

Student's Signature ชุตินันท์ บุญนง

Field of Study : Library And Information Science.....

Advisor's Signature ปิมรุมไพ พรหมสมิต

Academic Year : 2010.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและความปรารถนาดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ด้วยความซาบซึ้งและประทับใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินดารัตน์ เบอรพันธ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ชลัษฏ์ เหมะรัชตะ และอาจารย์ ดร.อรนุช เสวตรัตนเสถียร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ตลอดจนขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรักความห่วงใย โอกาสในการเรียนรู้และการศึกษาที่ดียิ่งแก่ลูกเสมอมา และขอระลึกถึงพระคุณของคุณครูทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้จนทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. ปรัชญาวรรณกรรม.....	10
บทบาทและหน้าที่ของห้องสมุด.....	10
บทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์.....	11
ลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	12
ความหมายของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	13
การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	15
ประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	38
ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่เป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดเดียวกันในเขต กรุงเทพมหานคร.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	65
การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น.....	65
การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	68
การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	73
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ตอนที่ 1 ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ของ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	78
ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและ พิพิธภัณฑ์ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	143
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	150
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	151
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	169
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	169
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	170
รายการอ้างอิง.....	171
ภาคผนวก.....	178
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและ พิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน.....	179
ภาคผนวก ข ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน.....	198
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	204

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	นโยบายความร่วมมือ.....	79
2	วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ.....	83
3	การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน.....	85
4	การจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ.....	87
5	จำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี.....	88
6	การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน.....	90
7	การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน.....	92
8	สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน.....	96
9	การประเมินผลความร่วมมือ.....	100
10	ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ.....	101
11	วิธีการประเมินผลความร่วมมือ.....	102
12	การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้.....	103
13	ความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวม.....	105
14	การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน.....	108
15	การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน.....	110
16	การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน.....	112
17	การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน.....	113
18	ความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวม.....	115
19	การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน.....	118
20	การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน.....	123
21	การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน.....	125
22	การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน.....	127
23	ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม.....	129
24	การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน.....	132
25	การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน.....	135
26	การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน.....	137
27	การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล.....	139

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ประโยชน์ของความร่วมมือ.....	142
29	ปัญหาในภาพรวมของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	143
30	ปัญหาในด้านงานบริหารของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	144
31	ปัญหาในด้านงานเทคนิคของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	145
32	ปัญหาในด้านงานบริการของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์.....	146
33	ปัญหาในด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและ พิพิธภัณฑ์.....	147

 ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

แหล่งสารสนเทศ คือ แหล่งที่ให้กำเนิดสารสนเทศ หรือแหล่งที่รวบรวมสารสนเทศไว้ให้บริการ มีหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และเผยแพร่สารสนเทศให้ผู้ใช้ที่ต้องการสารสนเทศ สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว (ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ 2537: 58) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศ ที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เป็นผู้รู้สารสนเทศ โดยเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล 2) แหล่งสารสนเทศสื่อสารมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่สารสนเทศ ข่าวสาร เหตุการณ์ ต่อประชาชน โดยเน้นข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ๆ รวมทั้งสาระความรู้ในเรื่องต่างๆที่เป็นประโยชน์ โดยวิธีการแพร่กระจายเสียง ภาพ และตัวอักษร ผ่านสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ 3) แหล่งสารสนเทศสถาบัน เป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดตั้งอยู่ในองค์กรต่างๆ ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคม หรือองค์การระหว่างประเทศ และ 4) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศที่ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ครอบคลุมทั่วโลก และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจำนวนมากเข้าด้วยกัน ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศผ่านเครือข่ายที่ไม่มีพรมแดน มีประโยชน์ต่อการสื่อสาร การค้นหา และการแลกเปลี่ยนข้อมูล (น้ำทิพย์ ภาวิวัน 2546: 48)

แหล่งสารสนเทศสถาบัน เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานรัฐบาล หรือเอกชน เพื่อทำหน้าที่ในการแสวงหาสารสนเทศโดยดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ จัดเก็บ และให้บริการเผยแพร่สารสนเทศ โดยสามารถจำแนกตามขอบเขต หน้าที่ และวัตถุประสงค์ในการให้บริการได้ดังนี้ 1) ห้องสมุด 2) ศูนย์เอกสาร หรือศูนย์สารสนเทศ 3) ศูนย์ข้อมูล 4) หน่วยงานทะเบียนสถิติ 5) ศูนย์วิเคราะห์สารสนเทศ 6) ศูนย์แจกจ่ายสารสนเทศ 7) ศูนย์แนะแหล่งสารสนเทศ 8) หน่วยงานจดหมายเหตุ และ 9) สถาบันบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์ (ชุดิมา สัจจามันท์ 2532: 91-96) สำหรับห้องสมุด เป็นสถาบันบริการสารสนเทศที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร การศึกษา และการเรียนรู้แก่ผู้ใช้บริการ ซึ่งจะทำหน้าที่คัดเลือกจัดหา และจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นระบบ รวมถึงการให้บริการสารสนเทศ ห้องสมุดมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ

5 ประการ คือ เพื่อการศึกษา ข่าวดสารความรู้ การค้นคว้าวิจัย ความจรรโลงใจ และการนันทนาการ (นำทิพย์ วิภาวิน 2546: 48)

แหล่งสารนิเทศอื่นที่มีความสำคัญ คือ พิพิธภัณฑ์ (Museum) ซึ่งเป็นสถาบันเพื่อการเรียนรู้ ตามอรรถาธิบาย ทำหน้าที่ในการรวบรวม สงวนรักษา ศึกษาวิจัย และจัดแสดงสิ่งซึ่งเป็นหลักฐานที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ มีภารกิจในด้านการค้นคว้า การศึกษาวิจัย และให้ความเพลิดเพลินจากสิ่งของ ซึ่งสงวนรักษา และจัดแสดง ดังนั้นความหมายของพิพิธภัณฑ์จึงรวมไปถึงสวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ และสถานที่อันจัดเป็นเขตสงวนอื่นๆ รวมทั้งโบราณสถานและแหล่งอนุสรณ์สถานต่างๆ (อ้อมใจ วงษ์มณฑา 2548: 35) หน้าที่ในความรับผิดชอบของพิพิธภัณฑ์โดยทั่วไป ได้แก่ 1) การรวบรวม (Collection) เป็นการรวบรวมวัตถุที่มีคุณค่า ตลอดจนการเก็บรวบรวมเรื่องราวต่างๆ ของมนุษย์ และวิวัฒนาการในแต่ละยุคสมัย 2) การจำแนกวัตถุ (Identifying) เป็นการจำแนกวัตถุให้ถูกต้องตามหลักวิชาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา 3) การทำบันทึกหลักฐาน (Recording) เป็นการบันทึก โดยการจดรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักฐานทางวิชาการของวัตถุที่รวบรวมไว้ 4) การสงวนรักษา (Preservation) เป็นการเก็บรักษาวัตถุต่างๆ ซึ่งต้องใช้การปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ในการรักษาวัตถุเหล่านั้น 5) การจัดแสดง (Exhibition) จะต้องมีการวางแผนและกำหนดจุดมุ่งหมายของการแสดง เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ชมมากที่สุด และ 6) การศึกษาค้นคว้า (Education) พิพิธภัณฑ์มีหน้าที่ให้ข้อเท็จจริงต่อผู้ชม โดยการทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นจากสิ่งที่ยังจัดแสดง (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2545: 123-124)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างผู้ใช้บริการกับสารนิเทศที่มีอยู่ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้แก่ผู้ใช้บริการ กล่าวคือ สถาบันบริการสารนิเทศทั้งสองต่างก็มีหน้าที่ และบทบาทที่คล้ายคลึงกันในด้านต่างๆ เช่น การรวบรวมวัตถุของพิพิธภัณฑ์ กับ การจัดหาหนังสือของห้องสมุด ทั้งสองงานเป็นการจัดหาทรัพยากรเข้ามาให้บริการภายในสถาบัน โดยผ่านการวิเคราะห์หรือจำแนก เพื่อจัดเก็บให้เป็นระบบ ช่วยให้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงของผู้ใช้บริการ จากวัตถุประสงค์ และลักษณะการดำเนินงานของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่มีความคล้ายคลึงกัน จึงทำให้เกิดความร่วมมือกันในการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของทั้งสอง ดังจะเห็นได้จากการจัดตั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ภายในหน่วยงานเดียวกันของหน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ คือ การดำเนินงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดแห่งหนึ่งกับพิพิธภัณฑ์แห่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ภายใต้โครงการใด โครงการหนึ่ง หรืออาจจะเป็นการปฏิบัติการต่อเนื่องในกิจกรรมต่างๆ การทำงานร่วมกันอาจจะเกิดขึ้นภายในสถานที่เดียวกัน หรือคนละสถานที่กันก็ได้ นอกจากนั้นความร่วมมือที่มีการดำเนินงานร่วมกันนั้นจะรวมถึงการใช้ และการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอีกด้วย (Gibson, Morris, and Cleeve 2007: 53) สำหรับสาเหตุของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในต่างประเทศ ได้แก่ ความต้องการให้ห้องสมุด มีบทบาทเสริมในการเป็นแหล่งบริการ และสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการเพิ่มจากที่ได้รับจากพิพิธภัณฑ์ โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ คือ พัฒนาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลให้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นพิพิธภัณฑ์จึงเริ่มมีการจัดทำทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ในลักษณะเดียวกันกับห้องสมุด ทำให้เกิดความร่วมมือขึ้นระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ตัวอย่างพิพิธภัณฑ์ที่มีการให้บริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ คือ The American Museum of Natural History (AMNH) เป็นพิพิธภัณฑ์ที่ตั้งอยู่ที่เมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการให้บริการสืบค้นออนไลน์ ซึ่งผู้ให้บริการสามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมดของพิพิธภัณฑ์ ทั้งที่เป็นภาพถ่าย และข้อความผ่านทางเว็บไซต์ของพิพิธภัณฑ์ โดยมีการเชื่อมต่อเข้ากับฐานข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ ส่งผลให้จำนวนการใช้บริการทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ความต้องการในการถามคำถามของผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้นจึงทำให้บริการตอบคำถามออนไลน์ของห้องสมุดเข้ามามีบทบาท (Dilevko and Gottlieb 2004: 1)

การจัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างทั้งสองหน่วยงาน ซึ่งเกิดขึ้นจากความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน เพื่อจัดและให้บริการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร ทรัพยากรสารสนเทศ สถานที่ เงินทุน และเทคโนโลยี เป็นต้น และอีกหนึ่งสาเหตุของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ คือการเปลี่ยนแปลงบทบาทของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่มีต่อชุมชน จากการสนับสนุนในเรื่องการศึกษาเพียงอย่างเดียว มาเป็นการเพิ่มบทบาทด้านสันตนาการ เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจจากผู้ใช้บริการ โดยใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ภายในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้บริการ ทั้งความรู้ที่จะได้รับ และความสนุกสนานที่มาพร้อมกับความรู้ ทำให้ผู้บริการรู้สึกไม่เบื่อหน่าย ดังนั้นจึงส่งผลให้ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน (Dilevko and Gottlieb 2004: 1-5)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการจัดตั้ง The Institute of Museum and Library Service (IMLS) เป็นสถาบันที่สนับสนุนความร่วมมือระหว่างห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และ หอจดหมายเหตุในระดับประเทศ โดยไม่หวังผลกำไร ซึ่ง IMLS จะทำหน้าที่ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างยั่งยืน และในประเทศอังกฤษนั้น ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานในลักษณะเดียวกัน คือ The Museums, Libraries and Archives Council (MLA หรือ MLAC) ขึ้นเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ เป็นต้น โดยความร่วมมือระหว่างห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุของทั้งสองประเทศมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้สถานที่ตั้งเดียวกัน หรือการจัดตั้งโครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และหอจดหมายเหตุ ซึ่งมีทั้งโครงการระยะสั้น และระยะยาว นอกจากนี้ ยังมีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น บุคลากร การให้บริการ การใช้สถานที่ร่วมกัน สิ่งอำนวยความสะดวก เงินทุน เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมีการจัดทำแผนการตลาดร่วมกัน การจัดหมวดหมู่ เป็นต้น (Gibson, Morris, and Cleeve 2007: 57-63)

ส่วนในประเทศโครเอเชีย ความร่วมมือระหว่างหอจดหมายเหตุ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ ช่วยทำให้ผู้ใช้บริการ ได้รับบริการที่ดีกว่าเดิม และช่วยปรับปรุงแก้ไขความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในความร่วมมือ นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่นำมาใช้ในการแปลง หรือจัดทำสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลนั้น เป็นปัจจัยส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ โดยเฉพาะสถาบันเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ ดังจะเห็นได้จากจำนวนโครงการจัดทำทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลของประเทศโครเอเชีย ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (Tanackovix and Badurina 2008: 571-572) สำหรับประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ นอกจากจะช่วยให้ผู้ใช้บริการ สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้น ยังเป็นการเสนอบริการใหม่ให้กับผู้ใช้บริการ เป็นการปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ รวมไปถึงการเพิ่มโอกาสในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านภาพลักษณ์ขององค์กร กล่าวคือ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ สามารถสร้างความน่าเชื่อถือ รวมถึงสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการรายใหม่ และขยายโอกาสในการเข้าถึงห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในด้านการปฏิบัติงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ บุคลากรของหน่วยงานทั้งสองจะได้รับประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ทั้งความรู้และความชำนาญ ตลอดจนเป็นการประหยัดงบประมาณ เพราะมีนโยบายในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ การอนุรักษ์ และการรักษาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ซึ่งเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติงานอย่างเต็มประสิทธิภาพของทั้งสองหน่วยงาน (Gibson and Morris 2007: 57-58)

จากประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่ตั้งได้กล่าวข้างต้น ประกอบกับ ในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาด้านความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ใน สังกัดหน่วยงานเดียวกัน ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาถึงความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ใน สังกัดหน่วยงานเดียวกัน ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งประโยชน์ และปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์เพื่อเป็นแนวทางแก่ ผู้บริหาร บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ ในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในสังกัดเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ประโยชน์ และปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันเพื่อเพิ่มช่องทางการ เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ
2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้น และให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
3. ปัญหาของความร่วมมือที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบในระดับ มาก คือ นโยบายไม่ชัดเจนทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ความร่วมมือด้านงานบริหาร

- 1.1 นโยบายความร่วมมือ
 - 1.1.1 เป็นลายลักษณ์อักษร
 - 1.1.2 นโยบายความร่วมมือในด้านต่างๆ
- 1.2 วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ
- 1.3 การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน
- 1.4 งบประมาณความร่วมมือ
 - 1.4.1 แหล่งงบประมาณ
 - 1.4.2 จำนวนงบประมาณ
- 1.5 การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน
- 1.6 การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน
 - 1.6.1 รูปแบบการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน
 - 1.6.2 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน
- 1.7 การประเมินผลความร่วมมือ
 - 1.7.1 ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ
 - 1.7.2 วิธีการประเมินผลความร่วมมือ
 - 1.7.3 การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้

2. ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

- 2.1 การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
- 2.2 การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
- 2.3 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
- 2.4 การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
- 2.5 การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน

3. ความร่วมมือด้านงานบริการ

- 3.1 การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
- 3.2 การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน

3.3 การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน

3.4 การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน

4. ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.1 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

4.1.1 ฮาร์ดแวร์

4.1.2 ซอฟต์แวร์

4.2 การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน

4.3 การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน

4.4 การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัลร่วมกัน

4.5 การจัดทำเว็บไซต์ร่วมกัน

5. ประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

5.1 ประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงาน

5.2 ช่วยให้ได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น

5.3 ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

5.4 ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ

5.5 ช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น

6. ปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

6.1 งานบริหาร

6.2 งานเทคนิค

6.3 งานบริการ

6.4 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สังกัดหน่วยงานของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความ

ร่วมมือกัน จำนวนทั้งสิ้น 14 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานหน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ซึ่งมีฐานะเป็นกรม / เทียบเท่ากรม จำนวน 8 แห่ง หน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง จำนวน 1 แห่ง หน่วยงานของรัฐ ประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 แห่ง หน่วยงานของรัฐ ประเภทองค์การมหาชน จำนวน 1 แห่ง และองค์กรอิสระ จำนวน 2 แห่ง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานแห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานจากสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ และแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. สืบหาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานที่ตั้งภาคหน่วยงานเดียวกัน

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยรายละเอียด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

ตอนที่ 2 ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ในด้านงานบริหารงานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ประโยชน์ ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

4. ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

หน่วยงานเอกชนที่มีความร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ จำนวน 2 แห่ง แห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 2 คน

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์เพื่อจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์
6. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง แห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน
7. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS for Windows)
8. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ ในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ปรัทัศน์วรรณกรรม

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน ประกอบด้วย บทบาทและหน้าที่ของห้องสมุด บทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถาน ลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ความหมายของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในด้านต่างๆ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานที่เป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดเดียวกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทบาทและหน้าที่ของห้องสมุด

ห้องสมุด เป็นแหล่งรวมสรรพวิชาความก้าวหน้าแห่งอารยธรรมจากวัสดุทุกประเภทไว้ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดหา จัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่สารสนเทศตามความต้องการของผู้ใช้ (อุทัย ทุติยะ โปธิ 2538: 109) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (ธีรศักดิ์ อัครบวร 2545: 107-108)

1. เพื่อให้การศึกษา และช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่จำกัดระดับความสามารถหรือพื้นฐานการศึกษา
2. เพื่อบริการสารสนเทศ ช่วยให้ผู้ให้บริการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่วัฒนธรรม และเป็นแหล่งส่งเสริมการมีส่วนร่วม และความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมของชุมชน
4. เพื่อการพักผ่อนและนันทนาการ ช่วยให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการอ่านและแสวงหาความรู้ต่างๆ

พวา พันธุ์เมฆา (2541: 6-7) ได้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของห้องสมุดไว้ดังนี้

1. ห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมความรู้หรือสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆ และเก็บไว้ในรูปแบบต่างๆ โดยมีหน้าที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการอย่างมีระบบ

2. ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างเสรี
3. ห้องสมุดช่วยปลูกฝังนิสัยการรักการอ่าน การได้เข้าไปใช้ห้องสมุด ทำให้เกิดการศึกษา ค้นคว้า หรือเพื่อความบันเทิงตามความสนใจของแต่ละบุคคล
4. ห้องสมุดช่วยส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. ห้องสมุดช่วยให้ผู้ใช้มีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพราะห้องสมุดจะทำหน้าที่จัดหา ทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ เข้ามาไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ตลอดเวลา

จากวัตถุประสงค์ และบทบาทความสำคัญของห้องสมุดดังกล่าว ทำให้ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่อสังคม ดังนี้ เป็นศูนย์กลางในการรวบรวม และบริการสารสนเทศที่ครบถ้วนและทันสมัย โดยห้องสมุดจะลดบทบาทการเก็บสะสมและเป็นเจ้าของสารสนเทศ แต่จะมุ่งเน้นบทบาทในการช่วย ผู้ใช้ให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากที่สุด และเป็นศูนย์กลางของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการศึกษาตามอัธยาศัย (อุรารัตน์ วงศ์ศิลป์ 2543: 24-26)

บทบาทและหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ เป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นโดยไม่หวังผลกำไร ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการโดยเปิดให้ประชาชนเข้าชม ส่งผลให้เกิดการสนับสนุน และส่งเสริมการอนุรักษ์ การศึกษาค้นคว้า การสื่อสาร ความรู้ความเข้าใจ และการจัดแสดงเผยแพร่วัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษา เรียนรู้ และเพื่อความเพลิดเพลิน ต่อวัตถุอันมีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ (ICOM 2007)

สุมาลี สังข์ศรี (2548: 16-18) ได้กล่าวถึงบทบาทของพิพิธภัณฑ์ ดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์มีบทบาทเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทั้งที่เป็นนักเรียน นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป สำหรับการให้บริการกับนักเรียน นักศึกษา อาจกำหนดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอน ในขณะที่การให้บริการกับประชาชนอาจจัดกิจกรรมกึ่งบันเทิง
2. พิพิธภัณฑ์มีบทบาทเป็นสถาบัน หรือหน่วยงานแนะนำความรู้ทางวิชาชีพ ให้ข้อมูลวิชาการ พร้อมทั้งเป็นสถาบันที่เชื่อมโยงวิชาการเข้ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคม
3. พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งพักผ่อนหย่อนใจแก่สังคมไทย และชาวต่างประเทศ โดยเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้ และเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว หรือผู้เข้าชม

4. พิพิธภัณฑ์ต้องสร้างความร่วมมือระหว่างพิพิธภัณฑ์ด้วยกัน เพื่อการลดภาระด้านคอลเลกชันให้น้อยลง แต่เน้นการจัดนิทรรศการ การแสดง การให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าชมในวงกว้างอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

5. เทคโนโลยีการสื่อสาร จะทำให้ภาพลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์เปลี่ยนแปลงและมีวิธีการนำเสนอที่พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ไม่เพียงเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ทำให้พิพิธภัณฑ์ในอนาคตน่าสนใจเท่านั้น แต่สื่อนิทรรศการที่ง่ายและสร้างความเข้าใจแก่ผู้ชมโดยไม่จำเป็นต้องเป็นหัวใจของการนำเสนอ

6. การจัดแสดงนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์ แม้จะแบ่งแยกเป็นนิทรรศการถาวร และนิทรรศการชั่วคราว แต่การพัฒนาเทคโนโลยีจะทำให้ช่วงการเปลี่ยนแปลงโปรแกรมนิทรรศการต่างๆ มีช่วงสั้นกว่าในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างเร็ว

7. การสร้างเรื่องราว ให้ผู้ชมมองเห็นและเข้าใจทั้งวงจร มีความจำเป็นต้องกระทำควบคู่ไปกับนิทรรศการเพื่อสร้างบรรยากาศที่จูงใจ และเข้าใจจนนำไปประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตได้

8. การสร้างเครือข่ายพิพิธภัณฑ์จำเป็นต้องมีการติดต่อกับสังคมอย่างใกล้ชิด เช่น การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อให้มีผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์และจะต้องกระทำโดยสม่ำเสมอ มีการติดตามประเมินสถานการณ์

ลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ลักษณะที่เหมือนกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ สามารถพิจารณาได้ดังนี้(Marsden 2001: 20; Allen 2002: 2; Martin 2003: 2-3)

1. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ มีการจัดเก็บ รวบรวม และการรักษาทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นวัตถุ สิ่งของ และเอกสารเหมือนกัน

2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เป็นแหล่งบริการสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ

3. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ มีการจัดให้บริการทรัพยากรสารสนเทศบนเว็บไซต์ โดยห้องสมุดได้มีการจัดทำคอลเลกชัน ทั้งหนังสือ เอกสารต้นฉบับ รูปภาพ และแผนที่ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และพิพิธภัณฑ์ ได้มีการจัดทำคอลเลกชันพิเศษขึ้นเช่นกัน ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการนำภาพถ่ายมาแปลงให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ภาพถ่ายดิจิทัล และให้บริการผ่านทางเว็บไซต์

4. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นแหล่งสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงความรู้ อีกทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ยังมีการสนับสนุนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันอีกด้วย

5. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ มีบทบาททางการศึกษา และสันตนาการ โดยมีการจัดหา และการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศกับชุมชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรม และการสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

ความแตกต่างกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ มีดังนี้(Allen 2002: 2; Allen and Bischoff 2002: 66; Martin 2003: 2-3)

1. ห้องสมุด มีการให้บริการเอกสารแก่ผู้ใช้บริการ ทั้งเอกสารที่มีหลายชุด และเอกสารที่มีเพียงชุดเดียว เพื่อการศึกษา การวิจัย และสันตนาการ แต่สำหรับพิพิธภัณฑ์นั้น มีการให้บริการในลักษณะของวัตถุ หรือสิ่งของ แก่ผู้ชมที่ได้เข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ เพื่อการศึกษา และสันตนาการ

2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ มีความแตกต่างกันทางวิชาชีพ และการแสดงออกของวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ห้องสมุดจะมีแนวทางในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการในลักษณะให้การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ และสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศอย่างอิสระให้แก่ผู้ใช้ โดยมีการจัดทำคอลเลกชันในหลายสาขาวิชา แต่สำหรับพิพิธภัณฑ์นั้น จะเน้นการรักษาความปลอดภัยของวัตถุ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ และมีการจำกัดการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการ โดยคอลเลกชันของพิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ จะได้รับการรักษาความปลอดภัยในการจัดเก็บเป็นอย่างดี และผู้ใช้ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ด้วยตนเอง ลักษณะการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศของพิพิธภัณฑ์ จะเป็นการเก็บสิ่งที่มีคุณค่า หรือมีเพียงชิ้นเดียว สำหรับการค้นคืนสารสนเทศ มุ่งเน้นให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์มากกว่าการให้บริการแก่สาธารณะ

ความหมายของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ความร่วมมือ คือ การดำเนินกิจการร่วมกัน อาจประกอบด้วยสองฝ่าย หรือหลายฝ่าย และความร่วมมือระหว่างห้องสมุด คือ การที่ห้องสมุดตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปผนึกกำลังดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีลักษณะความร่วมมือระหว่างห้องสมุดตามประเภทของสถาบัน สาขาวิชา พื้นที่ภูมิศาสตร์ และความร่วมมือตามสังกัดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นความร่วมมือของห้องสมุดที่ตั้งกักอยู่ในหน่วยงานประเภทเดียวกัน เช่น ความ

ร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดประชาชนสังกัด กรุงเทพมหานคร เป็นต้น หรือ อาจเป็นสถาบันต่างประเทศในสังกัดเดียวกันก็ได้ เช่น ห้องสมุดกับสถาบันวิจัย เป็นต้น (ชุตินา สัจจามันท์ 2546: 47-51)

จากลักษณะของความร่วมมือที่ได้กล่าวในข้างต้นนั้นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ จัดอยู่ในลักษณะความร่วมมือตามสังกัดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นระหว่างห้องสมุด กับสถาบัน หรือแหล่งสารนิเทศประเภทอื่น นั่นคือ พิพิธภัณฑน์ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ เป็นความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ คือ การดำเนินงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดแห่งหนึ่งกับพิพิธภัณฑน์แห่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะของการทำงานร่วมกันภายใต้โครงการใด โครงการหนึ่ง หรืออาจจะเป็นการปฏิบัติการต่อเนื่องในกิจกรรมต่างๆ การทำงานร่วมกันอาจจะเกิดขึ้นภายในสถานที่เดียวกัน หรือคนละสถานที่กันก็ได้ นอกจากนั้นความร่วมมือที่มีการดำเนินงานร่วมกันนั้นจะรวมถึงการใช้ และการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกันอีกด้วย (Gibson, Morris, and Cleeve 2007: 53) ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ อาจหมายรวมถึงความร่วมมือที่เป็นเพียงโครงการความร่วมมือขนาดเล็ก ไปถึงโครงการความร่วมมือขนาดใหญ่ ทั้งโครงการในลักษณะที่ปรากฏในรูปแบบจริง เสมือนจริง และการจัดแสดงผลงาน (Diamant-Cohen and Sherman 2003: 102) นอกจากนี้โครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป คือ กิจกรรมและโครงการของห้องสมุดที่สัมพันธ์กับนิทรรศการของพิพิธภัณฑน์ และการเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลที่เป็นเว็บไซต์ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ โครงการเหล่านี้ช่วยให้ห้องสมุดสามารถนำผู้ใช้บริการห้องสมุดเข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑน์ได้ รวมถึงความร่วมมือในโครงการแปลงสารนิเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล ช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารนิเทศของห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ได้อีกด้วย (Brown and Pollack 2000: 212-213)

การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ

การดำเนินงานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ เมื่อมีความร่วมมือกันจะต้องมีการจัดระบบการดำเนินงานในด้านต่างๆ ประกอบด้วย งานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

ความร่วมมือด้านงานบริหาร

นโยบายความร่วมมือ

นโยบาย หมายถึง แนวทางการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจหรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบกำกับ หรือเป็นทิศทางการทำงานขององค์กรนั้นๆ ในการนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปนโยบายจะกำหนดไว้เป็นข้อความอย่างกว้างๆ และนโยบายอาจมีความละเอียดมากขึ้นเมื่อต้องการให้มีความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ โดยนโยบายอาจประกอบด้วย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการนำไปปฏิบัติด้วย (รุ่งเรือง สุขภิรมย์ 2543: 13)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา นโยบายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ กำหนดไว้ว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑจะต้องเน้นการเป็นแหล่งสารสนเทศที่สนับสนุนการศึกษาของประชาชน และเป็นแหล่งบริการสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ (Gibson, Morris, and Cleeve 2007: 57) และสำหรับประเทศอังกฤษนั้น ได้มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ เรื่องการมีส่วนร่วมกับผู้ใช้ในเรื่องการศึกษา และเน้นความสัมพันธ์กับชุมชน โดยจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ (Owen and Johnson 1999: 11)

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการทำงาน โดยมีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะกำหนดนโยบายตามส่วนงานต่างๆของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ ได้แก่ การกำหนดนโยบายในการจัดทำงบประมาณ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ สนับสนุนข้อมูลสารสนเทศในการทำงานของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ และการให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ (สุนิสา ศรีแดงอ่อน, สัมภาษณ์)

วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ

วัตถุประสงค์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (Brown and Pollack 2000: 210-211; Tanackovix and Badurina 2008: 565) มีดังนี้

1. เพื่อเป็นการเสนอบริการใหม่ให้แก่ผู้ใช้บริการ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ทำให้เกิดบริการใหม่ๆ เช่น บริการแหล่งทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นโดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ บริการสืบค้นสารสนเทศของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ผ่านทางเว็บไซต์ เป็นต้น
2. เพื่อปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วจากการสืบค้นสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
3. เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ความร่วมมือในการจัดบริการสืบค้นออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ โดยผู้ใช้บริการไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ตลอดเวลา
4. เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ ด้วยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในการจัดบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงสารสนเทศของผู้ใช้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต
5. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน หรือองค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น

การพัฒนาคณากรร่วมกัน

การพัฒนาคณากร เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้พัฒนาการใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ มีโอกาสรับฟัง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อร่วม

อาชีพทั้งในหน่วยงานตนเอง และนอกหน่วยงาน ตลอดจนให้มีโอกาสได้ปรับปรุงวิทยฐานะให้สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ (จารุวรรณ สินธุโสภณ 2527: 98) กิจกรรมการพัฒนาคณากร มีดังนี้

1. การฝึกอบรม

การฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่จัดไว้อย่างมีลำดับขั้นตอน และเป็นระบบ มุ่งเน้นที่จะพัฒนา หรือฝึกฝนบุคลากรให้เรียนรู้ และมีความชำนาญมากขึ้น โดยมุ่งให้บุคลากรได้เรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง และให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรไปในทางที่ต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล พัฒนาทักษะ ความชำนาญ และเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่เป็นความรู้สึกลงในด้านดีและไม่ดี (พัฒนา สุขประเสริฐ 2540: 5-6)

สำหรับการพัฒนาบุคลากรร่วมกันด้วยวิธีการฝึกอบรมของกรมการทหารสื่อสาร ได้ส่งบุคลากรในหน่วยงานไปฝึกอบรมความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการดำเนินงานความร่วมมือ และสำนักงานศาลยุติธรรม ได้ส่งบุคลากรในหน่วยงานไปฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารจดหมายเหตุ เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะความสามารถให้กับบุคลากร และนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง (ชาญณรงค์ สุวรรณรัตน์, สัมภาษณ์; กิตติมา พฤตวินาสันต์, สัมภาษณ์)

2. การประชุม

การประชุม เป็นการชุมนุมกันหรือร่วมกันปรึกษาหารือในเรื่องที่กำหนดไว้หรือกระทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น ความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างตนเองกับผู้เข้าประชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำแก่ผู้เข้าประชุม ให้มีการตัดสินใจหรือตกลงใจโดยใช้ข้อมูลจากผู้เข้าประชุม ระดมความคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหา และประสานงานระหว่างบุคคลกับฝ่ายต่างๆ (สมคิด บางโม 2538: 150-151)

3. การศึกษาดูงานนอกสถานที่

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนำบุคลากรไปศึกษาการทำงานของหน่วยงานอื่นในสถานที่จริง โดยมีการบรรยายสรุปประกอบการดูงานเพื่อให้บุคลากรดูงาน และศึกษาเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ มีโอกาสซักถามปัญหา ได้เห็นขั้นตอนการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีโลกทัศน์กว้างไกล (สุวันนา ทองสีสุกใส 2537: 7)

สำหรับการพัฒนาบุคลากรร่วมกันด้วยวิธีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ของสำนักงานศาลยุติธรรม ได้ส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑิ์ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่กับหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบงานทางด้านห้องสมุดและพิพิธภัณฑิ์ เช่น หอสมุดแห่งชาติ และพิพิธภัณฑิ์สถานแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑิ์ (กิตติมา พฤทธิวนาสันต์, สัมภาษณ์)

4. การศึกษาต่อ

การศึกษาต่อ เป็นการเพิ่มวุฒิของบุคลากรให้มีความรู้ดีขึ้น หรือให้ได้รับความรู้ใหม่ เนื่องจากวิธีทำงานและเครื่องมือปฏิบัติงานเปลี่ยนไป การที่บุคลากรทำงานอยู่ ณ ที่ใดเป็นระยะเวลาเวลานานๆ ความรู้ความสามารถอาจล้าสมัยหรืออาจติดตามเทคโนโลยีใหม่ๆไม่ทัน การศึกษาต่อเป็นสิ่งที่ประ โยชน์แก่บุคลากรที่กำลังทำงานอยู่ ได้มีโอกาสนำความรู้มาปรับปรุงงาน และการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และควรจะเป็นความร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรในการที่จะศึกษาในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน (สอางศรี พรสุวรรณ 2526: 33)

5. การสัมมนา

การสัมมนา เป็นการที่กลุ่มของบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ปฏิบัติกรงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายกัน แล้วพบปัญหาเหมือนกัน มาร่วมกันศึกษาค้นคว้า ถกเถียง แสดงความคิดเห็น ในหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ภายใต้การนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความรู้ ความชำนาญ ในเรื่องนั้นจริงๆ

สำหรับการพัฒนาบุคลากรร่วมกันด้วยวิธีการสัมมนา ของสถาบันพระปกเกล้า ได้ส่งทั้งเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑิ์เข้าร่วมสัมมนา ของ Smithsonian ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานพิพิธภัณฑิ์ ช่วยให้ทั้งเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑิ์นำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมประชุมมาปรับใช้ในการทำงานร่วมกัน (ทัศยา นาคบุญบุตร, สัมภาษณ์)

6. การบรรยาย อภิปรายทางวิชาการ

การบรรยาย อภิปรายทางวิชาการ เป็นการเสนอสาระ ความรู้ต่างๆ โดยมีการเตรียมมาก่อน เป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา และแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวที่กำหนดไว้ (อ้อม ประนอม 2540: 95-97) การบรรยาย อภิปรายทางวิชาการ มีลักษณะเป็นพิธีการ คือ มีการกำหนดตัววิทยากร หัวข้อบรรยาย สถานที่ และเวลาไว้อย่างชัดเจน เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์จากวิทยากรสู่ผู้ฟัง (ทองฟู ชินะ โขติ 2534: 74)

งบประมาณความร่วมมือ

แหล่งงบประมาณความร่วมมือ มีดังนี้

1. งบประมาณแผ่นดิน หมายถึง เงินที่ได้รับจากรัฐบาล โดยผ่านทางกระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัด
2. งบประมาณเงินรายได้ของหน่วยงานต้นสังกัด
3. ค่าบำรุงห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ และค่าธรรมเนียมอื่นๆ หมายถึง เงินที่ได้จากผู้ใช้บริการที่จ่ายให้กับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์เป็นค่าบำรุง รายได้จากการขายของที่ระลึกของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ค่าธรรมเนียมการเข้าใช้บริการจากบุคคลภายนอก เป็นต้น

งบประมาณความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณความร่วมมือจากองค์กรที่สนับสนุนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ภายในประเทศ คือ IMLS (The Institute of Museum and Library Services) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และ MLA (The Museums, Libraries and Archives Council) ของประเทศอังกฤษ (Gibson, Morris and Cleeve 2007: 61) สำหรับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศโครเอเชีย จะได้รับเงินงบประมาณความร่วมมือจากกระทรวงวัฒนธรรมของประเทศโครเอเชีย (Tanackovix and Badurina 2008: 566)

การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน

อาคารห้องสมุด ควรเป็นห้องหรืออาคารเอกเทศและควรตั้งอยู่ในพื้นที่ที่สะดวกแก่การให้บริการ มีเนื้อที่เพียงพอสำหรับผู้ปฏิบัติงานและผู้ใช้บริการ และควรคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆต่อผู้ใช้บริการ ควรมีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศ มีระบบควบคุมความชื้น ระบบป้องกันสาธารณภัยอย่างเหมาะสมและได้มาตรฐาน (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2543) ส่วนสถานที่ตั้งห้องสมุดนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่ง บริเวณที่ตั้งที่เหมาะสมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของห้องสมุด หลักสำคัญในการเลือกสถานที่ตั้งของห้องสมุด คือ อยู่ในบริเวณที่สะดวกในการเข้าใช้ได้ทั่วถึงกันทุกคน และสะดวกสำหรับห้องสมุดในการติดต่อกับผู้ใช้ (จุฑารัตน์ ศรีวณะวงศ์ 2543: 38)

สำหรับอาคารพิพิธภัณฑ์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ อาคารทางประวัติศาสตร์ หรือ โบราณสถาน และอาคารพิพิธภัณฑ์สถานที่ก่อสร้างใหม่ โดยอาคารทางประวัติศาสตร์ หรือ โบราณสถานจะมีประวัติความเป็นมา และความน่าสนใจจากความสวยงามของตัวอาคาร ส่วนอาคารพิพิธภัณฑ์สถานที่ก่อสร้างใหม่นั้น การออกแบบอาคารจะต้องคำนึงถึงสถานที่ที่ใช้ในการจัดแสดงวัตถุ รวมถึงเรื่องเครื่องปรับอากาศ แสงสว่าง หน้าต่างระบายอากาศ และระบบไฟฟ้าที่ใช้ภายในอาคาร ส่วนเรื่องสถานที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์นั้น จะต้องคำนึงถึงเรื่องตำแหน่งที่ตั้ง ควรจะต้องเดินทางสะดวก มีขนาดเนื้อที่กว้างพอสมควร และรูปแบบที่พอเหมาะที่จะสร้างหรือขยายเพิ่มเติมได้ (นิคม มุสิกคามะ, กุลพันธาดา จันทรโพธิ์ศรี, และมณีรัตน์ ท้วมเจริญ 2521: 168-170)

สำหรับการใช้อาคารสถานที่ร่วมกันของสำนักงานอัยการสูงสุด มีลักษณะตั้งอยู่ในอาคาร และอยู่ในบริเวณเดียวกัน คือ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ที่ชั้น 11 อาคารถนนรัชดาภิเษก สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม มีลักษณะตั้งอยู่คนละอาคารกัน แต่อาคารที่ตั้งของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ อยู่ในบริเวณสถานที่เดียวกัน คือ ห้องสมุดตั้งอยู่ที่ชั้น 6 อาคารศาลอาญา แต่พิพิธภัณฑ์ ตั้งอยู่ที่ชั้น 5 อาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ โดยทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในบริเวณศาลยุติธรรม (ศิริพร ธิติปรีชา, สัมภาษณ์; กิตติมา พงศ์วินาสันท์, สัมภาษณ์) นอกจากนี้การใช้อาคารสถานที่ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ช่วยให้การดำเนินงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สะดวกมากยิ่งขึ้น (Allen and Bishoff 2002: 55)

การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจระหว่างองค์กรกับชุมชน แสดงให้ทราบถึงนโยบาย ส่งเสริมผลงานหรือบริการ หรือเพื่อรับการสนับสนุนจากชุมชนในด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Aitufe 1993: 39-45) การประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อห้องสมุด เพราะห้องสมุดเป็นสถาบันหนึ่งในสังคมที่มีบทบาทความสำคัญ ห้องสมุดจำเป็นต้องทำหน้าที่เปรียบเสมือนบริษัท ธุรกิจหรือร้านค้าที่จะต้องสร้างความมั่นคงและความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ในขณะที่เดียวกันต้องดึงดูดลูกค้าหรือกลุ่มประชาชนเป้าหมายให้เข้ามาใช้บริการให้มากที่สุด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ สามารถประชาสัมพันธ์ร่วมกันได้ โดยการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ ดังนี้ (บานชื่น ทองพันชั่ง 2534: 23-31; ปิยพัทธ์ สิบบัวทอง 2542: 4-9; วิไล อัครคชชยา 2533: 34-43)

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่มีลักษณะความมั่นคงถาวร เป็นหลักฐาน ไม่เสื่อมล่อยผู้รับสาร สามารถควบคุมการรับสารได้ตามความพอใจ ผู้ส่งสารก็มีโอกาสใช้ความคิด ศิลปะและเทคนิค เพื่อชักจูงเรียกร้องความสนใจโดยอาศัยการจัดและพิมพ์เป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ สื่อสิ่งพิมพ์ที่สำคัญ ได้แก่ คู่มือการใช้ห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์ ป้ายประกาศ จดหมายข่าว รายชื่อหนังสือใหม่ จดหมายรายงานประจำปี โบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ และวารสารที่จัดทำโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2. สื่อโสตทัศน เป็นสื่อที่นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของสื่อการเรียนการสอนโดยเป็นสื่อที่บรรจุหรือถ่ายทอดข้อมูล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการได้ยินเสียงและเห็นภาพ ผู้รับสามารถจะทราบขั้นตอน ลำดับภาพ ทำให้เกิดความเข้าใจง่าย ชัดเจน ถูกต้อง ในขณะที่สื่ออื่นๆไม่ได้ สื่อโสตทัศน ได้แก่ สไลด์ วิทยุกระจายเสียง รูปภาพ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ เทปบันทึกเสียง วีซีดี และดีวีดี

สำหรับการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยใช้สื่อโสตทัศน ของกรมแผนที่ทหาร ใช้วิทยุทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่ให้ข้อมูลที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย โดยจะเป็นวิทยุทัศน์แนะนำหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งมีรายละเอียดของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่เป็นหน่วยงานย่อย จัดแสดงอยู่ในวิทยุทัศน์แนะนำหน่วยงานนั้น (นิทัศน์ ชิตโสภณ, สัมภาษณ์)

3. สื่อกิจกรรม เป็นกิจกรรมในการประชาสัมพันธ์อย่างหนึ่งที่ทำให้ความรู้พร้อมกับความบันเทิง และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนรวมในกิจกรรมนั้น สื่อประเภทกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การนำชมห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์ การจัดนิทรรศการ การจัดวัน หรือสัปดาห์พิเศษของหน่วยงาน และการจัดประกวด

สำหรับการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยใช้สื่อกิจกรรม ของการกีฬาแห่งประเทศไทย ใช้การนำชมห้องสมุด/พิพิธภัณฑ์ เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ใช้เข้าถึงสถานที่จริง วิธีการ

ประชาสัมพันธร์่วมกัน คือ การนำชมของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้นำชม จะต้องแนะนำทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ให้กับผู้ใช้บริการ (ณัฐญาภรณ์ อังศุศิริกานต์, สัมภาษณ์)

4. สื่ออื่นๆ ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และกิจกรรมพิเศษที่นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ เพิ่มเติม เช่น การผลิตของที่ระลึกจำหน่าย หรือแจกฟรี เป็นกิจกรรมพิเศษอย่างหนึ่ง ที่หลายๆ หน่วยงานใช้ในการประชาสัมพันธ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์ ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์ และการแจ้งข่าวถึงผู้ใช้ผ่านทางไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเกิดขึ้นจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

สำหรับการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยใช้สื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของศูนย์ มานุษยวิทยาสรินทร ใช้การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด/พิพิธภัณฑ์ ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์ เพราะเว็บไซต์ เป็นสื่อที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไปเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (อนันต์ สมมูล, สัมภาษณ์)

การประเมินผลความร่วมมือ

การประเมินผล เป็นกระบวนการเปรียบเทียบผลสำเร็จของงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการวัดผลงานและคุณค่า โดยใช้หลักการวิเคราะห์หรือวิจัย สำหรับการดำเนินงาน ผู้ปฏิบัติงาน ฝ่ายต่างๆของหน่วยงานจะเป็นผู้ประเมินผลในเบื้องต้นก่อน แล้วจึงนำเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณาผลงานหรือการปฏิบัติงาน การบริหาร ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ว่าบรรลุนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ทั้งเป็นการตรวจสอบ หรือวัดผลงานด้วยวิธีต่างๆ ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (วาณี ฐาปนวงศ์สานติ 2543: 185-187) สำหรับวิธีการประเมินผล มีดังนี้

1. การสังเกต

การสังเกต เป็นวิธีการประเมินที่ผู้ประเมินต้องกำหนดเกณฑ์ และสิ่งที่ต้องการประเมินไว้ แต่ไม่ต้องเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นวิธีใช้สำหรับการประเมินที่ไม่ต้องการความชัดเจนแน่นอน อาจใช้ประกอบวิธีประเมินแบบอื่นๆ เช่น ความสนใจ ความพึงพอใจต่องานบริการหรือนิทรรศการที่จัดให้ เป็นต้น

2. การตอบแบบสอบถาม

การตอบแบบสอบถาม เป็นวิธีการประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้ตอบตามสิ่งที่ต้องการประเมิน มากน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณงานที่ต้องการวัด

3. การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการประเมินที่ใช้วิธีการสนทนา ทักทาย เพื่อให้ได้ข้อมูลจากสิ่ง ที่ต้องการวัด ซึ่งต้องมีเกณฑ์เช่นเดียวกับการสังเกตว่าต้องการทราบเรื่องใดบ้าง และเป้าหมายจะเป็น บุคคลกลุ่มใด จำนวนเท่าใด

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่จะมีการ ประเมินผลความร่วมมือหลังจากโครงการความร่วมมือที่ดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว แต่สำหรับ ประเทศอังกฤษนั้น จะมีการประเมินผลความร่วมมือในบางกรณีเท่านั้น โดยมีวิธีการประเมินผล ความร่วมมือ ได้แก่ รายงานทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ สถิติ เช่น จำนวนการเข้าชม เว็บไซต์ จำนวนข้อเสนอแนะ และจากการสังเกต และการติดต่อบนเว็บไซต์ หรือไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (Gibson, Morris and Cleeve 2007: 60)

ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน หมายถึง ความพยายามของหน่วยงานที่ ให้บริการสารสนเทศต่างๆ ที่มีความสนใจร่วมกันในด้านการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ให้มีขอบข่ายกว้างขวางที่สุดตามลักษณะของกลุ่มหน่วยงานบริการสารสนเทศ อาจจะทำกันเฉพาะ ด้านหรือเฉพาะสาขาวิชา ซึ่งขึ้นอยู่กับทรัพยากรสารสนเทศของสถาบันนั้นๆ (มาลินี ศรีพิสุทธิ์ 2533: 591)

สำหรับการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ใน สังกัดเดียวกัน จะเป็นลักษณะที่ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ เสนอรายชื่อ หนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่น่าสนใจ ให้บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นมา

ให้บริการภายในห้องสมุด ความร่วมมือที่เกิดขึ้นเป็นไปในลักษณะการให้คำแนะนำ หรือการเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ในการจัดบริการแก่ผู้ใช้บริการ (ทัชยา นากปุ่นบุตร, สัมภาษณ์)

การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน

เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศ เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ใช้และทรัพยากรสารนิเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศ (อาภากร ธาตุโลหะ 2547: 36-75; ทัชยา นากปุ่นบุตร, สัมภาษณ์) มีดังนี้

บัตรรายการ

บัตรรายการเป็นเครื่องมือช่วยค้นในรูปแบบบัตรที่ใช้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับบรรณานุกรมของทรัพยากรสารนิเทศ แล้วนำมาจัดเรียงตามลำดับอักษรในคู่มือบัตรรายการ เพื่อให้ใช้ค้นคว้าได้สะดวก บัตรรายการแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ บัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรเรื่อง

- บัตรผู้แต่ง หมายถึง บัตรที่ใช้เพื่อค้นหาห้องสมุดมีทรัพยากรสารนิเทศโดยผู้แต่งผู้นี้หรือไม่ สำหรับผู้แต่งที่มีผลงานหลายเรื่อง บัตรผู้แต่งจะช่วยให้ทราบว่าห้องสมุดมีผลงานเรื่องใดของผู้แต่งผู้นี้บ้าง

- บัตรชื่อเรื่อง หมายถึง บัตรที่พิมพ์ชื่อเรื่องของทรัพยากรสารนิเทศ ๆ ไว้บนบรรทัดแรก เพื่อให้ความสะดวกรวดเร็วสำหรับผู้ใช้บริการ

- บัตรเรื่อง หมายถึง บัตรที่มีหัวเรื่องปรากฏอยู่บนบรรทัดแรกของบัตร บัตรเรื่องจะให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดในกรณีที่ไมทราบชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่อง แต่ทราบขอบเขตหัวข้อวิชาและสาระสำคัญของเรื่องอย่างคร่าว ๆ

ดัชนีวารสาร

ดัชนีวารสาร เป็นเครื่องมือที่ช่วยค้นบทความต่างๆที่ตีพิมพ์ในวารสาร สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ บัตรดัชนีวารสาร สิ่งพิมพ์ดัชนีวารสาร และฐานข้อมูลดัชนีวารสาร

- บัตรดัชนีวารสาร เป็นบัตรขนาดเดียวกับบัตรรายการ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ค้นบทความในวารสารที่ให้บริการ เรียงไว้ในคู่มือดัชนีวารสาร จำแนกตามประเภทของบัตรเป็น บัตรดัชนีผู้แต่ง บัตรดัชนีชื่อเรื่อง และบัตรดัชนีเรื่อง

- สิ่งพิมพ์ดัชนีวารสาร ในกรณีที่วารสารจำนวนมากจะจัดเตรียมดัชนีวารสารใน

รูปสิ่งพิมพ์ ซึ่งผลิตโดยหน่วยงานต่างๆ เพื่อค้นบทความในวารสารต่างๆ สิ่งพิมพ์บรรณานุกรมวารสาร แบ่งตามขอบเขตเนื้อหาได้เป็น 3 ประเภท คือ บรรณานุกรมวารสารทั่วไป บรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา และบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

- ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสาร ห้องสมุดหลายแห่งได้จัดทำบรรณานุกรมภาษาไทยในรูปแบบฐานข้อมูล โดยรวมอยู่ในรายการออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นบทความที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็วด้วยการสืบค้นผ่านทางเลือกชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือคำสำคัญ

บรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม

บรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม เป็นการรวบรวมรายชื่อหนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ รวมถึงโสตทัศนวัสดุ แยกตามประเภท โดยให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม และจัดทำเป็นรูปเล่ม ซึ่งห้องสมุดอาจจะรวบรวมและทำเป็นรูปเล่มในแต่ละปี

บรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม

บรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม เป็นการรวบรวมรายการบรรณานุกรม เช่นเดียวกับ บรรณานุกรมรูปเล่ม แตกต่างกันที่บรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้มเป็นการเก็บรายการบรรณานุกรม ทรัพยากรที่ได้รับเข้ามาใหม่หรือยังไม่ได้นำไปยืมรวมเป็นเล่ม เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการ ให้บริการ จึงจัดแยกเป็นแฟ้มให้บริการ

รายการออนไลน์ หรือ OPAC (Online Public Access Catalog)

รายการออนไลน์ เป็นรายการข้อมูลบรรณานุกรมออนไลน์ของทรัพยากรสารสนเทศของ ห้องสมุด ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้ด้วยตนเองจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด หรือจากภายนอก โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การสืบค้นจากรายการออนไลน์ทำให้ผู้ใช้ทราบได้ทันทีว่าทรัพยากร สารสนเทศที่ต้องการมีในห้องสมุดนั้นหรือไม่ มีจำนวนเท่าใด สถานที่จัดเก็บ ตลอดจนสถานภาพ ของรายการที่ต้องการ เป็นวิธีการสืบค้นที่ง่าย ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากคำอธิบายที่ ปรากฏบนหน้าจอ นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถตรวจสอบข้อมูลการยืมของตนเองได้อีกด้วย

สำหรับการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ของสถาบันพระปกเกล้า คือ ภัณฑารักษ์ จะทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดคำสำคัญ คำค้นที่เป็นคำศัพท์เฉพาะ หรือการจัดทำสาระสังเขปแก่บรรณารักษ์ และบรรณารักษ์ จะทำหน้าที่ช่วยแนะนำภัณฑารักษ์ใน การลงรายการข้อมูลบรรณานุกรมออนไลน์ หรือ OPAC (ทศยา นากปฎนบุตร, สัมภาษณ์)

การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

ห้องสมุด เป็นแหล่งบริการสารสนเทศซึ่งมีทรัพยากรสารสนเทศจำนวนมาก และหลากหลายรูปแบบ ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการจัดเก็บที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ระบบที่นิยมใช้ในการจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ (จุมพจน์ วณิชกุล 2549: 119-124; อ่ำไพวรรณ ทัพเป็นไทย 2553: 50-57)

ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification)

ระบบทศนิยมดิวอี้ เป็นการจัดหมวดหมู่กำหนดแทนเนื้อหาอย่างกว้างๆ ประกอบด้วย 10 หมวดใหญ่ โดยใช้สัญลักษณ์ตัวเลขอารบิกตั้งแต่ 000-900 แทนเนื้อหาวิชา เรียกว่าการแบ่งครั้งที่ 1 ในแต่ละหมวดใหญ่ยังมีการแบ่งย่อยครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และแบ่งย่อยโดยเติมจุดทศนิยม

ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification)

ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน เป็นการจัดหมวดหมู่โดยกำหนดสัญลักษณ์แทนเนื้อหา คือ หมวดใหญ่ เป็นการแบ่งครั้งที่ 1 มี 20 หมวด โดยใช้สัญลักษณ์ที่เป็นอักษรโรมัน 1 ตัว ตั้งแต่ A-Z ยกเว้น I O W X Y และการแบ่งครั้งที่ 2 โดยใช้สัญลักษณ์อักษรโรมันเพิ่มอีก 1 ตัว เพื่อแบ่งหมวดย่อย และใช้ตัวเลขอารบิกในการแบ่งเนื้อหาเฉพาะเรื่องลงไป

สำหรับการจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศของพิพิธภัณฑ์ จะเรียกว่า “ระบบการให้เลขวัตถุ” เลขของวัตถุจะบอกให้ทราบว่า วัตถุนั้นเข้ามายังพิพิธภัณฑ์ เมื่อไร และอย่างไร โดยมีการใช้ตัวเลขเรียงลำดับ 1 2 3 หรือการกำหนดตัวอักษรที่ใช้หน้าตัวเลขเพื่อบอกชนิดของวัตถุ เช่น P = Painting; C = Ceramics; F = Furniture เป็นต้น หรือที่บอกสภาพภูมิศาสตร์นั้น เช่น NA = North America; A=Asia; AF= Africa เป็นต้น แต่การให้เลขตามลำดับ หรือตัวอักษรประกอบตัวเลข อาจแก้ไขได้ โดยการใช้เลขรวมที่ประกอบด้วยเครื่องหมาย “.” หรือ “/”

ระบบการจัดทรัพยากรสารสนเทศของพิพิธภัณฑ์ จะประกอบด้วยปีที่ได้รับวัตถุ และตัวเลขที่แสดงว่า พิพิธภัณฑ์ได้รับเข้ามาเป็นลำดับที่เท่าไร สำหรับเลขทะเบียนของวัตถุถาวรนั้น ช่องแรกจะบอกปี ซึ่งจะต้องเปลี่ยนไปทุกๆปี ช่องที่สองเริ่มด้วยหลายเลข 1 เรียงลำดับกันเรื่อยๆ พอขึ้นปีใหม่ก็ให้เลขใหม่ เช่น 55.1,55.2 เป็นต้น (นิคม มุสิกคามะ, กุลพันธ์ดา จันทรโพธิ์ศรี, และมณีนรัตน์ ท้วมเจริญ 2521: 70-71)

การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง การซ่อมแซม การบำรุงรักษา และการแก้ไข โดยวิธีการทั้งกายภาพและทางเคมีเพื่อให้วัสดุ เอกสาร หนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่เกิดการชำรุดเสียหายหรือเสื่อมสภาพ ให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น แข็งแรง และคงอยู่ เพื่อยืดอายุการใช้งานให้ยืนยาว (จันทร์ฉาย ประพันธ์พจน์ 2542: 9)

การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน คือ การที่ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอจดหมายเหตุ และหรือองค์กรอื่นๆ ได้ดำเนินงานอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งทางด้านวัสดุ และเนื้อหา สารสนเทศด้วยกัน เพื่อจุดมุ่งหมายในการอำนวยความสะดวกการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้บริการในปัจจุบัน และอนาคต (Eden and Gadd 1999: 221)

ทรัพยากรสารสนเทศมีโอกาสชำรุดและเสียหายได้ตลอดเวลา ปัจจัยที่ทำให้ทรัพยากรสารสนเทศเกิดการชำรุดและเสียหาย เช่น การผลิต อุณหภูมิ ความชื้น แสงแดด ฝุ่น สัตว์ต่างๆ ภัยธรรมชาติ และมนุษย์ ที่เป็นสาเหตุทำให้ทรัพยากรสารสนเทศเสียหาย ดังนั้นห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ โดยการจัดให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการทำความสะอาด และตรวจเช็คสภาพของทรัพยากรสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อยืดอายุการใช้งาน และเป็นการป้องกันไม่ให้ทรัพยากรสารสนเทศเสื่อมสภาพหรือเกิดการชำรุดเสียหาย นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งวิธี คือ การแปรสภาพของสารนิเทศจากรูปแบบหนึ่งไปยังอีกรูปแบบหนึ่ง แต่ยังสามารถคงเนื้อหาเช่นเดิม เพื่อให้บริการแทนเอกสารต้นฉบับ เช่น การนำรูปภาพ หรือภาพวาด มาแปลงให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์ภาพ เป็นต้น (กรมวิชาการ 2541: 6-10; วัลลภ สวัสดิวัตลล 2545: 4)

สำหรับการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ของสถาบันพระปกเกล้า คือ การร่วมกันดำเนินงานของภัณฑารักษ์ และบรรณารักษ์ ในการแปลงทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ หนังสือเก่า รูปภาพ ไมโครฟิล์ม เป็นต้น ตัวอย่างเช่น บรรณารักษ์นำหนังสือเก่าที่มีคุณค่า มาให้ภัณฑารักษ์ช่วยพิจารณา และทำการสแกนหนังสือเก่า เพื่อจัดทำเป็น E-book และนำไปลงฐานข้อมูล (ทัศนายนากปฎนบุตร, สัมภาษณ์)

การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน

การคัดทรัพยากรสารสนเทศออก เป็นการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่มีความจำเป็นต่อการใช้ ออกจากพื้นที่เดิม โดยแยกจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นในพื้นที่เฉพาะ ซึ่งอาจอยู่ภายในหรือภายนอกอาคารของสถาบัน เพื่อให้สามารถนำกลับมาให้บริการได้เมื่อมีผู้ต้องการใช้ หรือกรณีที่เกิดการชำรุด การคัดออกอาจทำได้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น แลกเปลี่ยน บริจาค โอน หรือขายให้แก่แหล่งที่ให้บริการสารสนเทศอื่นๆ ทำลายหรือขายให้แก่ผู้ขายสิ่งพิมพ์เก่า เป็นต้น ทั้งนี้ จำเป็นต้องปรับปรุงข้อมูลการควบคุมหรือทะเบียนทรัพยากรสารสนเทศให้ถูกต้องด้วย โดยเฉพาะหลักฐานการมีอยู่และสถานที่จัดเก็บ (นันทพร ชนะกุลบริรักษ์ 2546: 51)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสามารถคัดทรัพยากรสารสนเทศออกโดยเลือกใช้วิธีการต่างๆ ขึ้นอยู่กับนโยบายและกฎระเบียบของแต่ละห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน วิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกมีดังนี้ (วาณี ฐาปนวงศ์สานติ 2540: 104-105; Roy 1994: 352-400)

1. การทำลาย

การทำลาย เป็นวิธีการใช้กับทรัพยากรสารสนเทศที่อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถซ่อมแซมเพื่อใช้งานได้ต่อไป หรือสามารถหาทดแทนใหม่ได้ หรือเป็นทรัพยากรที่เสื่อมคุณภาพ

2. บริจาคให้สถาบันอื่น

ทรัพยากรสารสนเทศบางประเภทมีเนื้อหาหรือคุณสมบัติไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ แต่อาจจะเป็นประโยชน์กับสถาบันอื่นๆ การบริจาค จึงเป็นวิธีที่ช่วยให้ทรัพยากรสารสนเทศถูกใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า และตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

3. การขาย

สำหรับทรัพยากรสารสนเทศที่อยู่ในสภาพดี ก็อาจถูกนำมาขายราคาถูกในบางโอกาส สำหรับผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศนั้นๆ วิธีการขาย มี 2 ลักษณะ คือ การขายให้กับบุคคลทั่วไป หรือสถาบันหรือหน่วยงานอื่นๆ และการขายเป็นเศษกระดาษ ในกรณีที่ทรัพยากรสารสนเทศนั้นมีสภาพชำรุด

4. การแลกเปลี่ยน

ทรัพยากรสารสนเทศที่มีฉบับซ้ำจำนวนมากหรือได้รับบริจาค ซึ่งอาจจะมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ก็ทำการแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่น เพื่อที่จะได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตรง

กับความต้องการของผู้ใช้บริการ และสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. การย้ายไปเก็บในระบบชั้นปิด

การย้ายไปเก็บในระบบชั้นปิด อาจย้ายไปเก็บภายในหรือภายนอกอาคารห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ส่งผลให้การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศนี้ไม่สะดวกกับผู้ใช้บริการ

สำหรับการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน ของกรมการสารวัตรทหารบก คือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ จะร่วมกันเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาการคัดทรัพยากรสารสนเทศออก (กมลนิตย์ แจ่มอุติรัตน์, สัมภาษณ์)

ความร่วมมือด้านงานบริการ

การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของแหล่งสารสนเทศ การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ เป็นบริการที่นำผู้ใช้บริการเข้าสู่แหล่งสารสนเทศโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง สมบูรณ์ สะดวกและรวดเร็วที่สุด การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน เป็นการใช้ทรัพยากรสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการประหยัดงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (สุวันนา ทองสีสุกใส และอัจฉรา จันทสุวรรณ 2539: 86-87) โดยสามารถแบ่งทรัพยากรสารสนเทศที่มีบริการร่วมกัน ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศซึ่งบันทึกความรู้ที่มีเนื้อหาสาระ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง หรือเพื่อความบันเทิง โดยผลิตเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารรูปแบบต่างๆ (ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2551: 16-20)

- หนังสือ เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องราวและความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ สามารถแบ่งออกเป็นหนังสือบันเทิงคดี ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น และสารคดีซึ่งเป็นหนังสือที่ให้ความรู้เฉพาะ ความรู้พื้นฐานของสาขาวิชา หรือความรู้ทั่วไป

- วารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลเนื้อหาที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ จัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง

มีกำหนดออกแน่นอนเป็นวาระต่างๆ วารสารมีทั้งที่เป็นวารสารทางวิชาการ และวารสารที่ให้ความเพลิดเพลิน ซึ่งเรียกว่า นิตยสาร

- รายงานการวิจัย คือ รายงานผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างมีแบบแผน มีการค้นคว้าข้อเท็จจริงและสรุปผลการศึกษาดลจดจนข้อเสนอแนะให้ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป
- สูจิบัตร เป็นใบแจ้งกำหนดการต่างๆ อย่างรายการในการประชุม การแสดงมหรสพ เป็นต้น เช่น สูจิบัตรการแสดงโขน สูจิบัตรการแสดงดนตรี และนาฏศิลป์พื้นบ้าน เป็นต้น
- หนังสือพิมพ์ จัดเป็นวารสารประเภทหนึ่ง เนื่องจากมีกำหนดออกเป็นวาระแน่นอน เช่น รายวัน หรือราย 3 วัน หนังสือพิมพ์มุ่งเน้นการเสนอข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์ และเสนอเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ธุรกิจ การศึกษา อาชีพ กีฬา และบันเทิง
- กฤตภาค เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้จากการตัดข่าว บทความจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร และนำมาปะบนกระดาษ ให้หัวเรื่อง และระบุแหล่งที่มา

2. สื่อโสตทัศน หมายถึง วัสดุใดก็ตามที่ต้องใช้กับอุปกรณ์พิเศษ เพื่อสามารถฟัง และ/หรือมองเห็นภาพได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง (สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ 2543: 20-59; ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2551: 20-21)

- เทปบันทึกภาพ คือ วัสดุที่บันทึกภาพและเสียงลงเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ เทปบันทึกภาพนอกจากบันทึกความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่นเดียวกับวัสดุประเภทอื่นๆ แล้วยังให้ข้อมูล เช่น ภาพเหตุการณ์ การบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น นอกจากนี้เทปบันทึกภาพต้องใช้กับเครื่องเล่นเทปเท่านั้น
- เทปบันทึกเสียง คือ วัสดุที่บันทึกเสียงลงบนเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ ผู้ใช้สามารถบันทึกการลงในเทปบันทึกเสียงได้ด้วยตนเอง เทปบันทึกเสียงต้องใช้กับเครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง
- แผ่นเสียง เป็นแผ่นที่บันทึกสัญญาณเสียงลงบนแผ่นครีหรือบนพลาสติก และอ่านสัญญาณเสียงด้วยเข็ม ซึ่งมีหลายชนิด แผ่นเสียงมีหลายขนาด เช่น เส้นผ่านศูนย์กลาง 12 นิ้ว หรือ 6 นิ้ว เป็นต้น แต่ละขนาดความเร็วของการหมุนเพื่อเล่นให้เกิดเสียงจะไม่เท่ากัน เวลาใช้แผ่นเสียงต้องเล่นกับเครื่องเล่นแผ่นเสียงเท่านั้น
- วีซีดี หมายถึง แผ่นซีดีที่มีรูปแบบมาตรฐานในการจัดเก็บสัญญาณภาพ ภาพเคลื่อนไหว และสัญญาณเสียง ไว้ในแผ่นเดียวกัน สามารถใช้กับเครื่องเล่นวีซีดี ดีวีดี และเครื่องอ่านซีดีรอมได้

- ดิจิทัล เป็นสื่อที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลที่ต้องการพื้นที่ความจุมากๆ เช่น งานภาพยนตร์ ด้วยการใช้เทคโนโลยีการบีบอัดดิจิทัล แผ่นดิจิทัลยังสามารถบันทึกได้มากกว่าแผ่นวีซีดีทั่วไปมากถึง 7 เท่า และแผ่นดิสก์ธรรมดาถึง 15 เท่า นอกจากนี้จะมีความจุที่มากกว่าแล้ว เรื่องของภาพ ดิจิทัลยังให้ภาพที่คมชัด สมจริงได้มากกว่าวีซีดี และสามารถบรรจุเสียงภาคและตัวหนังสือบรรยายได้หลายภาษาในแผ่นเดียว และด้วยคุณสมบัติเหล่านี้ ทำให้ดิจิทัลถูกนำมาใช้ในการผลิตหนังแผ่นมากขึ้น

- สไลด์ คือ ภาพนิ่งโปร่งแสงที่บันทึกอยู่บนฟิล์มสไลด์ ภาพแต่ละภาพจะแยกจากกัน แล้วนำมาใส่กรอบ ใช้ได้ทั้งเป็นแผ่นเดี่ยวๆ หรือใช้เป็นชุดในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง การใช้สไลด์ต้องใช้กับเครื่องฉายสไลด์ซึ่งมีทั้งชนิดใช้กับจอฉายหรือชนิดมีจอในตัวเครื่อง

- รูปภาพ อาจเป็นภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพวาด หรือภาพพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เช่นภาพสถานที่สำคัญ ภาพเหตุการณ์ต่างๆ เป็นต้น

- แบบแปลน คือ แบบแผนผังตลอดจนรายละเอียดและรายการต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในแบบพิมพ์ทั้งหมด ใช้ในการก่อสร้างอาคาร หรือสถานที่ต่างๆ

- แผนที่ คือ รูปภาพอย่างง่ายซึ่งจำลองบริเวณบริเวณหนึ่ง และมีการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เช่น วัตถุ หรือบริเวณย่อยๆ ที่อยู่ในบริเวณนั้น แผนที่มักเป็นรูปสองมิติ ซึ่งแสดงระยะห่างระหว่างจุดสองจุดในบริเวณหนึ่งๆ อย่างถูกต้องตามหลักเรขาคณิต ยกตัวอย่าง เช่น แผนที่ทางภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีแผนที่แสดงคุณสมบัติของบริเวณต่างๆ บนพื้นโลก เช่น ความหนาแน่นของประชากร ความสูง เป็นต้น หรือของบริเวณอื่นๆ อาทิ สมอของมนุษย์ ได้อีกด้วย

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ในปริมาณมหาศาล โดยข้อมูลที่จัดเก็บอยู่ในรูปดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดให้บริการโดยทั่วไป ได้แก่ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2543: 49, 54-55; ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2551: 22-23)

- ฐานข้อมูลซีดีรอม ประกอบด้วยสองส่วน คือ ไฟล์ข้อมูล และซอฟต์แวร์ ทั้งสองส่วนบรรจุบนแผ่นเดียวกัน ไฟล์ข้อมูลที่บันทึกในซีดีรอมมีทั้งข้อมูลที่เป็นบรรณานุกรม และข้อมูลที่เป็นเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ต้นฉบับของบทความวารสาร หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ และอาจมีหรือไม่มีสาระสังเขปประกอบ นอกจากนี้ซีดีรอมยังใช้บันทึกข้อมูลที่เป็นเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ต้นฉบับ เช่น พจนานุกรม สารานุกรม นามานุกรม เป็นต้น สำหรับการค้นข้อมูลจากซีดีรอมต้องใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และเครื่องอ่านซีดีรอม

- ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้สามารถสืบค้นผ่านระบบเครือข่ายที่จัดให้บริการระบบออนไลน์ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์กลางที่เก็บฐานข้อมูลขนาดใหญ่หลายฐานข้อมูล และสามารถส่งข้อมูลแก่ผู้ใช้ที่อยู่ปลายทางที่ห่างไกลได้ ลักษณะของข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลจำแนกเป็นข้อมูลบรรณานุกรมของหนังสือ บทความวารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ข้อมูลสาระสังเขป ข้อมูลตัวเลข สถิติ และเนื้อหาเต็มของสิ่งพิมพ์ ด้านการใช้บริการผู้ใช้จะติดต่อคอมพิวเตอร์กลางด้วยโทรศัพท์ผ่านโมเด็ม และสามารถค้นหาเรียกสารนิเทศที่ต้องการโดยใช้ซอฟต์แวร์การหาและค้นคืนที่ติดตั้งในระบบ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลออนไลน์

ทรัพยากรสารนิเทศของจริง ที่มีให้บริการในส่วนงานพิพิธภัณฑ์ จะไม่มีการนำมาให้บริการทรัพยากรสารนิเทศร่วมกับทางห้องสมุด โดยทรัพยากรสารนิเทศประเภทนี้ จะถูกจัดเก็บเป็นพิเศษ การให้บริการ และการเข้าถึงสารนิเทศ จะอยู่ภายใต้ความดูแลของภัณฑารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์โดยเฉพาะ ดังนั้นการให้บริการทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน จะเป็นในลักษณะการแนะนำให้ผู้ใช้บริการไปใช้ทรัพยากรที่ห้องสมุดหรือพิพิธภัณฑ์ที่ร่วมมือกันมิให้บริการแทน (นิทัศน์ ชิตโสภณ, สัมภาษณ์)

การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน

บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นงานและกิจกรรมต่างๆที่บรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้ากระทำเพื่อช่วยอำนวยความสะดวก รวมถึงการช่วยเหลือแก่ผู้ใช้บริการในการสืบค้น และชี้แนะให้เห็นถึงวิธีการเข้าถึงสารนิเทศที่ต้องการด้วยวิธีการต่างๆ (Katz 1997: 3) นอกจากนี้ยังเป็นบริการที่ช่วยผู้ใช้ได้เข้าถึงสารนิเทศที่ต้องการหรือเกี่ยวข้องมากที่สุด ความร่วมมือในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพเกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะความไม่สะดวกในการสืบค้นสารนิเทศด้วยระบบปฏิบัติมือ ทำให้ได้สารนิเทศล่าช้า แต่ด้วยการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จัดเก็บและค้นคืนสารนิเทศ ส่งผลให้ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศที่ต้องการ นอกจากนี้การสื่อสารที่ทันสมัยในการส่งสารนิเทศระหว่างกัน ความร่วมมือบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าจึงเกิดขึ้น โดยมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ บริการแนะแหล่งสารนิเทศ บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการแปล บริการเลือกสรรสารนิเทศเฉพาะบุคคล บริการสารนิเทศทันสมัย บริการสาระสังเขปและครุขันธ์ และบริการตอบคำถามทางวิชาการ (มาลินี ศรีพิสุทธิ 2533: 616)

สำหรับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในการให้บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า จะเป็นในลักษณะการช่วยตอบคำถามเชิงลึกของภัณฑารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานให้กับผู้ใช้บริการ และการแนะนำแหล่งสารสนเทศอื่นๆของบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษาของผู้ใช้บริการ (วินัย สมประสงค์, สัมภาษณ์)

การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน

จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัย พบว่า นอกจากการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันแล้ว ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน มีความร่วมมือในการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการที่ต้องการสำเนาทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการ เช่น การสำเนารูปถ่ายโบราณ หรือเอกสารโบราณที่มีอายุเก่าแก่ เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นการยืดอายุการใช้งานของทรัพยากรสารสนเทศ

บริการสำเนาสื่อโสตทัศน เป็นบริการสำเนาสื่อโสตทัศนต่างๆ เช่น สำเนาเทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง หรือสำเนาจากเทปบันทึกเสียงลงบนแผ่นวีซีดี เป็นต้น ความร่วมมือในการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศน เกิดขึ้นจากราคาของสื่อโสตทัศนที่มีราคาแพง และมีความจำเป็นต้องมีไว้สำรองในกรณีเกิดการชำรุด จึงเป็นภาระที่หนักของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานที่จะจัดหาให้บริการได้อย่างครบถ้วนและพอเพียง หรือห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานบางแห่งที่มีการจัดหาสื่อโสตทัศนมา อาจใช้ไม่คุ้มค่าเพราะมีปริมาณการใช้บริการน้อย (มาลินี ศรีพิสุทธิ 2533: 620)

การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน

กิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของงานบริการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการของห้องสมุด เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างผู้ใช้บริการและห้องสมุด เป็นการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้ใช้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรสารสนเทศ และบริการของห้องสมุด ตลอดจนเพิ่มปริมาณการเข้าใช้ห้องสมุดและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุดให้กับผู้ใช้ (ไพพรรณ อินทนิล 2546: 131-132) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการ จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้งานบริการต่างๆ สามารถดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ และได้รับความสนใจจากผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ (วาณี ฐาปนวงศ์สานติ 2543: 154)

สำหรับกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ สามารถดำเนินการร่วมกันได้ คือ การจัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ โดยการจัดการนิทรรศการ ภัณฑารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ จะเป็นผู้ดูแลในส่วนของนิทรรศการ ซึ่งจะมีบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เป็นผู้ช่วยในการสนับสนุนข้อมูล รวมถึงการแนะนำแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของนิทรรศการ (ศิริพร ธิติปรีชา, สัมภาษณ์) เช่น โครงการความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัย Carnegie Mellon พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา Carnegie และภาควิชาคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัย Carnegie Mellon ได้ร่วมกันจัดทำนิทรรศการออนไลน์บนเว็บไซต์ ที่มีชื่อว่า “Smart Web Exhibits” ซึ่งพัฒนาขึ้นจากนิทรรศการทั่วไปโดยการนำเอกสารมาเชื่อมโยงกับชื่อของไดโนเสาร์ที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ สำหรับหน้าที่ในส่วนงานเนื้อหาคอลเลกชัน ผู้ที่ดูแล คือ พิพิธภัณฑ์ งานสแกนเอกสาร และการจัดทำมทาคาตา เป็นหน้าที่ของห้องสมุด และ ส่วนของโปรแกรม “Smart Exhibit” จะอยู่ในความรับผิดชอบของภาควิชาคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัย Carnegie Mellon (Allen and Bishoff 2001: 64)

ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ต่างๆมากมาย ทั้งอุปกรณ์การบันทึกข้อมูล อุปกรณ์การพิมพ์ อุปกรณ์การสื่อสารข้อมูล และเครื่องคำนวณต่างๆ (ครุชิต มาลัยวงศ์ 2538: 22) เทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยคอมพิวเตอร์จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของระบบ หรือระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล และผู้ใช้ (Norton 1997: 16)

ฮาร์ดแวร์

ฮาร์ดแวร์ หรือส่วนเครื่อง เป็นส่วนประกอบแรกของระบบคอมพิวเตอร์ หมายถึง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ที่สามารถจับต้องได้ ประกอบด้วยชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อกันและควบคุมการทำงานทุกอย่างของคอมพิวเตอร์ (ราชบัณฑิตยสถาน 2540: 67)

ส่วนประกอบของฮาร์ดแวร์ ประกอบด้วย อุปกรณ์นำเข้าข้อมูล อุปกรณ์ประมวลผลข้อมูล อุปกรณ์บันทึกข้อมูลและหน่วยความจำ และอุปกรณ์แสดงผลข้อมูล โดยฮาร์ดแวร์ที่สามารถ

นำมาใช้ในการทำงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ เครื่องอ่านบาร์โค้ด กล้องถ่ายภาพดิจิทัล จอสัมผัส เครื่องอ่านการ์ดความจำ และแผ่นบันทึกข้อมูล เป็นต้น

ซอฟต์แวร์

ซอฟต์แวร์ หรือ โปรแกรม เป็นคำสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานเฉพาะตามที่ใช้ต้องการ เนื่องจากคอมพิวเตอร์ไม่สามารถคำนวณ หรือประมวลผลข้อมูลได้เองโดยปราศจากคำสั่งทีละขั้น (Long 1997: 75) ส่วน Norton (1997: 16) ให้ความหมายว่า ซอฟต์แวร์เป็นกลุ่มของคำสั่งอิเล็กทรอนิกส์ที่สั่งให้ฮาร์ดแวร์ทำงาน คำสั่งเหล่านี้ เรียกว่า โปรแกรม แต่ละโปรแกรมจะมีวัตถุประสงค์ในการทำงานเฉพาะ สำหรับซอฟต์แวร์ที่สามารถนำมาใช้ในการทำงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เช่น Microsoft Word Microsoft Excel Microsoft Publisher Microsoft PowerPoint Adobe Acrobat Adobe Photoshop Desktop Author E book Publisher และ Flip Album เป็นต้น

การจัดทำระบบอัตโนมัติ

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติแบบบูรณาการ คือ ระบบที่สามารถทำงานหลายคำสั่งได้โดยใช้ฐานข้อมูลเดียว (Cortez and Smorch 1993: 2) โดยระบบบูรณาการจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ (Saffady 1987: 658)

1. ต้องเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการค้า อาจจะเป็นระบบแบบเบ็ดเสร็จ มีทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ หรือเป็นซอฟต์แวร์ที่ได้รับการออกแบบมาเฉพาะของห้องสมุด เป็นระบบที่ทำขึ้นมารองรับงานห้องสมุดทั่วไป ไม่เจาะจงงานใดงานหนึ่ง
2. ระบบต้องทำงานบนเครื่องเมนเฟรมคอมพิวเตอร์ หรือมินิคอมพิวเตอร์ หรือเซิร์ฟเวอร์ และควรจะต้องสามารถเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ได้ ไม่ใช่เครื่องเดี่ยว
3. ระบบต้องได้รับการออกแบบมาสำหรับงานห้องสมุดอัตโนมัติโดยเฉพาะ จึงไม่นับรวมระบบจัดการฐานข้อมูลต่างๆ ไป ถึงแม้ว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานห้องสมุดได้
4. ระบบจะต้องรองรับอย่างน้อยงานยืม-คืน งานทำรายการ และรายการออนไลน์ (OPAC) รวมทั้งการจัดทำรายงานสำหรับงานในแต่ละโมดูลด้วย

ข้อดีของการใช้ระบบบูรณาการ คือ ลดการซ้ำซ้อนของข้อมูล และฐานข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายในการทำงาน ลดระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และค่าบำรุงรักษาฐานข้อมูล (Clayton and Chris 1992: 55)

สำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปแบบบูรณาการที่ใช้ในห้องสมุดเฉพาะในประเทศไทย ได้แก่ DYNIX ELIB (Electronic Library on Web) TINLIB (The Information Navigator) และ VTLS (Virginia Tech Library System) (ลักขณา สังขกร 2542: 16-18)

การจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์

รายการออนไลน์ หรือ OPAC (Online Public Access Catalog) เป็นรายการข้อมูลบรรณานุกรมออนไลน์ของทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ผู้ใช้สามารถติดต่อเข้าถึงได้จากเครื่องรับปลายทางไม่ว่าจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด หรือจากการติดต่อระยะไกลจากภายนอกโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การสืบค้นรายการออนไลน์ เป็นวิธีการที่ผู้ใช้สามารถโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ที่ทำการสืบค้น โดยจะมีการติดต่อเข้าใช้รายการออนไลน์ใน 2 ลักษณะ คือ การติดต่อผ่านเครือข่ายภายในห้องสมุด และการติดต่อผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุดด้วยระบบอินเทอร์เน็ต (ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ 2551: 48)

The Colorado Digitization Program (CDP) เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างหอจดหมายเหตุ สมาคมประวัติศาสตร์ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ในรัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา CDP มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทางมรดกวัฒนธรรมที่สำคัญ ในลักษณะการจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์โดยจัดทำเมทาตาทาผ่านการเชื่อมโยงบนเว็บไซต์ ซึ่งมีการเชื่อมโยงรูปภาพมากกว่า 30,000 แห่งทรัพยากร จาก 50 องค์กร และสามารถเข้าถึงรูปภาพได้จากส่วนงานประวัติศาสตร์ ตะวันตก และพันธุศาสตร์ของ ห้องสมุดประชาชน Denver (Allen 2004: 1)

การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล

การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล คือ การดำเนินการจัดเก็บ และดูแลรักษาวัสดุหรือสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่าซึ่งอยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อความชำรุดเสียหายทั้งจากน้ำมีมมนุษย์และจากภัยธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ใช้ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ให้

สามารถเข้าถึงข้อมูล และใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาวโดยการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เปลี่ยนข้อมูลรูปภาพสัญญาณเสียง หรือสัญญาณภาพต่างๆ จากรูปแบบดั้งเดิม คือ อะนาล็อกไปเป็นสัญญาณดิจิทัล (Fresco 1998: 4)

การแปลงทรัพยากรสารสนเทศในลักษณะรูปภาพ สามารถจัดเก็บไว้ในรูปแบบแฟ้มข้อมูล ซึ่งมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป เช่น รูปแบบแฟ้มข้อมูล TIFF (Tagged Image File) เหมาะสำหรับการจัดเก็บภาพต้นฉบับ ขนาดของแฟ้มข้อมูลมีขนาดใหญ่ แต่จะมีการสูญเสียข้อมูลน้อยมาก เมื่อทำการบีบอัดข้อมูล ซึ่งช่วยให้รักษาคุณภาพของแฟ้มข้อมูลภาพไว้ใช้งานซ้ำๆ กันได้ยาวนาน รูปแบบแฟ้มข้อมูล JPEG (Joint Photographic Experts Group) เหมาะกับภาพภาพที่มีสีค่อนข้างมาก เป็นแฟ้มข้อมูลที่หากทำการบีบอัดแล้วข้อมูลจะลดขนาดลงเหลือเพียง 1/10 ของแฟ้มข้อมูลภาพเดิม สามารถแสดงผลได้ไม่ว่าจะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบใดก็ตาม และรูปแบบแฟ้มข้อมูล GIF (Graphic Interchange Format) เหมาะกับภาพกราฟิก ภาพลายเส้น ภาพการ์ตูน ภาพโลโก้ แฟ้มข้อมูลสามารถแสดงผลได้ไม่ว่าจะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบใดก็ตาม (Anderson and Maxwell 2004: 68)

การจัดทำเว็บไซต์ร่วมกัน

เว็บไซต์ (Web site) หรือที่อยู่เว็บ เป็นแหล่งรวบรวมเอกสารที่มีความสัมพันธ์กันและจัดระเบียบไว้บนเครื่องให้บริการเดียวกัน โดยทั่วไปเว็บไซต์ประกอบด้วยหน้าแรกของเอกสารที่จะให้ปรากฏบนจอภาพเรียกว่าโฮมเพจ (home page) และชุดของหน้าเว็บ (web page) (กรรชิต มาลัยวงศ์, 2543: 193) ชุดของเอกสารเหล่านี้มีจุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นๆ ในเครื่องบริการเดียวกันหรือต่างเครื่องกันผ่านข้อความหลายมิติ โดยปกติหน้าแรกของเอกสารจะมีข้อความแนะนำเรื่องหรือจุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารหลายมิติอื่นๆ เครือข่ายที่ใช้เชื่อมโยงอาจเป็นเพียงข่ายงานบริเวณเฉพาะที่ (Local Area Network - LANs) ซึ่งเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อื่นๆ เข้าด้วยกัน และอยู่ในบริเวณเดียวกัน หรือเครือข่ายบริเวณกว้าง (Wide Area Networks - WANs) ซึ่งเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีเครื่องแม่ข่ายและลูกข่ายตั้งกระจายอยู่ห่างไกลกัน เช่น ข้ามจังหวัด หรือข้ามประเทศ

เว็บไซต์สามารถเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร โฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการได้ทั่วโลก การจัดทำเว็บไซต์มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าสื่ออื่นๆ สามารถทำเป็นระบบสื่อประสม มีการโต้ตอบกันได้ และสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา (Cockburn and Wilson 1995: 1-2)

ประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (Tanackovix, Sanjica Faletar and Badurina, Boris 2008: 565-567; Gibson, Morris and Cleeve 2007: 58) ดังนี้

1. ช่วยทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงาน เนื่องจากความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการดำเนินการต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ วัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน พื้นที่ในการจัดเก็บทรัพยากร รวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดอาคารสถานที่ ค่ารักษาความปลอดภัย และค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค เป็นต้น ส่งผลให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงานได้

2. ช่วยให้ได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น

3. ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในการปฏิบัติงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความชำนาญในการทำงาน เพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน

4. ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ เป็นการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการให้มากขึ้นจากการทำงานร่วมกันของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เพราะความร่วมมือในการทำงาน ช่วยให้บริการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้ใช้บริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น

5. ช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ส่งผลให้จากเดิมผู้ใช้บริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของแต่ละแห่ง เริ่มเข้ามาใช้บริการทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ช่วยทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน โดยการเพิ่มช่องทาง และโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศ รวมถึงเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา นอกจากนี้ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ยังเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม (Bell 2003: 63) ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในการจัดทำคอลเลกชัน และทรัพยากรสารสนเทศบนเว็บไซต์ ส่งผลให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ตลอดเวลา และช่วยลดความเลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศของประชาชนทุกกลุ่มในสังคม (Brown and Pollack 2000: 210-211)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่เป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดเดียวกันในเขตกรุงเทพมหานคร

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่สังกัดเดียวกันในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 14 แห่ง แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ตามลักษณะประเภทของหน่วยงานของรัฐที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สังกัด ได้แก่

1. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่สังกัดหน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ซึ่งมีฐานะเป็นกรม / เทียบเท่ากรม มีจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
 2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่สังกัดหน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด
 3. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่สังกัดหน่วยงานของรัฐ ประเภทรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 2 แห่ง คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย และธนาคารออมสิน
 4. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่สังกัดหน่วยงานของรัฐ ประเภทองค์การมหาชน มีจำนวน 1 แห่ง คือ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
 5. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่สังกัดองค์กรอิสระ มีจำนวน 2 แห่ง คือ สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม
- รายละเอียดเกี่ยวกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง มีดังต่อไปนี้

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมการทหารสื่อสาร

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมการทหารสื่อสาร สังกัดอยู่ภายใต้แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิชาการ กรมการทหารสื่อสาร

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้าแผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิชาการ กรมการทหารสื่อสาร

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของกรมการทหารสื่อสาร มีชื่อเป็นทางการ คือ “ห้องสมุดกรมการทหารสื่อสาร” และพิพิธภัณฑ์ของกรมการทหารสื่อสาร คือ “พิพิธภัณฑ์ทหารสื่อสาร” ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทั้งสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือภาษาไทยหมวด 000-900, นวนิยาย และวารสารภาษาไทย แก่นักเรียนทหารสื่อสาร และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในกรมการทหารสื่อสารเป็นหลัก สำหรับพิพิธภัณฑ์ทหารสื่อสาร ตั้งอยู่บนชั้นที่ 2 ของอาคาร 2 ชั้น ภายในกรมการทหารสื่อสาร ภายในพิพิธภัณฑ์เป็นการจัดแสดงพระรูปของพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน พระโอรสองค์ที่ 35 ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ก่อตั้งกรมการทหารสื่อสาร และเมื่อสมัยก่อนส่วนสื่อสารยังรวมเป็นหน่วยเดียวกันกับเหล่าทหารช่างพระองค์ได้แยกหน่วยทหารสื่อสารออกมาเป็นกรมการทหารสื่อสาร พระองค์ท่านจึงเป็น พระบิดาทางการสื่อสารอีกด้วย และยังมีการจัดแสดงเครื่องมือสื่อสารในยุคสมัยต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ยังมีผู้จัดแสดงเครื่องมือเครื่องมือต่างๆ ผู้จัดแสดงเครื่องหมายเหล่าทหาร และผู้จัดแสดงที่มีชื่อว่า RTA (Royal Thai Army)

สำหรับระเบียบการขอเข้าใช้บริการนั้น พิพิธภัณฑ์ทหารสื่อสารยังไม่เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ ยกเว้นกรณีติดต่อขอเข้าชมเป็นหมู่คณะสามารถทำหนังสือติดต่อล่วงหน้าเพื่อขอเข้าชมได้ (ชาญณรงค์ สุวรรณรัตน์, สัมภาษณ์; กรมการทหารสื่อสาร, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมการสารวัตรทหารบก

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมการสารวัตรทหารบก สังกัดอยู่ภายใต้แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิชาการ กรมการสารวัตรทหารบก

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้าแผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิชาการ กรมการสารวัตรทหารบก

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของกรมการสารวัตรทหารบก มีชื่อเป็นทางการว่า “ห้องสมุดกรมการสารวัตรทหารบก” และพิพิธภัณฑ์ของกรมการสารวัตรทหารบก คือ “พิพิธภัณฑ์กรมการสารวัตรทหารบก” โดยห้องสมุด จะทำหน้าที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน แก่นักเรียนทหารสารวัตร และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในกรมการสารวัตรทหารบกเป็นหลัก

สำหรับพิพิธภัณฑ์ของกรมการสารวัตรทหารบก เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กที่นำเสนอเฉพาะสิ่งที่อยู่ในเหล่า สท.ทบ. จัดแสดงเครื่องแบบและอาวุธที่ใช้ประจำตัว เครื่องแบบชุดทหารทั่วไป ชุดพราง และเครื่องแบบสำหรับปฏิบัติการกิจ ปัจจุบันมีการจัดแสดงเครื่องแบบสท.หญิง และอาวุธประจำตัวที่สารวัตรทหาร เช่น โล่ กระบอง กระบองไฟฟ้า กระบองดาขาย ปืนพก เป็นต้น รวมถึงภาพประวัติศาสตร์สมรรถุมิรบของทหารที่ได้เสียสละปฏิบัติการกิจเพื่อชาติ

สำหรับระเบียบการขอเข้าใช้บริการนั้น พิพิธภัณฑ์ของกรมการสารวัตรทหารบกยังไม่เปิดให้บริการแก่ประชาชน โดยทั่วไป ยกเว้นกรณีติดต่อขอเข้าชมเป็นหมู่คณะสามารถทำหนังสือติดต่อล่วงหน้าเพื่อขอเข้าชมได้ (กมลนิตย์ แจ่มอุลิตร์ตัน, สัมภาษณ์; กรมการสารวัตรทหารบก, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมแผนที่ทหาร

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมแผนที่ทหาร สังกัดอยู่ภายใต้แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองธุรการ กองบัญชาการ กรมแผนที่ทหาร

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้าแผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองธุรการ กองบัญชาการ กรมแผนที่ทหาร

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของกรมแผนที่ทหาร โดยห้องสมุด มีชื่ออย่างเป็นทางการ คือ “ห้องสมุดกรมแผนที่ทหาร” ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนฯ แก่ ผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในกรมแผนที่ทหาร

สำหรับพิพิธภัณฑ์ของกรมแผนที่ทหาร มีชื่อเรียกว่า “พิพิธภัณฑ์ภักดีภูธร” ในประเทศไทยได้เริ่มรับวิทยาการด้านการสำรวจแผนที่จากตะวันตกในสมัยรัชกาลพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นับตั้งแต่ทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง “กรมทำแผนที่สยาม” เมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2428 เป็นต้นมา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเครื่องมือที่ใช้ในงานสำรวจเพื่อทำแผนที่ได้เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับความต้องการและมีประสิทธิภาพในการทำงานดียิ่งขึ้นโดยลำดับ เครื่องมือเครื่องใช้ในสมัยต่างๆ เหล่านี้นับว่าเป็นวัตถุที่ควรสงวนรักษาและจัดแสดงเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา เกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการสำรวจเพื่อทำแผนที่ของไทย จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว พลโท ฉลอง อุชูโกมล เจ้ากรมแผนที่ทหารบก คนที่ 9 (พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2505) จึงได้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ทางแผนที่ เมื่อ พ.ศ. 2503 ชื่อ “พิพิธภัณฑ์ภักดีภูธร” (ตามราชทินนามของเจ้ากรมแผนที่ทหารบก คนที่ 4 คือ พลตรี พระยาภักดีภูธร พ.ศ. 2453- 2472) และต่อมา พ.ศ. 2506 ได้เปลี่ยนแปลงการจัดส่วนราชการโดยโอนกรมแผนที่ทหารบกไปสังกัดกองบัญชาการ ทหารสูงสุด จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “กรมแผนที่ทหาร” และปี พ.ศ. 2508 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดส่วนราชการภายในกรมแผนที่ทหาร และกำหนดให้กิจการห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์เป็นส่วนราชการระดับแผนก เรียกว่า “แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์” ขึ้นกับกองธุรการมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับพิพิธภัณฑ์ภัณฑวัตถุ มีสถานที่จัดเก็บตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ คือ

อาคารระออกุมิลักษณ์ ชั้น 1 ใช้เป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด มีตู้และชั้นวางสำหรับจัดเก็บแผนที่สำคัญเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีภาพถ่ายประวัติศาสตร์ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ตลอดจนเอกสารสิ่งพิมพ์สำคัญต่างๆ

อาคารระออกุมิลักษณ์ ชั้น 4 ใช้เป็นสถานที่จัดเก็บเครื่องมือทำแผนที่ต่างๆ ตั้งแต่เริ่มแรกเท่าที่จะเก็บรักษาไว้ได้ เช่น กล้องดาราศาสตร์, เข็มทิศ, เครื่องมือรังวัดต่างๆ เป็นต้น สำหรับพื้นที่บางส่วนเป็นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และเก็บแผนที่เก่า เอกสารต่างๆ เช่น สมุดสนาม เป็นต้น

อาคารวิจิตรภูมิประเทศ ชั้นล่าง เป็นที่ทำการของกองธุรการฯ ส่วนหนึ่งจัดเป็นห้องสมุดกรมแผนที่ทหาร และยังเป็นที่ยังเก็บแผนที่ประวัติศาสตร์บางส่วน อยู่ในตู้กระจก ซึ่งแผนที่เหล่านี้ มีความเก่าแก่มากและมีขนาดใหญ่

พิพิธภัณฑ์กรมแผนที่ทหารได้ดำเนินการรวบรวม สิ่งของต่าง ๆ ที่มีคุณค่าอาทิ แผนที่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน ภาพถ่ายต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานของกรมแผนที่ทหารบก เพราะเป็นหน่วยงานแรกที่เริ่มดำเนินการบันทึกภาพได้แก่ ภาพพระราชพิธีภาพพระมหากษัตริย์และ พระบรมวงศานุวงศ์ ภาพเกี่ยวกับกิจกรรมทหาร เช่น การประลองยุทธ์ใหญ่ พ.ศ. 2459 ภาพฉลองรัฐธรรมนูญ สิ่งตีพิมพ์เป็นผลงานในสมัยสงคราม โลกครั้งที่ 2 ได้แก่ ธนบัตร แสตมป์ อกรแสตมป์ พิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2482- 2483 และเครื่องมือสำรวจและทำแผนที่ แยกประเภทตามลักษณะการใช้งาน ได้แก่ เครื่องมือสำรวจภาคพื้นดิน เครื่องมือสำรวจทางอากาศ เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมือทำแผนที่ เช่น เครื่องอ่านแผนที่จากรูปถ่ายทางอากาศ เครื่องขยายแผนที่ เครื่องมือถ่ายภาพและการพิมพ์ (นิทัศน์ ชิตโสภณ, สัมภาษณ์; กรมแผนที่ทหาร, 2553)

ศูนย์วิทยพัทยาการ
ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมสรรพาวุธทหารบก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมสรรพาวุธทหารบก สังกัดอยู่ภายใต้แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิทยาการ กรมสรรพาวุธทหารบก

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้าแผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิชาการ กรมสรรพาวุธทหารบก

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของกรมสรรพาวุธทหารบก มีชื่ออย่างเป็นทางการ คือ “ห้องสมุดกรมสรรพาวุธทหารบก” ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนฯ แก่ผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในกรมสรรพาวุธทหารบก

สำหรับพิพิธภัณฑ์ของกรมสรรพาวุธทหารบก หรือ พิพิธภัณฑ์ทหารสรรพาวุธเป็นพิพิธภัณฑ์ของหน่วยงานที่รวบรวมอาวุธใช้ยิงทดสอบขึ้น ในปี พ.ศ.2497 ต่อมาจึงได้มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์อย่างเป็นทางการ และนำอาวุธรุ่นเก่าต่างๆจากกองคลังแสงมารวบรวมไว้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เมื่อ พล.อ.สมุท นิลกุล เป็นเจ้ากรม ทางพิพิธภัณฑ์ยังมีงบประมาณ และโครงการที่จะปรับปรุงให้ทันสมัยเทียบเท่ากับในต่างประเทศ ภายใต้การสนับสนุนของเจ้ากรมคนปัจจุบัน และในปี พ.ศ. 2543 ได้ปรับปรุงชั้นล่างเพื่อใช้แสดงปืนใหญ่และเครื่องจักรผลิตปืนแบบปืนเล็กยาว (พลย.) 66

พิพิธภัณฑ์จัดแสดงอาวุธโดยการแบ่งตามยุคสมัย ได้แก่ สมัยอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น (สมัยรัชกาลที่ 1 - รัชกาลที่ 4) สมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 สมัยสงครามเวียดนาม มีการจัดแสดงอาวุธ อาทิ อาวุธฟันแทง, ปืนใหญ่, ปืนคาบชูด, ปืนคาบ, กลุ่มปืนใหญ่เล็ก, ปืนใหญ่ลำริด, ปืนจำลองมาจากปืนใหญ่สำหรับยิงสลุดในงานพระราชพิธีต่างๆ, ปืนแก๊ป, ปืนใหญ่ลำกล้องทองเหลือง, ปืนใหญ่บรรจุกระสุนท้ายลำกล้อง, ปืนกลแบบระบายความร้อนด้วยน้ำ, ปืนใหญ่สนามปืนใหญ่ทหารราบ, ปืนกลแบบระบายความร้อนด้วยอากาศ และปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังแสดงอาวุธที่ทางสรรพาวุธสามารถผลิตได้เอง คือ ปืนกลเบา แบบ 66 จากนั้นและรูปแบบอาวุธของฝ่ายพันธมิตร และฝ่ายคอมมิวนิสต์ ส่วนใหญ่เป็นของญี่ปุ่น และจีนแดง ซึ่งยึดมาได้จากสงคราม รวมถึงเครื่องยิงลูกระเบิดแบบต่างๆ เครื่องใช้ และเครื่องจักรในอดีต ของกรมสรรพาวุธ กลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มอาวุธวิจัยพัฒนา เป็นผลงานของกรมสรรพาวุธทหารบกที่ผ่านการวิจัยแล้ว มีทั้งที่ได้ประจำการ และไม่ได้ประจำการ (สุนิสา ศรีแดงอ่อน, สัมภาษณ์; กรมสรรพาวุธทหารบก, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สังกัดอยู่ภายใต้กองบัญชาการ
กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้ากองบัญชาการ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของกรมอุทกศาสตร์ มีชื่อที่เป็นทางการ คือ “ห้องสมุดกรมอุทก
ศาสตร์” และพิพิธภัณฑ์ของกรมอุทกศาสตร์ จะมี 2 ส่วน คือ “พิพิธภัณฑ์อุทกศาสตร์” และ
“หอประวัติอุทกศาสตร์” โดยห้องสมุดอุทกศาสตร์ จะทำหน้าที่ให้บริการสารนิเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์
และสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการ ซึ่งผู้ใช้บริการห้องสมุดจะเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในกรมอุทก
ศาสตร์เป็นหลัก

สำหรับ "หอประวัติอุทกศาสตร์ไทย" เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ.2550 จัดตั้ง
ขึ้นโดยกรมอุทกศาสตร์เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณขององค์พระมหากษัตริย์ไทยและเพื่อ
เป็นศูนย์รวมความรู้ อนุรักษ์และเก็บรักษาเรื่องราวความรู้ทางประวัติศาสตร์ของงานอุทกศาสตร์
ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถานที่ตั้งหอประวัติอุทกศาสตร์ อยู่บริเวณชั้น 3 ของอาคารกองบังคับ
การ กรมอุทกศาสตร์ โดยมีลักษณะเป็นห้องโถงยาว ชั้นเดียว ภายในบรรจุทั้งเรื่องราว
ประวัติศาสตร์น่ารู้ รวมถึงอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องมือนานาชนิดของงานด้านอุทกศาสตร์ ทั้งที่เคย
ใช้ใน อดีตซึ่งปัจจุบันใช้การ ไม่ได้แล้ว และเครื่องมือเก่าที่ปัจจุบันยังคงใช้งานอยู่ไว้มากมาย โดย
มุ่งหวังเพื่อให้เป็นประโยชน์ด้านการศึกษา สำหรับนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

หอประวัติอุทกศาสตร์ไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 9 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ราชวงศ์จักรีทรงมีพระเมตตาต่อกรมอุทกศาสตร์

ส่วนที่ 2 บอกเล่าความเป็นมาของงานอุทกศาสตร์ ก่อนปี 2464 จนถึงวันสถาปนา
กรมอุทกศาสตร์ 16 มกราคม 2464

ส่วนที่ 3 งานอุทกศาสตร์ จัดแสดงความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการด้านอุทกศาสตร์ทุกด้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ 4 เป็นส่วนแสดงเรือใช้งานทางอุทกศาสตร์ ส่วนนี้จะแสดงเรือที่ใช้งานทางอุทกศาสตร์ ตั้งแต่ยุคเรือกลไฟในอดีตจนถึงเรือที่ใช้งานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 5 กรมอุทกศาสตร์กับงานต่างประเทศ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับหน่วยงานอุทกศาสตร์ต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความร่วมมือในงานอุทกศาสตร์ กับหน่วยงานในภูมิภาคต่างๆ

ส่วนที่ 6 ส่วนของโครงการร่วมเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

ส่วนที่ 7 ส่วนของวิสัยทัศน์กรมอุทกศาสตร์

ส่วนที่ 8 แสดงของที่ระลึกจากต่างประเทศ ได้แก่ ถ้วย โล่ รางวัลต่างๆ ที่กรมอุทกศาสตร์ได้รับจากความร่วมมือในผลงานที่ผ่านมาของกรมอุทกศาสตร์

ส่วนที่ 9 งาน Window Display ส่วนนี้เป็นส่วนด้านนอกหอประวัติอุทกศาสตร์ไทย แสดงภาพงานสรุปโดยรวม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ภาพสรุปงานอุทกศาสตร์และภาพสรุปงานสมุทรศาสตร์ และจัดแสดงภาพรวมของกรมอุทกศาสตร์ โดยแสดงภารกิจพันธกิจ การจัดหน่วยการดำเนินงานด้านต่างๆ ของกรมอุทกศาสตร์ ฯลฯ ในรูปของคอมพิวเตอร์แบบสัมผัส (Touch Screen) แสดงบนจอภาพแอลซีดี

หอประวัติศาสตร์อุทกศาสตร์ไทย ให้บริการนักเรียน นักศึกษา และบุคคลที่สนใจเข้าชม โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทุกวันจันทร์-วันศุกร์ ในเวลาราชการ ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมกรุณาแจ้งความจำนงล่วงหน้า เพื่อความสะดวกในการจัดเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการเยี่ยมชม (ตลาด รุ่งเจริญ, สัมภาษณ์; กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สังกัดอยู่ภายใต้สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

ผู้รับผิดชอบ

ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางกองทัพบก มีชื่อเป็นทางการคือ “ห้องสมุดสำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก” และพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางกองทัพบก คือ “พิพิธภัณฑ์พิพิธภัณฑ์ทหารการวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก” ดังนี้ (ทิวาพร ศรีวิสัย, สัมภาษณ์; สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก, 2553)

1. ดำเนินการ รวบรวม จัดทำ ระบบฐานข้อมูล หลักการ ยุทธศาสตร์ และประมวลผลข้อมูล ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ดำเนินการ และพัฒนาระบบสารสนเทศทางการวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก
3. ดำเนินการเผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนา จัดทำสถิติ รายงาน แจกจ่ายและให้บริการข้อมูล เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการทางทหาร
4. ให้บริการห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า เก็บรวบรวมผลงาน เอกสารการวิจัยและพัฒนา
5. บันทึก และรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมวิชาการเกษตร สังกัดอยู่ภายใต้กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์พืช กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้ากลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์พืช กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์พืชกรุงเทพ โดยทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์พืชกรุงเทพ ตั้งอยู่ในอาคารพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร ซึ่งภายในอาคารเป็นอาคาร 3 ชั้น แบ่งออกเป็น

ชั้นที่ 1

ห้องเกษม (เกษม จันทรประสงค์) เป็นห้องติดต่องานธุรการและติดต่องานทั่วไปของกลุ่มวิจัย

ห้องสมุดอำเภอ (อำเภอ ยงบุญเกิด) รวบรวมหนังสือ เอกสารวิชาการ วารสารและสิ่งตีพิมพ์ทางด้านพฤกษศาสตร์ โดยเฉพาะด้านอนุกรมวิธานพืช ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ กว่า 2,000 เล่ม

ห้องจร (จร สดากกร) รวบรวมเอกสารสำคัญและหนังสืออนุรักษ์ที่สำคัญ

ห้องลักษณะกร (มจ. ลักษณะกร เกษมสันต์) เป็นห้องจัดวางแผ่นซิลิคาฤกษ์และพิธีเปิดอาคารที่ลงพระนามของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จัดแสดงนิทรรศการวิชาการความรู้ด้านพฤกษศาสตร์และงานวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง

ห้องบรรณจัดไร่ชากร เป็นห้องปฏิบัติการด้านพฤกษศาสตร์และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ชั้นที่ 2

พิพิธภัณฑ์พืชกรุงเทพ เป็นพิพิธภัณฑ์พืชแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2463 ในปลายสมัยรัชกาล พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เป็นพื้นที่รวบรวมตัวอย่างพรรณไม้เพื่อใช้ในการศึกษาด้านอนุกรมวิธานพืช และเพื่อตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์ของพืช มีประมาณ 80,000 หมายเลข ส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างแห้ง ตัวอย่างพรรณไม้ต้นแบบที่เป็นตัวอย่างพรรณไม้แรกสำหรับจัดทำคำบรรยายเพื่อใช้ตั้งชื่อวิทยาศาสตร์ซึ่งชื่อเหล่านี้เกือบทั้งหมดพบเป็นครั้งแรกในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีห้องปฏิบัติงานของนักวิชาการและผู้เข้ามาขอใช้ตัวอย่างพรรณไม้

ห้อง Craib เก็บรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ต้นแบบ (type specimens) ซึ่งเป็นตัวอย่างอ้างอิงแรกในการตั้งชื่อวิทยาศาสตร์

ห้อง Kerr เก็บรวบรวมเอกสารด้านประวัติศาสตร์ของการศึกษาพรรณไม้แห่งประเทศไทย และภาพตัวอย่างพรรณไม้ไทย

ห้องระบิล ห้องนายเนย ห้องนายพุด เป็นห้องปฏิบัติงานของนักพฤกษศาสตร์

ชั้นที่ 3

ห้องทรงงานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะองค์ประธาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช แห่งประเทศไทย ที่พระราชทานให้กรมวิชาการเกษตร มีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการกิจสนองพระราชดำริ จัดทำระบบฐานข้อมูลพันธุกรรมพืช ที่เก็บสะสมใน พิพิธภัณฑ

ห้องราชินีแจ่มจรัส เป็นส่วนหนึ่งของห้องประมวลผลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในโครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจาก พระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารีและงานฐานข้อมูลพันธุ์ไม้

ห้องกลิน (กลิน สูดพันธุ์) เป็นห้องประชุมเผยแพร่อบรมวิชาการและความรู้ด้าน พฤกษศาสตร์และคุ้มครองพันธุ์พืชแก่ผู้สนใจ

ห้องสกล เป็นห้องรวบรวมตัวอย่างดองของพืช

ห้องพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน รวบรวมงานด้านพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน สมุนไพร เครื่องเทศ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆที่ใช้ไม้เป็นองค์ประกอบ ด้านทิศเหนือยังประกอบด้วยห้องเก็บรวบรวมตัว ตัวอย่างเมล็ด ผล และตัวอย่างเนื้อไม้ของพืช

ห้องราชินีแจ่มจรัส เป็นพื้นที่ส่วนเก็บข้อมูลโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และงานฐานข้อมูลพรรณไม้

ภายนอกอาคาร รอบอาคารทุกด้านมีการปลูกพรรณไม้ให้ความร่มรื่นและสวยงาม มีส่วน แสดงตัวอย่างพืชในสวนจิรายุพินและสวนครูวงศ์ แสดงตัวอย่างจริงทั้งที่เป็นพรรณไม้หายาก ที่ รวบรวมจากในท้องถิ่นและจากต่างประเทศ ที่เป็นไม้ประดับ สมุนไพรและเครื่องเทศ กว่า 300 รายการ ต้นลำควนแดง (*Melodorum fruticosum*) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารีทรงปลูกเมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคาร พิพิธภัณฑพืชสิรินธร เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2543

นอกจากนี้พิพิธภัณฑพืชกรุงเทพ ยังมีการจัดระบบเรียงตัวอย่างพรรณไม้ตามแนวทางของ Bentham (George Bentham พ.ศ. 2343-2426) และ Hooker (Joseph Dalton Hooker: พ.ศ. 2360-2454) ซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นของการจัดจำแนกพืชโดยอาศัยความสัมพันธ์ทางวิวัฒนาการชาติพันธุ์ เพื่อให้สะดวกต่อการใช้จึงแยกกลุ่มพืชใบเลี้ยงคู่ไว้เฉพาะและจัดเรียงลำดับวงศ์และสกุลตามระบบ ของ Bentham และ Hooker (วินัย สมประสงค์, สัมภาษณ์; กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑพืช, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สังกัดอยู่ภายใต้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ผู้รับผิดชอบ

อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ชื่ออย่างเป็นทางการ คือ “ห้องสมุดวัฒนธรรม” ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ แก่ผู้ใช้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นศูนย์รวมและบริการ การศึกษา ค้นคว้า วิจัย ผลงานวิชาการด้านวัฒนธรรมของชาติ
2. เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจทางวิชาการด้านวัฒนธรรมในรูปแบบของหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนูปกรณ์
3. เพื่อประสานงานและเชื่อมโยงข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมกับเครือข่ายในอนุรักษ์ ส่งเสริม และถ่ายทอดวัฒนธรรม
4. เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการและประชาชนทั่วไป มีนิสัยรักการอ่าน

สำหรับพิพิธภัณฑ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม หรือ หอไทยนิทัศน์ จัดแสดงเรื่องราวน่ารู้ของไทยจากหลากหลายสาขา เป็นแหล่งความรู้ที่ให้ข้อมูลแบบกว้างๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน นักศึกษา เปิดให้บริการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีและสื่อสมัยใหม่มาช่วยเสริมเนื้อหาสาระให้น่าสนใจยิ่งขึ้น การจัดแสดงเป็นรูปแบบนิทรรศการถาวร แบ่งหัวข้อเป็น 5 เรื่อง ได้แก่

“ความเป็นมาของชนชาติไทย” เรื่องราวของการจัดแสดงกล่าวถึงความเป็นอยู่และการทำมาหากินของผู้คนที่อยู่อาศัยในประเทศไทย มีการจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้สมัยก่อน

ประวัติศาสตร์ เครื่องประดับ แผนที่เส้นทางสายไหมทั้งทางบกและทางทะเล ร่องรอยความเจริญของเมืองโบราณทั่วทุกภาค การพัฒนาเป็นรัฐและเป็นอาณาจักรเมื่อเข้าสู่ยุคประวัติศาสตร์ มีเมืองหลวงเป็นศูนย์กลางการปกครอง

“ข้าวกับวิถีชีวิตไทย” นิทรรศการจัดแสดงเครื่องมือพื้นบ้านที่ใช้ในการทำนา แฝงฝังแสดงสายพันธุ์ของข้าว เครื่องมือเกี่ยวข้าว บ้านทรงไทยภาคต่างๆขนาดจำลอง ส่วนท้ายจัดแสดงพิธีกรรมและประเพณีที่เกี่ยวกับการทำนาในแต่ละท้องถิ่น และพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

“ภาษาและวรรณคดีไทย” เป็นการจัดแสดงวิธีวิวัฒนาการและวรรณคดีสี่สมัย วรรณคดีชิ้นสำคัญ เช่น ไตรภูมิพระร่วง รามเกียรติ์ เป็นต้น

“ประเทศไทยกับโลก” เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ร่วมสมัยของประเทศไทยกับโลก แสดงแผนที่โลก ความสัมพันธ์ระหว่างอารยธรรมต่างๆ อีกด้านหนึ่งเป็นนิทรรศการสิ่งแวดล้อมและพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

“วิวัฒนาการชนชาติไทยและเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย” เป็นการจัดแสดงเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยและ วิวัฒนาการของพระมหากษัตริย์ แผนที่จำลองจากแผนที่โบราณพร้อมแสดงอาณาเขตและตำแหน่งสถานที่สำคัญ รวมถึงการค้าขายกับต่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์ (อารีย์ เข้มวงษ์, สัมภาษณ์; กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานอัยการสูงสุด

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สำนักงานอัยการสูงสุด สังกัดอยู่ภายใต้สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้าศูนย์วิทยบริการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ สำนักงานอัยการสูงสุด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ในปี พ.ศ. 2471 พระยามานรราชเสวี อธิบดีกรมอัยการคนที่ 5 ได้สร้างห้องสมุดส่วนตัวขึ้น ต่อมาได้พัฒนาเป็นห้องสมุดในสังกัด กองวิชาการ ในขณะที่นั้นมีข้าราชการอัยการที่จบการศึกษา จากต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ อาทิ ดร.ขุน ศรียาภักย์ ดร.อุทิศ แสนโกสติก ดร.อำรุง สุนทรวร จนกระทั่งถึง ศาสตราจารย์ ดร. โกเมน ภัทรภิรมย์ อัยการทำหน้าที่บรรณารักษ์คนสุดท้าย ก่อนรับบรรณารักษ์วิชาชีพคนแรกในปี พ.ศ.2515 ซึ่งมีห้องสมุดแห่งเดียวที่อาคารหลักเมือง ปัจจุบันมีห้องสมุดในส่วนกลาง 8 แห่ง ส่วนภูมิภาค 55 แห่ง โดย สำนักงานอัยการสูงสุด ได้จัดทำ โครงการห้องสมุดกฎหมายสำหรับประชาชนเฉลิมพระเกียรติฯ ในวาระพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระชนมายุครบ 72 พรรษา โดยเป้าหมายจะจัดให้ครบทุกจังหวัด จำนวน 110 ที่ทำการ และกำลังพัฒนาไปสู่ E-Library เพื่อให้บริการด้านวิทยบริการทางกฎหมาย (E-Library) แก่ ประชาชนทุกท้องถิ่น

พ.ศ. 2533 ได้รับเกียรติบัตรจาก สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในฐานะห้องสมุดเฉพาะกฎหมายดีเด่น

พ.ศ. 2539 ได้รับเกียรติบัตรจาก สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในฐานะที่สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและส่งเสริม การจัดห้องสมุดกฎหมายโบราณและพิพิธภัณฑ์อัยการไทย โดยไม่ใช้งบประมาณ

พ.ศ. 2546 ได้รับเกียรติบัตรจาก สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในฐานะบรรณารักษ์ดีเด่น

สำหรับพิพิธภัณฑ์อัยการไทย เริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2436 รวมระยะเวลาทั้งสิ้นกว่า 100 ปี จึงเป็นธรรมดาที่พัสดุต่างๆ ตลอดจนเอกสารสำคัญของสำนักงานอัยการทั่วประเทศในยุคนั้นจะเสื่อม สดุดไปตามกาลเวลา และเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองวาระ “หนึ่งร้อยปีอัยการ” จึงมีโครงการจัดทำ พิพิธภัณฑ์อัยการไทย และห้องสมุดกฎหมายโบราณขึ้น โดยที่มาของโครงการนี้เกิดจากอัยการ สูงสุดคนแรก ศาสตราจารย์ ดร. โกเมน ภัทรภิรมย์ ได้ดำริจะจัดทำห้องสมุดกฎหมายโบราณขึ้น เนื่องจากการค้นพบหนังสือกฎหมายเก่าเป็นจำนวนมากที่จังหวัดเลย โดย น.ส.เอมอร ต้นเถียร บรรณารักษ์ และศาสตราจารย์ ดร. โกเมน ภัทรภิรมย์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของทรัพย์สินสมบัติของ กรมอัยการตั้งแต่ครั้งบรรพชน จึงมอบหมายให้ นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์ ประธานคณะกรรมการจัด งานฉลองร้อยปีอัยการ ดำเนินการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ เพื่อใช้จัดเก็บทรัพยากรที่มีค่าต่างๆ

ต่อมาเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2535 ผู้บริหารสูงสุดสมัยนั้น ดร. โกเมน ภัทรภิรมย์ จึงได้มี คำสั่งตั้งคณะสำรวจทรัพยากรอัยการมอบให้นายอรุณพล ใหญ่สว่าง ข้าราชการอัยการ เป็นหัวหน้า

คณะ พร้อมด้วยบรรณารักษ์อีก 2 คน คือ นางสาวอมอร ตันเถียร และนางสาวอารียา ตันเถียรเป็นผู้เดินทางเก็บรวบรวมหนังสือเอกสาร วัสดุครุภัณฑ์ ที่อยู่ประจำสำนักงานอัยการทั่วประเทศในประเทศไทยใน 73 จังหวัด 177 แห่ง ทำให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ จำนวน 930 ชิ้น และหนังสือ 2,500 เล่ม มาเก็บจัดเป็นหมวดหมู่ การก่อตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้จึงแล้วเสร็จทันวันเปิดงานครบรอบ 100 ปี ของสถาบันอัยการไทย วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2536 (ศิริพร ธิติปรีชา, สัมภาษณ์; ศูนย์วิทยบริการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ สำนักงานอัยการสูงสุด, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานการกีฬาแห่งประเทศไทย

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานการกีฬาแห่งประเทศไทย สังกัดอยู่ภายใต้งานจัดการความรู้และพิพิธภัณฑสถานกีฬา กองวิชาการการกีฬาแห่งประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้างานจัดการความรู้และพิพิธภัณฑสถานกีฬา

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานของการกีฬาแห่งประเทศไทย อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ โดยห้องสมุด มีชื่อเป็นทางการ คือ “ห้องสมุดกีฬา” จัดเป็นห้องสมุดเฉพาะทางการกีฬาจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2519 มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสาร และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการทางด้านการกีฬาแก่พนักงานและประชาชนทั่วไป เปิดให้บริการวันจันทร์ - เสาร์ เวลา 8.30 น. - 12.00 น. และ 13.00 น. - 18.00 น.

สำหรับพิพิธภัณฑสถาน มีชื่อเป็นทางการ คือ “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ” เปิดบริการเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของนักกีฬาและ ผู้ทำคุณประโยชน์แก่วงการกีฬาไทย

2. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และความเป็นมาของการกีฬา ทั้งระดับสากลและของชาติไทย

3. เพื่อเป็นการอนุรักษ์มรดกทางการกีฬาของประเทศชาติ

พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ตั้งอยู่บริเวณใต้อัฒจันทร์ของราชมังกลาภิเษกสถาน แบ่งส่วนการจัดแสดงออกเป็น 9 ห้อง โดยบริเวณด้านหน้า มีการประดับตราพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก สำหรับห้องแรก มีการจัดแสดงวิวัฒนาการกีฬาสากลของไทย โมเดลสนามกีฬาราชมังกลาภิเษก รวมถึงการจัดแสดงภาพสนามสุขุขลาศัย ภาพอินดอร์สเตเดียม หัวหมาก และภาพสนามกีฬาสมโภชเมืองเชียงใหม่ 700 ปี พร้อมทั้งประวัติความเป็นมาของกีฬาสากลชนิดต่างๆ และ เอกสารต้นฉบับเพลงกราวกีฬา

ห้ององค์กรกีฬา แสดงความเป็นมาของการกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ถัดมาเป็นหอเกียรติยศนักกีฬา แสดงหุ่นจำลอง โผน กิ่งเพชร แชมป์โลกมวยสากลอาชีพรุ่นฟลายเวทคนแรกของไทย

ห้องกิตติคุณ มีการจัดแสดงภาพบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์แก่วงการกีฬาไทย เริ่มจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์อุปถัมภ์กิจกรรมกีฬาของชาติ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ผู้ประพันธ์เพลงกราวกีฬา นาวาเอกหลวงสุขุขลาศัย อธิบดีกรมพลศึกษาคนแรก ท่านเป็นผู้ริเริ่มสร้างกรีฑาสนามแห่งชาติซึ่งต่อมาใช้ชื่อว่าสนามสุขุขลาศัย หลวงสุขุมมนัยประดิษฐ ผู้ก่อตั้งอ.ส.ก.ท. ซึ่งต่อมาเป็นการกีฬาแห่งประเทศไทยและริเริ่มการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ และบุคคลสำคัญอื่นๆอีกหลายท่าน

ห้องพระบรมวงศานุวงศ์กับการกีฬาคือพระรูปจำลองสมเด็จพระเจ้าในฉลองพระองค์สีแดงกำลังทรงกีฬาเปตอง ภายในห้อง จัดแสดงฉลองพระองค์ที่ทรงใช้ในการเล่นกีฬา และห้องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการกีฬา แสดงพระราชประวัติและพระราชจริยวัตรทางด้านกีฬาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และภาพที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

พิพิธภัณฑสถานกีฬาแห่งชาติ เปิดให้บริการเวลา 10.00-18.00น. สำหรับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป (ณัฐญาภรณ์ อังศุศิริกานต์, สัมภาษณ์; การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2553)

พิพิธภัณฑ์และห้องสมุดธนาคารออมสิน

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน สังกัดอยู่ภายใต้ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรบุคคล
ธนาคารออมสิน

ผู้รับผิดชอบ

หัวหน้าหน่วยส่งเสริมการเรียนรู้2

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของธนาคารออมสิน มีชื่อเรียกทางการว่า “ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)” และพิพิธภัณฑ์ของธนาคารออมสิน มีชื่อเรียกทางการว่า “พิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน” โดยศูนย์การเรียนรู้ มีหน้าที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานภายในธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่

สำหรับพิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน จัดตั้งขึ้นเพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณขององค์ผู้พระราชทาน กำเนิดธนาคารออมสินและพระคุณของผู้ดำเนินตามพระราชโบายให้กิจการธนาคารออมสินเจริญก้าวหน้า สืบต่อมาจนถึงปัจจุบันและเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งคุณค่าของวิวัฒนาการความเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับธนาคารออมสินจึงเก็บรวบรวมสิ่งที่ทรงคุณค่าซึ่งสะท้อนประวัติ ความเป็นมาของธนาคารนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งในเรื่องของการประกอบธุรกิจ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ในการประกอบการ ตลอดจนทั้งเอกสารสำคัญโดยจัดแสดงไว้ ณ พิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน ให้อนุชนรุ่นหลังและผู้สนใจ ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับ ออมสินไทย

พิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน เริ่มต้นจากการศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมการจัดตั้งเมื่อ 2533 สมัย ม.ร.ว. จันทรมศิริโชค จันทรทัต เป็นผู้อำนวยการธนาคารออมสิน จนแล้วเสร็จ เปิดบริการเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 โดยนายวิบูลย์ อังสนันท์ ผู้อำนวยการธนาคาร ออมสินในสมัยนั้น

เป็นประธานในพิธีเปิด พิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน ตั้งอยู่ชั้น 7 อาคาร 72 ปี ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าเยี่ยมชมในเวลาทำการปกติ และในโอกาสพิเศษต่างๆ ด้วยความร่วมมือจากผู้บริหารพนักงาน อดีตพนักงานและประชาชนผู้ใช้บริการได้นำสิ่งของและเอกสารที่มีคุณค่ามีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับธนาคารมามอบให้พิพิธภัณฑ์ จึงทำให้การจัดตั้ง พิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสินสำเร็จได้ (ชุตติกร รัชชชสิริ, สัมภาษณ์; ธนาคารออมสิน, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สังกัดอยู่ภายใต้กอง
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ผู้รับผิดชอบ

ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร จัดตั้งขึ้นพร้อมกับโครงการจัดตั้งศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2534 เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในสาขามานุษยวิทยาและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ภาษาศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม เป็นต้น ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรมุ่งมั่นให้บริการข้อมูลและบริการห้องสมุด แก่นักศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป

ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Storage) การค้นหาและเรียกใช้ข้อมูล (Search and Retrieval) และการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล (Network) เพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดเก็บข้อมูลให้ได้ปริมาณมากใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถให้บริการข้อมูลทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้

สำหรับหนังสือทั่วไป ห้องสมุดจัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันLC (Library of Congress Classification) โดยจำแนกหนังสือออกเป็นหมวดใหญ่ๆ อาทิ หมวดวิชาการ ที่เกี่ยวกับมานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ หมวดภูมิศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา สามารถสืบค้นสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนวัสดุของห้องสมุดทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ <http://www.sac.or.th> หรือ <http://lib.sac.or.th>

สำหรับพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการของศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ประกอบไปด้วย ห้องพระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จัดแสดงพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติ ภาพเขียนฝีพระหัตถ์ อุปกรณ์ทรงงาน และผลงานพระราชนิพนธ์ นิทรรศการพัฒนาการทางสังคม และวัฒนธรรมในประเทศไทย พิพิธภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่ทำในประเทศไทย แสดงแหล่งโบราณคดีสำคัญในประเทศไทย ที่พบเครื่องปั้นดินเผา

นิทรรศการหมุนเวียน จัดแสดงภาพถ่าย ผลงานศิลปะ และเรื่องราวเกี่ยวกับผู้คนจาก ต่างสังคม ต่างวัฒนธรรม โดยแสดงข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เครื่องนุ่งห่ม ผ้าทอมือที่มี ลวดลายวิจิตรบรรจง นิทรรศการจะจัดแสดงหมุนเวียนเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ชมได้สัมผัสกับความ หลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน (อนันต์ สมมุล, สัมภาษณ์; ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระปกเกล้า

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สถาบันพระปกเกล้า สังกัดอยู่ภายใต้สถาบันพระปกเกล้า

ผู้รับผิดชอบ

ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุด หรือ ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษา ดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว คณะกรรมการพิพิธภัณฑ์ฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จดหมายเหตุขึ้นเพื่อรวบรวมและจัดหาเอกสารจดหมายเหตุ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ ไมโครฟิล์ม วิดิทัศน์ ซึ่งคณะอนุกรรมการจดหมายเหตุฯ รวบรวมและจัดทำสำเนาเอกสารจดหมายเหตุเกี่ยวกับ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจากหน่วยงานต่างๆ และบุคคลที่อนุญาตให้จัดทำสำเนา จัดทำ ฐานข้อมูล และมีโครงการศึกษา วิเคราะห์รวบรวมเอกสารต่างประเทศสำหรับเผยแพร่และ ให้บริการแก่สาธารณชน อีกทั้งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพระปกเกล้าศึกษาที่สมบูรณ์

ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าให้บริการสืบค้นและทำสำเนาสำหรับนักเรียนนักศึกษาและ ประชาชนผู้สนใจทั่วไป เปิดให้บริการ วันอังคาร-เสาร์ เวลา 9.00 -16.00 น.

สำหรับพิพิธภัณฑ์ ได้มีการจัดบริการนิทรรศการถาวร รายละเอียดดังต่อไปนี้

ห้องจัดแสดงชั้น1 จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชประวัติพระราชกรณียกิจ และพระ ราชจริยวัตรของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ โดยจัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ส่วนพระองค์ วัตถุ สิ่งของที่มีความเกี่ยวเนื่อง นำเสนอผ่านแบบจำลองและสื่อผสม (Multimedia)

ห้องจัดแสดงชั้น2 จัดแสดงพระราชประวัติก่อนการเสด็จขึ้นครองราชย์ของ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่องราวเกี่ยวกับพระราชจริยวัตร พระราชนิยมด้านต่างๆ เช่น ดนตรี กีฬา และภาพยนตร์ รวมทั้งพระราชประวัติหลังสละราชสมบัติจนกระทั่งเสด็จสวรรคตและ การถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ ประเทศอังกฤษเมื่อพุทธศักราช 2484

ห้องจัดแสดงชั้น3 จัดแสดงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฉลองพระองค์ พระมาลา และฉลองพระ บาทในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชกรณียกิจสำคัญด้านต่างๆ นอกจากนี้ยัง จัดแสดงแบบจำลองสะพานพุทธยอดฟ้าและปฐมบรมราชานุสรณ์ ในส่วนของกาเปลี่ยนแปลงการ ปกครอง พ.ศ.2475 พิพิธภัณฑ์ฯ ได้จัดแสดง ภาพบุคคล เหตุการณ์ และเอกสารสำคัญ รวมไปถึง การจัดแสดงรัฐธรรมนูญฉบับสมุดไทย พระราชลัญจกรประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระ ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ส่วนศาลาเฉลิมกรุงจำลองเป็นห้องจัดฉายวิดิทัศน์และภาพยนตร์ จัดฉายภาพยนตร์ทั้ง ภาพยนตร์สีพระหัตถ์ในรัชกาลที่ 7 และภาพยนตร์เก๋าร่วมรัชสมัย ซึ่งทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และหาชมได้ยาก โดยปกติจัดฉายวันละ 2 รอบ เวลา 10.30 น. และ 14.30 น พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้า

ชมทุกวัน (เว้นวันจันทร์ วันปีใหม่ และวันสงกรานต์) ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น.(ที่ศานา
นาถบุณบุตร, สัมภาษณ์; ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษา, 2553)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

หน่วยงานต้นสังกัด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สำนักงานศาลยุติธรรม สังกัดอยู่ภายใต้สำนักงานศาลยุติธรรม

ผู้รับผิดชอบ

ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานศาลยุติธรรม จะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบดูแลของ
ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม โดยการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ศาลไทยและหอจดหมายเหตุได้รับการ
สนับสนุนจากสำนักงานศาลยุติธรรม และความร่วมมือจากกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ สำนัก
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน
ศาลยุติธรรม โดยได้ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2545 โดยมีวัตถุประสงค์
ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์ศาลไทย
2. เพื่ออนุรักษ์ จัดเก็บ รวบรวมและจัดแสดงศิลปะ วัตถุโบราณ ภาพวาด ภาพเขียนและ
เอกสารจดหมายเหตุอันเป็นหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับศาลยุติธรรมไทย
3. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า และทัศนศึกษาสำหรับนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการและผู้
สนใจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

สำหรับการจัดแสดงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. พิพิธภัณฑ์ศาลไทย การจัดแสดงจะแบ่งออกเป็นยุคสมัยโดยเริ่มจากสมัยกรุงสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ และในแต่ละยุคสมัยจะนำวัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเขียน และเอกสารที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์การศาลไทยมาประกอบ นอกจากนี้ยังได้จำลองห้องพิจารณาคดีสมัยโบราณและมี Light and Sound ประกอบคำบรรยาย เรื่องคดีพระยอดเมืองขวางให้ได้ชมพร้อมทั้งยังได้จำลองห้องทำงานของผู้พิพากษาสมัยโบราณไว้ อีกด้วย

2. หอจดหมายเหตุ มีการจัดแสดงพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประวัติบรรพตูลาการที่เป็นปูชนียบุคคลเอกสารจดหมายเหตุที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์การศาลไทยหนังสือเก่าที่หายาก ตลอดจนสิ่งของ เครื่องใช้ และวัสดุครุภัณฑ์โบราณที่ทรงคุณค่า

พิพิธภัณฑ์ศาลไทยและหอจดหมายเหตุเปิดให้เข้าชมตั้งแต่ เวลา 09.00 - 16.30น. ในวันเวลาราชการ โดยไม่เก็บค่าเข้าชม หากประสงค์เข้าชมเป็นหมู่คณะ ควรติดต่อล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ โดยทำหนังสือขออนุญาตเข้าชมพิพิธภัณฑ์ศาลไทยและหอจดหมายเหตุ (กิตติมา พดิวานาพันธ์, สัมภาษณ์; ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม, 2553)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียง 2 เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยในต่างประเทศทั้งหมด ดังนี้

Gibson, Morris and Cleeve (2007) ศึกษาเรื่อง ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา ในเรื่องสถานที่ตั้ง และประเภทความร่วมมือ ลักษณะของโครงการความร่วมมือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการความร่วมมือ กลุ่มผู้ใช้บริการ ระยะเวลาโครงการ ภารกิจ การประเมินผล เงินงบประมาณ การจัดการโครงการความร่วมมือ แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ การฝึกอบรม เครือข่าย ความรับผิดชอบ ประโยชน์ และอุปสรรคของความร่วมมือ โดยใช้วิธีการสำรวจข้อมูลผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเก็บ

รวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานความร่วมมือทั้งในประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับการตอบกลับจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประเทศอังกฤษ จำนวน 11 แห่ง และประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 12 แห่ง ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานทั้งในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานที่เดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เพื่อสนับสนุนการศึกษา โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งสารสนเทศที่ให้ความรู้แก่ประชาชน สำหรับการประเมินผลความร่วมมือนั้น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่จะมีการประเมินผลความร่วมมือหลังจากโครงการความร่วมมือที่ดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว แต่สำหรับประเทศอังกฤษนั้น จะมีการประเมินผลความร่วมมือในบางกรณีเท่านั้น โดยมีวิธีการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ รายงานทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ สถิติ เช่น จำนวนการเข้าชมเว็บไซต์, จำนวนข้อเสนอแนะ และจากการสังเกตการณ์ และการติดต่อบนเว็บไซต์ หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เงินงบประมาณความร่วมมือ ทั้งในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา จะได้รับเงินงบประมาณความร่วมมือจากองค์กรที่สนับสนุนทางด้านความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานอย่าง IMLS (The Institute of Museum and Library Services) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และ MLA (The Museums, Libraries and Archives Council) ของประเทศอังกฤษ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานทั้ง 2 ประเทศ มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น บุคลากร การให้บริการ การใช้พื้นที่ร่วมกัน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ งบประมาณ เทคโนโลยี การทำการตลาด การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น สำหรับประโยชน์และปัญหาที่ได้รับจากความร่วมมือ คือ ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น อาคารใหม่ พื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการปรับปรุงแก้ไขการเข้าถึงคอลเลกชัน จากการแปลงทรัพยากรให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับเงินงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำงานของบุคลากร สำหรับปัญหาที่ได้รับจากความร่วมมือ ในประเทศอังกฤษ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานส่วนใหญ่ จะประสบกับปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการความร่วมมือ คือ ไม่สามารถกำหนดขอบเขตและภาระงานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานความร่วมมือได้ แต่ประเทศสหรัฐอเมริกา จะประสบปัญหา เรื่องพื้นที่ที่ถูกจำกัด งบประมาณในการดำเนินโครงการที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้ความร่วมมือในเรื่องการสื่อสาร การจัดการงบประมาณ และการดำเนินงานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ไม่ประสบความสำเร็จ

Tanackovix and Badurina (2008) ศึกษาเรื่อง ความร่วมมือระหว่างหอจดหมายเหตุ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ ภายในประเทศโครเอเชีย ในด้านความร่วมมือ ได้แก่ กิจกรรมความร่วมมือ วัตถุประสงค์ แรงจูงใจที่ทำให้เกิดความร่วมมือ กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา งบประมาณ ประโยชน์และอุปสรรคของกิจกรรมความร่วมมือ รวมถึงความพึงพอใจ และผลลัพธ์ที่ได้รับจากความร่วมมือ โดยใช้วิธีการส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ถึงนักจดหมายเหตุชาวโครเอเชีย จำนวน 15 คน พร้อมทั้งแนบการเชื่อมโยงแบบสัมภาษณ์ออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับการตอบกลับจากนักจดหมายเหตุ 13 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า หอจดหมายเหตุ ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ คือ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ โดยงบประมาณที่ได้รับสำหรับการดำเนินงานความร่วมมือ จะได้รับจากกระทรวงวัฒนธรรม ประเทศโครเอเชีย สำหรับประโยชน์ที่ส่วนใหญ่ได้รับจากความร่วมมือ คือ เรื่องการให้บริการแก่ ผู้ใช้บริการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปัญหาที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ คือ ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น จากความร่วมมือ และการขาดบุคลากรในการดำเนินงานความร่วมมือ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 เรื่อง สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ได้ดังนี้

ความร่วมมือด้านงานบริหาร

วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Tanackovix and Badurina (2008) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศโครเอเชีย ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ และผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) พบว่า วัตถุประสงค์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ คือ เพื่อสนับสนุนการศึกษา โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งสารสนเทศที่ให้ความรู้แก่ประชาชน

งบประมาณความร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Tanackovix and Badurina (2008) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศโครเอเชีย ส่วนใหญ่ได้รับเงินงบประมาณจากกระทรวงวัฒนธรรมของประเทศโครเอเชีย และผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) พบว่า งบประมาณความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่จะได้รับเงิน

งบประมาณความร่วมมือจากองค์กรที่สนับสนุนความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานภายในประเทศ คือ IMLS (The Institute of Museum and Library Services) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และ MLA (The Museums, Libraries and Archives Council) ของประเทศอังกฤษ

การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน

ผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานที่เดียวกัน

การประเมินผลความร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) พบว่า ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่จะมีการประเมินผลความร่วมมือหลังจากโครงการความร่วมมือที่ดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว แต่สำหรับประเทศอังกฤษนั้น จะมีการประเมินผลความร่วมมือในบางกรณีเท่านั้น โดยมีวิธีการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ รายงานทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ สถิติ เช่น จำนวนการเข้าชมเว็บไซต์, จำนวนข้อเสนอแนะ และจากการสังเกตการณ์ และการติดต่อบนเว็บไซต์ หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ประโยชน์ที่ได้รับจากความร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Tanackovix and Badurina (2008) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในประเทศโครเอเชีย ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือ คือ เรื่องการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) พบว่า ทั้งในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือ คือ ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น อาคารใหม่ พื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการปรับปรุงแก้ไขการเข้าถึงคอลเลกชัน จากการแปลงทรัพยากรให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับเงินงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำงานของบุคลากร

ปัญหาของความร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Tanackovix and Badurina (2008) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในประเทศโครเอเชีย ส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ คือ ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นจากความร่วมมือ และการขาดบุคลากรในการดำเนินงานความร่วมมือ และผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) พบว่า ปัญหาความร่วมมือที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในประเทศ

อังกฤษส่วนใหญ่ประสบในเรื่องการบริหารจัดการความร่วมมือ คือ ไม่สามารถกำหนดขอบเขตและภาระงานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานความร่วมมือได้ แต่ประเทศสหรัฐอเมริกา จะประสบปัญหา เรื่องพื้นที่ที่ถูกต้องจำกัด กับระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้ความร่วมมือในเรื่องการสื่อสาร การจัดการงบประมาณ และการดำเนินงานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ไม่ประสบความสำเร็จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งประโยชน์และปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
3. การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์จากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการสำรวจเว็บไซต์ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ที่มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการสืบค้นข้อมูลผ่านทางฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นใน

ประเทศไทย (<http://www2.sac.or.th/databases/museumdatabase>) รวมทั้งการสอบถามทางโทรศัพท์เบื้องต้นกับผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

3. การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย คือ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์หน่วยงานของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่สังกัดหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งมีผู้ดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานคนเดียวกัน และมีความร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในด้านใดด้านหนึ่งจากงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ งานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยการสอบถามทางโทรศัพท์กับผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน รวมทั้งการสำรวจจากเว็บไซต์ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน พบว่า มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สังกัดหน่วยงานของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ จำนวน 17 แห่ง สำหรับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์จำนวน 3 แห่ง ที่อยู่ในขอบเขตการวิจัย แต่ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ คือ กรมการขนส่งทหารบก เนื่องจากผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ระบุว่าข้อมูลในการดำเนินงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของหน่วยงานไม่เพียงพอสำหรับการให้ข้อมูลกับผู้วิจัย หอวิชาฐานุสรณ์ เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์เป็นบุคคลเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ได้ และศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC) เนื่องจากผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ระบุว่าไม่มีความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ภายในหน่วยงาน

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ จำนวน 14 แห่ง แห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน ได้แก่ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์หน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ซึ่งมีฐานะเป็นกรม / เทียบเท่ากรม จำนวน 8 แห่ง หน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง จำนวน 1 แห่ง หน่วยงานของรัฐ ประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 แห่ง หน่วยงานของรัฐ ประเภทองค์การมหาชน จำนวน 1 แห่ง และองค์กรอิสระ จำนวน 2 แห่ง ดังนี้

หน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ซึ่งมีฐานะเป็นกรม / เทียบเท่ากรม

1. กรมการทหารสื่อสาร
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดกรมการทหารสื่อสาร
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ทหารสื่อสาร
2. กรมสารวัตรทหารบก
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดกรมสารวัตรทหารบก
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์กรมสารวัตรทหารบก
3. กรมแผนที่ทหาร
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดกรมแผนที่ทหาร
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ภักดีภูธร กรมแผนที่ทหาร
4. กรมวิชาการเกษตร
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดกองคุ้มครองพันธุ์พืช
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร
5. กรมสรรพาวุธทหารบก
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดกรมสรรพาวุธทหารบก
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ทหารสรรพาวุธ
6. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
 - พิพิธภัณฑ์ : หอไทยนิทัศน์
7. กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดกรมอุทกศาสตร์
 - พิพิธภัณฑ์ : หอประวัติอุทกศาสตร์ และ พิพิธภัณฑ์อุทกศาสตร์
8. สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก
 - ห้องสมุด : ห้องสมุดสำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ทหารการวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

หน่วยงานของรัฐ ประเภทส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง

9. สำนักงานอัยการสูงสุด
 - ห้องสมุด : ศูนย์วิทยบริการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ
สำนักงานอัยการสูงสุด
 - พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์อัยการไทย

หน่วยงานของรัฐ ประเภทรัฐวิสาหกิจ

10. การกีฬาแห่งประเทศไทย

ห้องสมุด : ห้องสมุดกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย

พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์กีฬาแห่งชาติ

11. ธนาคารออมสิน

ห้องสมุด : ศูนย์เรียนรู้ (Learning Center)

พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ธนาคารออมสิน

หน่วยงานของรัฐ ประเภทองค์การมหาชน

12. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ห้องสมุด : ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

องค์กรอิสระ

13. สถาบันพระปกเกล้า

ห้องสมุด : ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษา

พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

14. สำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุด : ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม

พิพิธภัณฑ์ : พิพิธภัณฑ์ศาลไทย และหอจดหมายเหตุ

4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด จำนวน 10 ข้อ ได้แก่

1. หน่วยงานต้นสังกัด
2. ชื่อห้องสมุด
3. ชื่อพิพิธภัณฑ์
4. สถานที่ตั้ง

5. หมายเลขโทรศัพท์
6. เว็บไซต์
7. อีเมล
8. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
9. ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์
10. วันที่ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด คำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียวและหลายคำตอบ จำนวน 22 ข้อ ได้แก่

ความร่วมมือด้านงานบริหาร

1. นโยบายความร่วมมือ จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด คำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
2. วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ
3. การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียวและหลายคำตอบ
4. งบประมาณความร่วมมือ จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียวและหลายคำตอบ
5. การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
6. การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียวและหลายคำตอบ
7. การประเมินผลความร่วมมือ จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียวและหลายคำตอบ

ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

8. การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายปิด

แบบเลือกได้หลายคำตอบ

9. การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

10. การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด

11. การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

12. การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

ความร่วมมือด้านงานบริการ

13. การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

14. การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

15. การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

16. การให้บริการจัดกิจกรรม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

17. การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ เกี่ยวกับการใช้ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ร่วมกัน

18. การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด

19. การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด

20. การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัลร่วมกันจำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

21. การจัดทำเว็บไซต์ร่วมกัน จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด

ประโยชน์ของความร่วมมือ

22. ประโยชน์ของความร่วมมือ จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกได้หลายคำตอบ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ในด้านความร่วมมือด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ คำถามในส่วนนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีตัวเลือก ไม่เป็นปัญหา ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เลือกตอบได้ สำหรับสัญลักษณ์หมายเลข 1-5 แทนความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด	(มส)
4	หมายถึง	เป็นปัญหามาก	(ม)
3	หมายถึง	เป็นปัญหาปานกลาง	(ป)
2	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย	(น)
1	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด	(นส)

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความร่วมมือด้านงานบริหาร ด้านงานเทคนิค ด้านงานบริการ และด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดหน่วยงานเอกชน จำนวน 2 แห่ง ระหว่างวันที่ 25 กันยายน และ 1 ตุลาคม 2553 ได้แก่

1. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ห้องสมุด : หอจดหมายเหตุราชพฤกษ์

พิพิธภัณฑสถาน : พิพิธภัณฑสถานธนาคารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์

2. สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ห้องสมุด : ห้องสมุดประชาชน ชิน โสภณพนิช

พิพิธภัณฑสถาน : พิพิธภัณฑสถานหนังสือพิมพ์ไทย

จากการทดสอบแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะต่างๆ จึงได้นำมาพิจารณา และปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ คือ คำถามตอนที่ 2 ข้อ 4 คำถามเกี่ยวกับงบประมาณความร่วมมือ ซึ่งเป็นคำถามแบบกำหนดให้ตอบและคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้เพิ่มข้อความ “ไม่ใช่ งบประมาณดำเนินการของหน่วยงาน” ลงในคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกิดความเข้าใจในคำถามเพิ่มขึ้น

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ข) ดังกล่าว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรจริง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ส่งจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลพร้อมทั้งแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ถึงผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ จำนวน 14 แห่ง และโทรศัพท์เพื่อขออนุญาตหมายวันเวลาสัมภาษณ์ และเข้าสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามวันเวลาที่นัดหมาย ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม ถึง 12 พฤศจิกายน 2553 ได้แก่

1. หัวหน้าหน่วยส่งเสริมการเรียนรู้ 2 ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรบุคคล ธนาคารออมสิน วันที่ 22 ตุลาคม 2553
2. หัวหน้างานจัดการความรู้และพิพิธภัณฑ์กีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย วันที่ 26 ตุลาคม 2553
3. ผู้รับผิดชอบดูแลงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (ประจำ สห.ทบ.) กรมการสารวัตรทหารบก วันที่ 27 ตุลาคม 2553
4. พนักงานบรรณารักษ์ ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษา สถาบันพระปกเกล้า วันที่ 27 ตุลาคม 2553
5. รักษาการนายทหารพิพิธภัณฑ์ แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิทยาการ กรมสรรพาวุธทหารบก วันที่ 28 ตุลาคม 2553
6. หัวหน้าแผนกวิทยาการ กองวิทยาการ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ วันที่ 28 ตุลาคม 2553
7. ผู้ช่วยภัณฑารักษ์ แผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองธูรกิจ กองบัญชาการ กรมแผนที่ทหาร วันที่ 1 พฤศจิกายน 2553
8. บรรณารักษ์ชำนาญการ ห้องสมุดวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม วันที่ 1 พฤศจิกายน 2553

9. นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชไร่พืช
กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตรวันที่ 3 พฤศจิกายน 2553
10. นักวิชาการ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก
วันที่ 4 พฤศจิกายน 2553
11. บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิทยบริการ ห้องสมุด พิพิธภัณฑสถานและ
หอจดหมายเหตุ สำนักงานอัยการสูงสุดวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553
12. รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานบริการสารสนเทศ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
(องค์การมหาชน)วันที่ 11 พฤศจิกายน 2553
13. หัวหน้าห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน กองวิทยาการ กรมการทหารสื่อสาร
วันที่ 12 พฤศจิกายน 2553
14. ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม วันที่ 12 พฤศจิกายน 2553

7. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ตอน มาวิเคราะห์ สำหรับสถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS for Windows) ในการประมวลผล โดยจัดกลุ่มดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ในบทที่ 2
2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน สำหรับคำถามปลายเปิดผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ของคำถามแต่ละข้อ ส่วนคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำมาจัดกลุ่มคำตอบ โดยเรียงตามลำดับความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
3. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยได้คิดคำถามคำตอบโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด	(มส)
4	หมายถึง	เป็นปัญหามาก	(ม)
3	หมายถึง	เป็นปัญหปานกลาง	(ป)
2	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย	(น)
1	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด	(นส)

สำหรับผู้ที่ไม่เป็นปัญหา ผู้วิจัยไม่ได้นำข้อมูลมาคำนวณหาค่าทางสถิติ

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดไว้ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหาระดับมากที่สุด	(มส)
3.51 – 4.50	หมายถึง	เป็นปัญหาระดับมาก	(ม)
2.51 – 3.50	หมายถึง	เป็นปัญหาระดับปานกลาง	(ป)
1.51 – 2.50	หมายถึง	เป็นปัญหาระดับน้อย	(น)
1.00 – 1.50	หมายถึง	เป็นปัญหาระดับน้อยที่สุด	(นส)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

N	หมายถึง	จำนวนประชากร
f	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม
\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยการจัดกลุ่มคำตอบเป็นด้านต่าง ๆ และเรียงลำดับความถี่ของคำตอบในแต่ละด้าน

เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบ คำบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 และสรุปและอภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะใน บทที่ 5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ในการนำเสนอข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนนั้น ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ซึ่งครอบคลุมชื่อหน่วยงานต้นสังกัด ชื่อห้องสมุด ชื่อพิพิธภัณฑ์ สถานที่ติดต่อ เบอร์โทรศัพท์ และเว็บไซต์ของหน่วยงาน รายละเอียดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำเสนอในภาคผนวก ข

สำหรับบทนี้จะนำเสนอเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในด้านงานบริหารงานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (ตารางที่ 1 – ตารางที่ 28)

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (ตารางที่ 29 – ตารางที่ 33)

การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 14 แห่ง และนำเสนอข้อมูลของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง โดยใช้อักษรย่อแทนชื่อเต็ม

อักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

อักษรย่อ	ชื่อเต็ม
ทสส.	กรมการทหารสื่อสาร
สวท.	กรมการสารวัตรทหารบก
ผทท.	กรมแผนที่ทหาร
วกก.	กรมวิชาการเกษตร
สพว.	กรมสรรพาวุธทหารบก
สสว.	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
อทศ.	กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
สวพ.	สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

อกศ.	สำนักงานอัยการสูงสุด
กกท.	การกีฬาแห่งประเทศไทย
ธอส.	ธนาคารออมสิน
สมส.	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
พปก.	สถาบันพระปกเกล้า
ศยธ.	สำนักงานศาลยุติธรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 1 ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในด้านงานบริหาร งานเทคนิค
งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุด
และพิพิธภัณฑ์**

1.1 ความร่วมมือด้านงานบริหาร

1.1.1 นโยบายความร่วมมือ

จากการศึกษา นโยบายความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 1) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 7 แห่ง เท่ากัน มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ และไม่มีกำหนดนโยบายความร่วมมือ สำหรับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า ส่วนห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมวิชาการเกษตร สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก การกีฬาแห่งประเทศไทย สำนักงานศาลยุติธรรม ธนาคารออมสิน และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน)

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 7 แห่ง ที่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 3 แห่ง มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือแบบเป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร และกรมสรรพาวุธทหารบก และจำนวน 4 แห่ง มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือแบบไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

ตารางที่ 1 นโยบายความร่วมมือ

นโยบายความร่วมมือ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ศมส.	พปก.	ศษช.	N = 14
มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ	×		×		×	×	×		×				×		7
เป็นลายลักษณ์อักษร	•		•		•										(3)
ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร						•	•		•				•		(4)
ไม่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ		×		×				×		×	×	×		×	7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับนโยบายความร่วมมือ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ จำนวน 7 แห่ง ระบุนโยบายความร่วมมือในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. เรื่อง การบริการสารนิเทศแก่ผู้ใช้บริการ (7 แห่ง) คือ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า
2. เรื่อง การสนับสนุนข้อมูลสารนิเทศในการทำงานของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ (6 แห่ง) คือ กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า
3. เรื่อง การจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ (2 แห่ง) คือ กรมสรรพาวุธทหารบก และสถาบันพระปกเกล้า
4. เรื่อง การบริหารจัดการบุคลากร (1 แห่ง) คือ กรมการทหารสื่อสาร
5. เรื่อง การจัดทำงบประมาณ (1 แห่ง) คือ กรมสรรพาวุธทหารบก
6. เรื่อง การบริหารจัดการงานทั่วไป (1 แห่ง) คือ สำนักงานอัยการสูงสุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.2 วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ของความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 2) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 10 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวนใกล้เคียงกัน 9 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 3 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก และสำนักงานอัยการสูงสุด

นอกจากนั้นมีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 3 แห่ง ที่มีวัตถุประสงค์อื่น ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร ระบุว่าเพื่อเป็นการปรับปรุงอัตรา ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 104/29 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2529 ให้แปรแผนกตำราและห้องสมุด เป็นแผนกห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน สังกัดกองวิทยาการ กรมการทหารสื่อสาร ธนาคารออมสิน ระบุว่าเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ขององค์กรกับธุรกิจในปัจจุบัน และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ระบุว่าเพื่อสนับสนุนข้อมูลในการทำงานของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

เมื่อพิจารณาจำนวนวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-5 วัตถุประสงค์ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวัตถุประสงค์ของความร่วมมือมากที่สุด 5 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อเป็นการเสนอบริการใหม่ให้กับผู้ใช้บริการ ปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ เป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ กรมสรรพาวุธทหารบก และสำนักงานอัยการสูงสุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ

วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ชมส.	พปก.	ศษธ.	N = 14
เพื่อเป็นการเสนอบริการใหม่ให้กับผู้ใช้บริการ					×	×			×	×				×	5
เพื่อปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น			×	×	×	×		×	×	×			×	×	9
เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ		×	×		×		×		×	×	×	×	×	×	10
เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ			×	×	×	×	×	×	×	×	×		×	×	11
เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน			×		×				×						3
อื่นๆ	×										×	×			3
รวมวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ	1	1	4	2	5	3	2	2	5	4	3	2	3	4	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.1.3 การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน

จากการศึกษาการพัฒนาบุคลากรร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 3) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวน 2 แห่ง ไม่มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน ได้แก่ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ที่มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 10 แห่ง ใช้วิธีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 7 แห่ง ใช้วิธีการฝึกอบรม ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง ใช้วิธีการศึกษาต่อ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และกรมแผนที่ทหาร

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-6 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ที่มีวิธีการพัฒนาบุคลากรร่วมกันมากที่สุด 6 วิธี คือ วิธีการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ศึกษาต่อ สัมมนา และบรรยาย/อภิปรายทางวิชาการ มีจำนวน 1 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร

ตารางที่ 3 การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน

การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศษช.	N = 14
มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน	×	×	×	×	×	×		×	×	×	×		×	×	12
ฝึกอบรม	•		•		•	•		•					•	•	(7)
ประชุม	•				•	•								•	(4)
ศึกษาดูงานนอกสถานที่	•	•		•	•	•			•	•	•		•	•	(10)
ศึกษาต่อ	•		•												(2)
สัมมนา	•				•	•							•	•	(5)
บรรยาย/อภิปรายทางวิชาการ	•										•		•	•	(4)
ไม่มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน							×					×			2
รวมวิธีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน	6	1	2	1	4	4		1	1	1	2		4	5	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.1.4 การจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ

จากการศึกษาการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 4) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ไม่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวน 2 แห่ง มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และ การกีฬาแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ พบว่า ทั้ง 2 แห่ง ใช้แหล่งงบประมาณที่เป็นงบประมาณแผ่นดิน และจำนวน 1 แห่ง เท่านั้น ใช้แหล่งงบประมาณที่เป็นงบประมาณรายได้ของหน่วยงานต้นสังกัด คือ กรมการทหารสื่อสาร และใช้แหล่งงบประมาณที่เป็นค่าบำรุงห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานและค่าธรรมเนียมอื่นๆ คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 การจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ

การจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ศทท.	วทก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กทท.	ธอส.	สมส.	พปท.	ศยธ.	N = 14
มีการจัดงบประมาณความร่วมมือ โดยเฉพาะ	×									×					2
งบประมาณแผ่นดิน	•									•					(2)
งบประมาณรายได้ของหน่วยงานต้นสังกัด	•														(1)
คำบำรุงห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานและค่าธรรมเนียมอื่นๆ										•					(1)
ไม่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือ โดยเฉพาะ		×	×	×	×	×	×	×	×		×	×	×	×	12

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.1.5 จำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี

จากการศึกษาจำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปีของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และ การกีฬาแห่งประเทศไทย (ตารางที่ 5) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง เท่านั้น มีจำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี น้อยกว่า 100,000 บาท คือ กรมการทหารสื่อสาร และไม่สามารถระบุจำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปีได้ คือ การกีฬาแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 5 จำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี

จำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน		รวม N = 2
	ทสศ.	กกท.	
น้อยกว่า 100,000 บาท	×		1
100,000 – 300,000 บาท			
300,000 บาทขึ้นไป			
ไม่สามารถระบุได้		×	1

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ คือ สวท. ผทท. วกก. สฟว. สสว. อทศ. สวท. อกส. ธอส. คมส. พปก. และศษธ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.6 การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน

จากการศึกษาการใช้อาคารสถานที่ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 6) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 8 แห่ง ตั้งอยู่ในอาคารและอยู่ในบริเวณเดียวกัน ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 6 แห่ง ตั้งอยู่นอกอาคาร แต่อยู่ในบริเวณเดียวกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน

การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศยธ.	N = 14
ตั้งอยู่ในอาคารและอยู่ในบริเวณเดียวกัน		×		×		×		×	×	×	×	×			8
ตั้งอยู่คนละอาคาร แต่อยู่ในบริเวณเดียวกัน	×		×		×		×						×	×	6
ไม่ได้ตั้งอยู่ในอาคาร/อยู่ในบริเวณเดียวกัน															

1.1.7 การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

จากการศึกษาการประชาสัมพันธ์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 7) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

เมื่อพิจารณาลักษณะการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวนมากที่สุด 12 แห่ง มีการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวน 1 แห่ง เท่านั้น มีการประชาสัมพันธ์เฉพาะภายในหน่วยงาน คือ กรมการตำรวจทหารบก และมีการประชาสัมพันธ์เฉพาะภายนอกหน่วยงาน คือ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ศทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ศมส.	พปก.	ศชธ.	N = 14
มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
ประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน		•													(1)
ประชาสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน						•									(1)
ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	(12)
ไม่มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน															

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.8 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

จากการศึกษาสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง ที่มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน (ตารางที่ 8) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวนมากที่สุด 13 แห่ง เท่ากัน ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกิจกรรม และสื่ออื่นๆ ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน และจำนวนน้อยที่สุด 7 แห่ง ใช้สื่อโสตทัศนในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 2-4 ประเภท โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ใช้สื่อจำนวนมากที่สุด 4 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน สื่อกิจกรรม และสื่ออื่นๆ มีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน พบว่า

สื่อสิ่งพิมพ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนากองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยจำนวนมากที่สุด 9 แห่ง ใช้แผ่นพับ รองลงมา 5 แห่ง เท่ากัน ใช้ป้ายประกาศ รายงานประจำปี และวารสารที่จัดทำโดยหน่วยงานต้นสังกัด และน้อยที่สุดจำนวน 2 แห่ง ใช้โปสเตอร์

นอกจากนั้นมีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร ใช้เอกสารวิชาการ และสำนักงานวิจัยและพัฒนากองทัพบก ใช้หนังสือราชการ

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์จำนวนมากที่สุด 8 รูปแบบ คือ คู่มือการใช้ห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถาน ป้ายประกาศ จดหมายข่าว รายชื่อหนังสือใหม่ แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ และวารสารที่จัดทำโดยหน่วยงานต้นสังกัด มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานศาลยุติธรรม

สื่อโสตทัศน

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 7 แห่ง ใช้สื่อโสตทัศนในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยทั้ง 7 แห่ง ใช้วีดิทัศน์ รองลงมา 3 แห่ง ใช้วิทยุกระจายเสียง และน้อยที่สุดจำนวน 1 แห่ง ใช้ดีวีดี

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่อโสตทัศนที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีการใช้สื่อโสตทัศนจำนวนมากที่สุด 5 รูปแบบ คือ วิทยุกระจายเสียง รูปภาพ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ และดีวีดี มีจำนวน 1 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน

สื่อกิจกรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง ใช้สื่อกิจกรรมในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง ใช้การนำชมห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถาน รองลงมา 9 แห่ง ใช้การจัดนิทรรศการ และน้อยที่สุดจำนวน 1 แห่ง ใช้การจัดประกวด

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่อกิจกรรมที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีการใช้สื่อกิจกรรมจำนวนมากที่สุด 4 รูปแบบ คือ การนำชมห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถาน การจัดนิทรรศการ การจัดวัน/สัปดาห์พิเศษของหน่วยงาน และการจัดประกวด มีจำนวน 1 แห่ง คือ สถาบันพระปกเกล้า

สื่ออื่นๆ

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง ใช้สื่ออื่นๆในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยทั้ง 13 แห่ง ใช้การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถานผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถาน

รองลงมา 4 แห่ง ใช้การแจ้งข่าวถึงผู้ใช้ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และน้อยที่สุดจำนวน 3 แห่ง ใช้การผลิตของที่ระลึกจำหน่าย/แจกฟรี

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่ออื่นๆที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีการใช้สื่ออื่นๆจำนวนมากที่สุด 3 รูปแบบ คือ การผลิตของที่ระลึกจำหน่าย/แจกฟรี การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด/พิพิธภัณฑ์ ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด/พิพิธภัณฑ์ และการแจ้งข่าวถึงผู้ใช้ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงาน อัยการสูงสุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ศพท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศยธ.	N = 14
สื่อสิ่งพิมพ์	×	×	×	×	×	×	×	×	×		×	×	×	×	13
คู่มือการใช้ห้องสมุด / พิพิธภัณฑ									●		●		●	●	(4)
ป้ายประกาศ						●			●		●		●	●	(5)
จดหมายข่าว											●	●		●	(3)
รายชื่อหนังสือใหม่					●	●					●			●	(4)
จดหมาย															
รายงานประจำปี	●			●	●				●				●		(5)
ใบปลิว															
แผ่นพับ	●		●	●	●	●	●	●	●		●		●	●	(9)
โปสเตอร์											●			●	(2)
หนังสือพิมพ์											●		●	●	(3)
วารสารที่จัดทำโดยหน่วยงานต้นสังกัด	●	●	●		●									●	(5)
อื่นๆ				●				●							(2)
รวม	(3)	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)	(1)	(1)	(4)		(7)	(1)	(5)	(8)	

ตารางที่ 8 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน (ต่อ)

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศยธ.	N = 14
สื่อโสตทัศน์	×		×						×		×	×	×	×	7
สไลด์															
วิทยุกระจายเสียง			•								•			•	(3)
รูปภาพ											•		•		(2)
โทรทัศน์											•		•		(2)
วีดิทัศน์	•		•						•		•	•	•	•	(7)
เทปบันทึกเสียง															
วีซีดี											•				(1)
ดีวีดี											•				(1)
รวม	(1)		(2)						(1)		(5)	(1)	(3)	(2)	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน (ต่อ)

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสศ.	สวท.	ผทท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวท.	อกศ.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศยธ.	N = 14
สื่อกิจกรรม	×		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	13
การนำชมห้องสมุด / พิพิธภัณฑ	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	(11)
การจัดนิทรรศการ			•	•	•		•	•	•	•			•	•	(9)
การจัดวัน / สัปดาห์พิเศษของหน่วยงาน					•		•	•	•				•	•	(6)
การจัดประกวด													•		(1)
<i>รวม</i>	(1)		(2)	(1)	(3)	(1)	(3)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	(4)	(3)	
สื่ออื่นๆ	×	×	×	×	×		×	×	×	×	×	×	×	×	13
การผลิตของที่ระลึกจำหน่าย / แจกฟรี									•		•			•	(3)
การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด / พิพิธภัณฑ	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	(13)
ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด / พิพิธภัณฑ															
การแจ้งข่าวถึงผู้ใช้ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์			•						•	•			•		(4)
<i>รวม</i>	(1)	(1)	(2)	(1)	(1)		(1)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	(2)	(2)	
รวมประเภทสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	4	2	4	3	3	2	3	3	4	2	4	4	4	4	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.1.9 การประเมินผลความร่วมมือ

จากการศึกษาการประเมินผลความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 9) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวน 2 แห่ง มีการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และกรมวิชาการเกษตร

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลของการไม่ประเมินผลความร่วมมือ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานที่ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ จำนวน 3 แห่ง ระบุเหตุผล ดังนี้ กรมการสารวัตรทหารบก ระบุว่าเนื่องจากมีจำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑสถานน้อย ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการจะเข้าใช้บริการห้องสมุดมากกว่า ดังนั้นจึงไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ ธนาคารออมสิน ระบุว่าเนื่องจากไม่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ส่งผลให้ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ และสถาบันพระปกเกล้า ระบุว่าเนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เป็นงบประมาณที่ได้รับคนละส่วนกัน โดยพิพิธภัณฑสถานจะได้รับงบประมาณจากส่วนงานบริหาร แต่ห้องสมุดจะได้รับงบประมาณโดยตรงสำหรับห้องสมุด ดังนั้นห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานจึงแยกกันจัดทำตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผล และไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การประเมินผลความร่วมมือ

การประเมินผลความร่วมมือ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ศมส.	พปก.	ศษธ.	N = 14
มีการประเมินผลความร่วมมือ	×			×											2
ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ		×	×		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	12

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.10 ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ

จากการศึกษาผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และกรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 10) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 1 แห่ง เท่านั้น มีผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ เป็นบรรณารักษ์ คือ กรมการทหารสื่อสาร และเป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คือ กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 10 ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ

ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน		รวม N = 2
	ทสส.	วกก.	
บรรณารักษ์ ภัณฑารักษ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ	×	×	1 1

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ คือ สวท. พทท. สพว. สสว. อทศ. สวพ. อกส. กอท.

ธอส. สมส. พปก. และศษช.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.11 วิธีการประเมินผลความร่วมมือ

จากการศึกษาวิธีการประเมินผลความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และกรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 11) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทั้ง 2 แห่ง ใช้การตอบแบบสอบถาม และจำนวน 1 แห่ง ใช้ทั้งการสัมภาษณ์ และการสังเกต คือ กรมการทหารสื่อสาร

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการประเมินผลความร่วมมือ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการประเมินผลความร่วมมือมากที่สุด 3 วิธี คือ การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต มีจำนวน 1 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร

ตารางที่ 11 วิธีการประเมินผลความร่วมมือ

วิธีการประเมินผลความร่วมมือ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน		รวม N = 2
	ทศส.	วกก.	
การสังเกต	×		1
การตอบแบบสอบถาม	×	×	2
การสัมภาษณ์	×		1
รวมวิธีการประเมินผลความร่วมมือ	3	1	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ คือ สวท. ผทท. สพว. สสว. อทศ. สวพ. ออก. กทท. รอส. คมส. พปก. และศษช.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.12 การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้

จากการศึกษาการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และกรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 12) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทั้ง 2 แห่ง นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้วางแผนการจัดบริการครั้งต่อไป และจำนวน 1 แห่ง นำผลที่ได้จากการประเมินไป ใช้พิจารณาของบประมาณความร่วมมือ จัดทำนโยบายความร่วมมือการจัดบริการ และปรับปรุงวิธีการให้บริการ คือ กรมการทหารสื่อสาร

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการประเมินผลความร่วมมือมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ พิจารณาของบประมาณความร่วมมือ จัดทำนโยบายความร่วมมือการจัดบริการวางแผนการจัดบริการครั้งต่อไป และปรับปรุงวิธีการให้บริการ มีจำนวน 1 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร

ตารางที่ 12 การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้

การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน		รวม N = 2
	ทสส.	วกก.	
พิจารณาของบประมาณความร่วมมือ	×		1
จัดทำนโยบายความร่วมมือการจัดบริการ	×		1
วางแผนการจัดบริการครั้งต่อไป	×	×	2
ปรับปรุงวิธีการให้บริการ	×		1
รวมลักษณะการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้	4	1	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ คือ สวท. ผทท. สฟว. สสว. อทส. สวพ. ออก. กทท. ธอส. คมส. พปก. และศษธ.

1.2 ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

1.2.1 ความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวม

จากการศึกษาความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวมของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 13) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน และการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน รองลงมา 9 แห่ง มีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 7 แห่ง มีการคัดทรัพยากรสารนิเทศออกร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด และธนาคารออมสิน และนอกจากนี้ พบว่า ไม่มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันแห่งใด มีการจัดระบบทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคนิค พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคนิคมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน การอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน และการคัดทรัพยากรสารนิเทศออกร่วมกัน มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด และธนาคารออมสิน

ตารางที่ 13 ความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวม

ความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวม	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน														รวม N = 14
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ศมส.	พปก.	ศษช.	
การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน															
การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	×		×	×	×				×	×	×		×	×	9
การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน	×		×	×	×			×	×		×				7
รวมลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคนิค	4	2	4	4	4	1	2	3	4	3	4	1	3	3	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2.2 การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 14) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานออรายชื่อหนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่น่าสนใจ ให้บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นมาให้บริการภายในห้องสมุด

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 10 แห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในลักษณะบรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำรายชื่อหนังสือที่จะคัดเลือกเข้ามาให้บริการภายในห้องสมุดไปให้ ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานช่วยพิจารณา ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวนใกล้เคียงกัน 9 แห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน นำหนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้บรรณารักษ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และสถาบันพระปกเกล้า และจำนวนน้อยที่สุด 5 แห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในลักษณะบรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรร่วมกันมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานออรายชื่อหนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่น่าสนใจ ให้บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นมาให้บริการภายในห้องสมุด ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน

หนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้บรรณารักษ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์ มาให้ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ และ บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำรายชื่อหนังสือที่จะคัดเลือกเข้ามา ให้บริการภายในห้องสมุดไปให้ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ช่วยพิจารณา มีจำนวน 4 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และสถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน

ลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม N = 14
	ทสส.	สวท.	พทท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศษธ.	
ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน เสนอรายชื่อนั่งหนังสือ หรือทรัพยากรสารนิเทศที่น่าสนใจ ให้บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารนิเทศเหล่านั้นมาให้บริการภายในห้องสมุด	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน นำหนังสือ หรือ ทรัพยากรสารนิเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้บรรณารักษ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ	×		×		×		×		×	×	×	×	×		9
บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำทรัพยากรสารนิเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถาน									×		×	×	×	×	5
บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำรายชื่อนั่งหนังสือ ที่จะคัดเลือกเข้ามาให้บริการภายในห้องสมุดไปให้ ภัณฑารักษ์/ นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานช่วยพิจารณา		×	×		×			×	×	×	×	×	×	×	10
รวมลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรร่วมกัน	2	2	3	1	3	1	2	2	4	3	4	4	4	3	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.2.3 การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

จากการศึกษารูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 15) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง ร่วมกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบบัตรรายการ รองลงมา 10 แห่ง ร่วมกันจัดทำรูปแบบบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ร่วมกันจัดทำรูปแบบบรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม คือ สำนักงานศาลยุติธรรม และนอกจากนี้ พบว่า ไม่มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันแห่งใด ร่วมกันจัดทำรายการออนไลน์ (OPAC)

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีรูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรร่วมกันมากที่สุด 3 รูปแบบเท่ากัน คือ บัตรรายการ วรรณคดี และบรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก และการกีฬาแห่งประเทศไทย และ บัตรรายการ บรรณานุกรมในรูปสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม และบรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานศาลยุติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

รูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม N = 14
	ทสส.	สวท.	พทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	สยธ.	
บัตรรายการ	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
ครรชนี	×		×		×		×						×		5
บรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม		×	×		×			×	×	×	×	×	×	×	10
บรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม														×	1
รายการออนไลน์ (OPAC)															
รวมรูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	2	2	3	1	3	1	2	2	2	3	2	2	2	3	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.2.4 การอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน

จากการศึกษาการอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 9 แห่ง ที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน(ตารางที่ 16) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 8 แห่ง ใช้วิธีทำสำเนาเอกสาร เพื่อให้บริการแทนการใช้เอกสารฉบับจริง ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม รองลงมา 7 แห่ง ใช้วิธีติดตั้งเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (เครื่องปรับอากาศ) ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และสถาบันพระปกเกล้า จำนวนใกล้เคียงกัน 6 แห่ง ใช้วิธีแปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของซีดี (ซีดีรอม, วีซีดี, ดีวีดี) ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง เท่านั้น ใช้วิธีแปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของวีดิทัศน์ คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และ วิธีติดตั้งเครื่องฟอกอากาศ คือ สำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-7 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกันมากที่สุด 7 วิธี คือ ทำสำเนาเอกสาร เพื่อให้บริการแทนการใช้เอกสารฉบับจริง แปลงทรัพยากรสารนิเทศ ต้นฉบับให้อยู่ในรูปของซีดี (ซีดีรอม, วีซีดี, ดีวีดี) แปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของวีดิทัศน์ ติดตั้งเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (เครื่องปรับอากาศ) ติดตั้งพัดลมดูดอากาศ ควบคุมแสงสว่างและความร้อนจากหลอดไฟฟ้า และแสงแดด และมีการกำจัดแมลง ปลวก และหนู มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด

ตารางที่ 16 การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน									รวม N = 9
	ทสส.	ผทท.	ววก.	สพว.	อกส.	กกท.	ชอส.	พปก.	ศษช.	
ทำสำเนาเอกสาร เพื่อให้บริการแทนการใช้เอกสารฉบับจริง		×	×	×	×	×	×	×	×	8
แปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของวัสดุย่อส่วน							×	×	×	3
แปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของสไลด์										
แปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของเทปบันทึกเสียง										
แปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของซีดี (ซีดีรอม, วีซีดี, ดีวีดี)	×	×			×	×		×	×	6
แปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของวีดิทัศน์					×					1
ติดตั้งเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (เครื่องปรับอากาศ)	×	×		×	×	×	×	×		7
ติดตั้งเครื่องควบคุมความชื้น							×	×		2
ติดตั้งเครื่องฟอกอากาศ									×	1
ติดตั้งพัดลมดูดอากาศ	×	×			×					3
ควบคุมแสงสว่างและความร้อนจากหลอดไฟฟ้า และแสงแดด				×	×				×	3
มีการกำจัดแมลง ปลวก และหนู				×	×		×			3
รวมวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	3	4	1	4	7	3	4	5	6	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน คือ สวท. สสว. อทส. สพท. และศมส.

1.2.5 การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน

จากการศึกษาวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 7 แห่ง ที่มีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน (ตารางที่ 17) พบว่าห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 6 แห่ง ใช้วิธีบริจาควินิจฉัยให้หน่วยงานอื่น ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด และธนาคารออมสิน รองลงมา 4 แห่ง ใช้วิธีการทำลาย ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก และสำนักงานอัยการสูงสุด และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ใช้วิธีการแลกเปลี่ยน คือ สำนักงานอัยการสูงสุด

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกันมากที่สุด 4 วิธี คือ วิธีการทำลาย บริจาควินิจฉัยให้หน่วยงานอื่น การขาย และการย้ายไปเก็บในระบบชั้นปิด มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

ตารางที่ 17 การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน

วิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ในสังกัดเดียวกัน							รวม N = 7
	ทสส.	ศพท.	วกก.	สพว.	สวพ.	อกส.	ธอส.	
การทำลาย		×		×	×	×		4
บริจาควินิจฉัยให้หน่วยงานอื่น	×		×	×	×	×	×	6
การขาย			×		×			2
การแลกเปลี่ยน						×		1
การย้ายไปเก็บในระบบชั้นปิด		×			×			2
รวมวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน	1	2	2	2	4	3	1	

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกพร้อมกัน คือ สวท, สสว, อทส, กกท, สมส, พปก, และ ศยช.

1.3 ความร่วมมือด้านงานบริการ

1.3.1 ความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวม

จากการศึกษาความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวมของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 18) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน รองลงมา 12 แห่ง มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวนใกล้เคียงกัน 11 แห่ง มีการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 8 แห่ง มีการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะความร่วมมือด้านงานบริการ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะความร่วมมือด้านงานบริการมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน และการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน มีจำนวน 8 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ตารางที่ 18 ความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวม

ความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวม	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม N = 14
	ทสส.	สวท.	พพท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	สขธ.	
การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	×	×	×	×	×		×	×	×	×	×		×	×	12
การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน	×			×	×		×		×	×			×	×	8
การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน	×		×	×	×		×	×	×	×	×		×	×	11
รวมลักษณะความร่วมมือด้านงานบริการ	4	2	3	4	4	1	4	3	4	4	3	1	4	4	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3.2 การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

จากการศึกษาการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน (ตารางที่ 19) พบว่าห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ รองลงมา 11 แห่ง มีการให้บริการสื่อโสตทัศน และจำนวนน้อยที่สุด 6 แห่ง มีการให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของสื่อที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 ประเภท โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีประเภทของสื่อที่ใช้ในการให้บริการร่วมกันมากที่สุด 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 6 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า สื่อสิ่งพิมพ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ที่ให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม มีการให้บริการหนังสือ และวารสาร รองลงมา 10 แห่ง มีการให้บริการหนังสือพิมพ์ จำนวนใกล้เคียงกัน 8 แห่ง ให้บริการรายงานการวิจัย และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 แห่ง มีการให้บริการสูจิบัตร

นอกจากนั้นมีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง ที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ คือ สถาบันพระปกเกล้า มีการให้บริการหนังสือรวมบทความ

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 2-7 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ร่วมกันมากที่สุด 7 รูปแบบ คือ หนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย สูจิบัตร หนังสือพิมพ์ กฤตภาค และสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ คือ หนังสือรวมบทความ มีจำนวน 1 แห่ง คือ สถาบันพระปกเกล้า

สื่อโสตทัศน

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 11 แห่ง ที่ให้บริการสื่อโสตทัศนร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม มีจำนวนมากที่สุด 9 แห่ง เท่ากัน มีการให้บริการเทปบันทึกภาพ วีซีดี และรูปภาพ รองลงมา 8 แห่ง มีการให้บริการดีวีดี และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 แห่ง มีการให้บริการแบบแปลน

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่อโสตทัศนที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 2-7 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ให้บริการสื่อโสตทัศนร่วมกันมากที่สุด 7 รูปแบบ คือ เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง วีซีดี ดีวีดี รูปภาพแบบแปลน และแผนที่ มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 6 แห่ง ที่ให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยทั้ง 6 แห่ง มีการให้บริการฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ และจำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม มีการให้บริการฐานข้อมูลซีดีรอม

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-2 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันมากที่สุด 2 รูปแบบ คือ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ มีจำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม

ตารางที่ 19 การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน												รวม
	ทสส.	สวท.	ศพท.	วกก.	สพว.	อทศ.	สวพ.	อกศ.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศษธ.	N = 12
สื่อสิ่งพิมพ์	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	12
หนังสือ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	(12)
วารสาร	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	(12)
รายงานการวิจัย		•	•	•	•		•	•			•	•	(8)
คู่มือ						•		•			•		(3)
หนังสือพิมพ์		•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	(10)
กฤตภาค								•	•		•	•	(4)
อื่นๆ											•		(1)
รวม	(2)	(4)	(4)	(3)	(4)	(4)	(4)	(6)	(4)	(3)	(7)	(5)	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน (ต่อ)

การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน												รวม N = 12
	ทสส.	สวท.	ผพท.	วกก.	สพว.	อทศ.	สวพ.	อกศ.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศษธ.	
สื่อโสตทัศน	×	×	×		×	×	×	×	×	×	×	×	11
เทปบันทึกภาพ	•		•		•	•	•	•	•		•	•	(9)
เทปบันทึกเสียง	•		•			•	•	•					(5)
แผ่นเสียง													
วีซีดี	•	•	•		•			•	•	•	•	•	(9)
ดีวีดี	•	•	•		•	•		•	•	•			(8)
สไลด์													
รูปภาพ	•	•	•		•	•		•	•		•	•	(9)
แบบแปลน								•			•		(2)
แผนที่			•					•				•	(3)
รวม	(5)	(3)	(6)		(4)	(4)	(2)	(7)	(4)	(2)	(4)	(4)	

ตารางที่ 19 การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน (ต่อ)

การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน												รวม N = 12
	ทสส.	สวท.	ศทท.	วกก.	สพว.	อทศ.	สวพ.	อกศ.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศษธ.	
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	×							×	×	×	×	×	6
ฐานข้อมูลซีดีรอม								•				•	(2)
ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	•							•	•	•	•	•	(6)
รวม	(1)							(2)	(1)	(1)	(1)	(2)	
รวมประเภทสื่อที่มีการให้บริการ	3	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	3	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน คือ สว. และ ศมส.

1.3.3 การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 20) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง มีการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน ช่วยตอบคำถามเชิงลึกในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ ในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่สามารถให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการได้ ได้แก่ กรมการสัตวทรัพยากรบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 11 แห่ง มีการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันในลักษณะบรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยแนะนำทรัพยากรสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ให้กับ ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถาน ในกรณีที่ผู้ใช้บริการต้องการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษา ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสัตวทรัพยากรบก กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-2 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันมากที่สุด 2 ลักษณะ คือ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน ช่วยตอบคำถามเชิงลึกในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ ในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่สามารถให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการได้ และบรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยแนะนำทรัพยากรสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ให้กับ ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถาน ในกรณีที่ผู้ใช้บริการต้องการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษา มีจำนวน 10 แห่ง คือ กรมการสัตวทรัพยากรบก กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน

ลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	พทท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศษธ.	N = 14
ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน ช่วยตอบคำถามเชิงลึกในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ใช้บริการ ในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่สามารถให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการได้		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	13
บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยแนะนำทรัพยากรสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ให้กับ ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถาน ในกรณีที่ผู้ใช้บริการต้องการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษา	×	×			×	×	×	×	×	×		×	×	×	11
รวมลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.3.4 การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 8 แห่ง (ตารางที่ 21) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 7 แห่ง มีการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับพิพิธภัณฑ์หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไม่มีให้บริการ ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 5 แห่ง มีการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันในลักษณะบรรณารักษ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับห้องสมุดหน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไม่มีให้บริการ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย และสถาบันพระปกเกล้า และจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง มีการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันในลักษณะบรรณารักษ์ ให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการภาพถ่ายที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ แต่ทางพิพิธภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการทำสำเนาได้ ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันมากที่สุด 3 ลักษณะ คือ บรรณารักษ์ ให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการภาพถ่ายที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ แต่ทางพิพิธภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการทำสำเนาได้ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับพิพิธภัณฑ์หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไม่มีให้บริการ และบรรณารักษ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับห้องสมุดหน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่มีให้บริการ มีจำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

ตารางที่ 21 การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน

ลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน								รวม N = 8
	ทสส.	วกก.	สพว.	อทศ.	อกส.	กกท.	พปก.	ศษธ.	
บรรณารักษ์ ให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการภาพถ่ายที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑสถาน แต่ทางพิพิธภัณฑสถาน ไม่สามารถให้บริการทำสำเนาได้					×		×		2
ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถาน จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับพิพิธภัณฑสถาน หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ไม่มีให้บริการ		×	×	×	×	×	×	×	7
บรรณารักษ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับห้องสมุด หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานต้องการแต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ไม่มีให้บริการ	×		×		×	×	×		5
รวมลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน	1	1	2	1	3	2	3	1	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน คือ สวท. ผพท. สสว. สพว. ธอส. และ สมส.

1.3.5 การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 11 แห่ง (ตารางที่ 22) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 9 แห่ง มีการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันในลักษณะการจัดกิจกรรมทางวิชาการระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เนื่องในโอกาสวันพิเศษต่างๆ เช่น วันสถาปนาของหน่วยงาน หรือ วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนากองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และสถาบันพระปกเกล้า

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 6 แห่ง มีการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันในลักษณะการจัดนิทรรศการภายในหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 4 แห่ง มีการให้บริการนำเสนอสื่อโสตทัศนร่วมกันในลักษณะการจัดนิทรรศการภายนอกหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เช่น สถานศึกษา หน่วยงานราชการอื่นๆ เป็นต้น ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันมากที่สุด 3 ลักษณะ คือ การจัดนิทรรศการภายในหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ การจัดนิทรรศการภายนอกหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เช่น สถานศึกษา หน่วยงานราชการอื่นๆ เป็นต้น และการจัดกิจกรรมทางวิชาการระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เนื่องในโอกาสวันพิเศษต่างๆ เช่น วันสถาปนาของหน่วยงาน หรือ วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น มีจำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

ตารางที่ 22 การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน

ลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน											รวม N = 11
	ทสส.	ผทท.	วกก.	สพว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศษช.	
การจัดนิทรรศการภายในหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน		×	×	×			×			×	×	6
การจัดนิทรรศการภายนอกหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เช่น สถานศึกษา หน่วยงานราชการอื่นๆ เป็นต้น							×	×		×	×	4
การจัดกิจกรรมทางวิชาการระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เนื่องในโอกาสวันพิเศษต่างๆ เช่น วันสถาปนาของหน่วยงาน หรือ วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น	×	×		×	×	×	×	×	×	×		9
รวมลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน	1	2	1	2	1	1	3	2	1	3	2	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน คือ สวท. สสว. และ ศมส.

1.4 ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4.1 ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม

จากการศึกษาความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 23) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีความร่วมมือในการจัดทำเว็บไซต์ รองลงมา 12 แห่ง มีความร่วมมือในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และน้อยที่สุด 4 แห่ง มีความร่วมมือในการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-5 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด 5 ลักษณะ คือ มีความร่วมมือในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การจัดทำระบบอัตโนมัติ การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และการจัดทำเว็บไซต์ มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำเว็บไซต์ร่วมกัน ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง ระบุลักษณะการจัดทำเว็บไซต์ร่วมกัน ดังนี้ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก ระบุว่า เจ้าหน้าที่ของห้องสมุด และเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานจะทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เพื่อนำไปจัดทำเว็บไซต์ โดยเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน จะทำหน้าที่ดูแลเนื้อหาบนเว็บไซต์ควบคู่กันไป สำหรับการออกแบบและการจัดทำเว็บไซต์ จะเป็นหน้าที่ของกองสารสนเทศที่เป็นผู้รับผิดชอบดูแลเว็บไซต์โดยตรง

ตารางที่ 23 ลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม

ลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวม	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม N = 14
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ศมส.	พปก.	ศยธ.	
การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน	×	×	×	×	×		×	×	×	×	×		×	×	12
การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน								×	×		×		×	×	5
การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน	×								×		×			×	4
การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล	×		×	×	×		×	×	×	×	×		×	×	11
การจัดทำเว็บไซต์ ร่วมกัน	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	14
รวมลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวม	4	3	3	3	3	1	3	4	5	3	5	1	4	5	

1.4.2 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ที่มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ตารางที่ 24) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการใช้ทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ร่วมกัน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่า
ฮาร์ดแวร์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ที่มีการใช้ฮาร์ดแวร์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้ง 12 แห่ง มีการใช้คอมพิวเตอร์ รองลงมา 9 แห่ง เท่ากัน มีการใช้เครื่องพิมพ์ และสแกนเนอร์ จำนวนใกล้เคียงกัน 8 แห่ง เท่ากัน มีการใช้กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และแผ่นบันทึกข้อมูล และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 แห่ง มีการใช้จอสัมผัส

นอกจากนั้นมีห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง ที่มีการใช้ฮาร์ดแวร์อื่นๆร่วมกัน คือ ธนาคารออมสิน มีการใช้ Hard Disk Drive

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน พบว่ามีจำนวนตั้งแต่ 1-8 ประเภท โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่ใช้ฮาร์ดแวร์มากที่สุด 8 ประเภท คือ ใช้คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ เครื่องอ่านบาร์โค้ด กล้องถ่ายภาพดิจิทัล จอสัมผัส เครื่องอ่านการ์ดความจำ และแผ่นบันทึกข้อมูล มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ การกีฬาแห่งประเทศไทย และสำนักงานศาลยุติธรรม ใช้คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ เครื่องอ่านบาร์โค้ด กล้องถ่ายภาพดิจิทัล เครื่องอ่านการ์ดความจำ แผ่นบันทึกข้อมูล และฮาร์ดแวร์อื่นๆ คือ Hard Disk Drive มีจำนวน 1 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน

ซอฟต์แวร์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ที่มีการใช้ซอฟต์แวร์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหาร

กองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวนมากที่สุด 10 แห่ง เท่ากัน มีการใช้ Microsoft Word และ Adobe Acrobat รองลงมา 9 แห่ง เท่ากัน มีการใช้ Microsoft Excel และ Microsoft PowerPoint และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 แห่ง เท่ากัน มีการใช้ Desktop Author และ Flip Album

นอกจากนั้นมีห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง ที่มีการใช้ซอฟต์แวร์อื่นๆร่วมกัน คือ ธนาคารออมสิน มีการใช้ Microsoft Access Adobe Dreamweaver Flash Premiere และFTP

เมื่อพิจารณาจำนวน โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ใช้ในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน พบว่ามีจำนวนตั้งแต่ 1-7 โปรแกรม โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่ใช้ซอฟต์แวร์ร่วมกันมากที่สุด 7 โปรแกรม คือ ใช้ Microsoft Word Microsoft Excel Microsoft PowerPoint Adobe Acrobat Adobe Photoshop Desktop Author และFlip Album มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานศาลยุติธรรม ใช้ Microsoft Word Microsoft Excel Microsoft PowerPoint Adobe Acrobat Adobe Photoshop E book Publisher และซอฟต์แวร์อื่นๆ ได้แก่ Microsoft Access Adobe Dreamweaver และFlash Premiere มีจำนวน 1 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน												รวม N = 12
	ทสส.	สวท.	พทท.	วกก.	สพว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศษธ.	
ฮาร์ดแวร์	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	12
คอมพิวเตอร์	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	(12)
เครื่องพิมพ์	•	•	•	•				•	•	•	•	•	(9)
สแกนเนอร์	•		•	•		•		•	•	•	•	•	(9)
เครื่องอ่านบาร์โค้ด	•					•		•	•	•		•	(6)
กล้องถ่ายภาพดิจิทัล			•			•	•	•	•	•	•	•	(8)
จอสัมผัส						•			•			•	(3)
เครื่องอ่านการ์ดความจำ							•	•	•	•		•	(5)
แผ่นบันทึกข้อมูล	•	•	•				•	•	•	•		•	(8)
อื่นๆ										•			(1)
รวม	(5)	(3)	(5)	(3)	(1)	(5)	(4)	(7)	(8)	(8)	(4)	(8)	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน (ต่อ)

การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน												รวม N = 12
	ทสส.	สวท.	ผทท.	วกก.	สพว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศษธ.	
ซอฟต์แวร์	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	12
Microsoft Word	•	•		•	•		•	•	•	•	•	•	(10)
Microsoft Excel	•	•		•			•	•	•	•	•	•	(9)
Microsoft Publisher													
Microsoft PowerPoint	•	•		•			•	•	•	•	•	•	(9)
Adobe Acrobat	•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	(10)
Adobe Photoshop	•			•				•	•	•	•	•	(6)
Desktop Author												•	(1)
E book Publisher										•	•		(2)
Flip Album												•	(1)
อื่นๆ										•			(1)
<i>รวม</i>	(5)	(3)	(1)	(5)	(1)	(1)	(4)	(5)	(5)	(7)	(5)	(7)	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน คือ สวท. และ ศษธ.

1.4.3 การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน

จากการศึกษาการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 25) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 9 แห่ง ไม่มีการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ การกีฬาแห่งประเทศไทย และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และจำนวน 5 แห่ง ร่วมมือกันจัดทำระบบอัตโนมัติ ได้แก่ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหาร กองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 5 แห่ง ที่มีการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 4 แห่ง มีการใช้ระบบอัตโนมัติ ELIB ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวน 1 แห่ง มีการใช้ระบบอัตโนมัติที่หน่วยงานต้นสังกัดพัฒนาขึ้นเอง คือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน

การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ผทท.	ววก.	สพว.	สสว.	อทส.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	ศมส.	พปก.	ศษช.	N = 14
มีการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน								×	×		×		×	×	5
ระบบอัตโนมัติELIB									•		•		•	•	(4)
ระบบอัตโนมัติที่พัฒนาขึ้นเอง								•							(1)
ไม่มีการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน	×	×	×	×	×	×	×			×		×			9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4.4 การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน

จากการศึกษาการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 26) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 10 แห่ง ไม่มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการสารวัตรทหารบก กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก การกีฬาแห่งประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และสถาบันพระปกเกล้า และจำนวน 4 แห่ง ร่วมกันจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 4 แห่ง ที่มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ร่วมกันจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์ผ่านทางเครือข่ายภายในหน่วยงาน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และธนาคารออมสิน และจำนวน 2 แห่ง ร่วมกันจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน

การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน														รวม N = 14
	ทสส.	สวท.	พทท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศยธ.	
มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน	×								×		×			×	4
ผ่านทางเครือข่ายภายในหน่วยงาน	•										•				(2)
ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต									•					•	(2)
ไม่มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน		×	×	×	×	×	×	×		×		×	×		10

1.4.5 การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล

จากการศึกษาการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัลของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 11 แห่ง ที่มีการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล (ตารางที่ 27) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 10 แห่ง ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล PDF (Portable Document Format) ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 8 แห่ง ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล JPEG (Joint Photographic Experts Group) ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 1 แห่ง ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล GIF (Graphic Interchange Format) คือ ธนาคารออมสิน

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบเพิ่มข้อมูลการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัลของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีรูปแบบเพิ่มข้อมูลการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัลมากที่สุด 3 รูปแบบ คือ ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล TIFF (Tagged Image File) JPEG (Joint Photographic Experts Group) และ PDF (Portable Document Format) มีจำนวน 2 แห่ง คือ กรมแผนที่ทหาร และสำนักงานศาลยุติธรรม และใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล JPEG (Joint Photographic Experts Group) GIF (Graphic Interchange Format) และ PDF (Portable Document Format) มีจำนวน 1 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน

ตารางที่ 27 การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล

การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน											รวม N = 11
	ทสส.	พทท.	วกก.	สพว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	พปก.	ศยธ.	
TIFF (Tagged Image File)		×									×	2
JPEG (Joint Photographic Experts Group)	×	×		×		×		×	×	×	×	8
GIF (Graphic Interchange Format)									×			1
PDF (Portable Document Format)	×	×	×		×	×	×	×	×	×	×	10
รวมรูปแบบไฟล์ข้อมูลการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล	2	3	1	1	1	2	1	2	3	2	3	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

หมายเหตุ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ไม่มีการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล คือ สวท. สสว. และ สมส.

1.5 ประโยชน์ของความร่วมมือ

จากการศึกษาประโยชน์ของความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 28) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 13 แห่ง ได้รับประโยชน์ของความร่วมมือเรื่องช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนรองลงมา 11 แห่ง ได้รับประโยชน์ของความร่วมมือเรื่องช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวนใกล้เคียงกัน 9 แห่ง ได้รับประโยชน์ของความร่วมมือเรื่องช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวนน้อยที่สุด 2 แห่ง ได้รับประโยชน์ของความร่วมมือเรื่องช่วยให้ได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และ กรมวิชาการเกษตร

นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง ที่ระบุประโยชน์อื่นๆของความร่วมมือ คือ ธนาคารออมสิน ระบุว่าเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

เมื่อพิจารณาจำนวนเรื่องของประโยชน์ของความร่วมมือ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 เรื่อง โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ระบุประโยชน์ของความร่วมมือมากที่สุด 4 เรื่อง คือ เรื่องประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงาน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ และช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม มีจำนวน 1 แห่ง คือ

กรมการทหารสื่อสาร ระบุเรื่องช่วยให้ได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ และช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น และจำนวน 1 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน ระบุเรื่องช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ ช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น และประโยชน์อื่นๆ คือ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ประโยชน์ของความร่วมมือ

ประโยชน์ของความร่วมมือ	ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกัน														รวม
	ทสส.	สวท.	ศพท.	วกก.	สพว.	สสว.	อทศ.	สวพ.	อกส.	กกท.	ธอส.	สมส.	พปก.	ศยธ.	N = 14
ประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงาน		×			×				×				×	×	5
ช่วยให้ได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น	×			×											2
ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ	×				×	×	×		×	×	×		×	×	9
ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ	×		×	×	×	×	×	×	×	×	×			×	11
ช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น	×		×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	13
อื่นๆ											×				1
รวม	4	1	2	3	4	3	3	2	4	3	4	1	3	4	

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในด้าน งานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ซึ่งจำแนกเป็นปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหาในภาพรวมของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

จากการศึกษาปัญหาในภาพรวมของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 9-10 แห่ง (ตารางที่ 29) พบว่า ปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน ประสบ อยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ปัญหาความร่วมมือด้านงานบริหาร (3.44) รองลงมา คือ ปัญหาความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (3.00) ปัญหาความร่วมมือด้านงานเทคนิค (2.67) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัญหาความร่วมมือด้านงานบริการ (1.78)

ตารางที่ 29 ปัญหาในภาพรวมของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ปัญหาในภาพรวม	รวม (N=14)			
	f	\bar{x}	S.D	ปค.
ด้านงานบริหาร	9	3.44	0.88	ป
ด้านงานเทคนิค	9	2.67	1.41	ป
ด้านงานบริการ	9	1.78	0.83	น
ด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	10	3.00	1.33	ป

ปัญหาในด้านการบริหารของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านการบริหารของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 30) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 5-9 แห่ง ประสบปัญหาในระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบในระดับมาก มี 2 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ งบประมาณไม่เพียงพอ (4.00) และไม่มีการจัดสรรงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ (3.67) และปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบในระดับปานกลาง มี 6 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ไม่มีการพัฒนาบุคลากรในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง (3.50) บุคลากรในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร (3.38) และนโยบายไม่ชัดเจน ทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จ (3.11)

ตารางที่ 30 ปัญหาในด้านการบริหารของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ปัญหาความร่วมมือด้านการบริหาร	รวม (N=14)			
	f	\bar{x}	S.D	ปล.
นโยบายไม่ชัดเจน ทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จ	9	3.11	1.17	ป
ไม่มีการพัฒนาบุคลากรในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง	8	3.50	0.93	ป
บุคลากรในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร	8	3.38	0.74	ป
ไม่มีการจัดสรรงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ	6	3.67	1.51	ม
งบประมาณไม่เพียงพอ	7	4.00	0.82	ม
ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่ได้ตั้งอยู่ในอาคาร/อยู่ในบริเวณเดียวกัน ทำให้การประสานงานไม่สะดวก	7	2.57	1.81	ป
ขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์	8	2.63	0.92	ป
ทัศนคติของบุคลากรในห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความขัดแย้ง	5	3.00	1.41	ป

ปัญหาในด้านการงานเทคนิคของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านการงานเทคนิคของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 31) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 8-9 แห่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบในระดับปานกลาง มี 2 เรื่อง คือ บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ขาดความรู้ทางวิชาชีพของแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถร่วมมือกัน คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันได้ และ บรรณารักษ์ ขาดความรู้ทางด้านพิพิธภัณฑ์ ทำให้ไม่สามารถจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศได้ถูกต้อง (2.78 เท่ากัน) และปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบในระดับน้อย มี 2 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ขาดความรู้เรื่องการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ (2.44) และความแตกต่างในเรื่องคำศัพท์เฉพาะในแต่ละวิชาชีพ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการกำหนดคำสำคัญ เพื่อใช้สืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ (2.38)

ตารางที่ 31 ปัญหาในด้านการงานเทคนิคของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ปัญหาความร่วมมือด้านการงานเทคนิค	รวม (N=14)			
	f	\bar{x}	S.D	ปค.
บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ขาดความรู้ ทางวิชาชีพของแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถร่วมมือกัน คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันได้	9	2.78	1.39	ป
ความแตกต่างในเรื่องคำศัพท์เฉพาะในแต่ละวิชาชีพ ส่งผลให้เกิดปัญหา ในการกำหนดคำสำคัญ เพื่อใช้สืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ	8	2.38	1.19	น
บรรณารักษ์ ขาดความรู้ทางด้านพิพิธภัณฑ์ ทำให้ไม่สามารถจัดระบบ ทรัพยากรสารสนเทศได้ถูกต้อง	9	2.78	1.30	ป
บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ขาดความรู้เรื่องการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศ	9	2.44	1.33	น

ปัญหาในด้านงานบริการของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านงานบริการของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 32) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 5-9 แห่ง ประสบปัญหาในระดับน้อยทั้งหมด โดยปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบ มี 3 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ พิพิธภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการแทนกันได้ (2.29) บรรณารักษ์ไม่สามารถตอบคำถามเชิงลึกให้กับผู้ใช้ได้ (2.22) และทรัพยากรสารสนเทศบางประเภทในพิพิธภัณฑ์ ต้องได้รับการอนุญาตจากภัณฑารักษ์ก่อน จึงจะสามารถใช้บริการได้ ส่งผลให้บริการเกิดความล่าช้า (2.20)

ตารางที่ 32 ปัญหาในด้านงานบริการของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ปัญหาความร่วมมือด้านงานบริการ	รวม (N=14)			ปล.
	f	\bar{x}	S.D	
ทรัพยากรสารสนเทศบางประเภทในพิพิธภัณฑ์ ต้องได้รับการอนุญาตจากภัณฑารักษ์ก่อน จึงจะสามารถใช้บริการได้ ส่งผลให้บริการเกิดความล่าช้า	5	2.20	1.10	น
บรรณารักษ์ไม่สามารถตอบคำถามเชิงลึกให้กับผู้ใช้ได้	9	2.22	0.97	น
บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการแทนกันได้	7	2.29	1.38	น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาในด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 33) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 9-10 แห่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้งหมด โดยปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบ มี 3 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ค่าใช้จ่ายของวัสดุอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีราคาสูง (3.20) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำงานไม่ประสบความสำเร็จ (2.90) และบรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ ขาดความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (2.89)

ตารางที่ 33 ปัญหาในด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ปัญหาความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	รวม (N=14)			
	f	\bar{x}	S.D	ปค.
บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ ขาดความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	9	2.89	1.27	ป
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ และไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำงานไม่ประสบความสำเร็จ	10	2.90	1.66	ป
ค่าใช้จ่ายของวัสดุอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีราคาสูง	10	3.20	1.55	ป

ข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑในสังกัดเดียวกัน จำนวน 8 แห่ง ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ โดยแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความร่วมมือด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ นำเสนอตามลำดับความถี่ของคำตอบได้ดังนี้

ความร่วมมือด้านงานบริหาร (6 แห่ง)

ควรมีการเพิ่มจำนวนงบประมาณ และมีการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณความร่วมมือ โดยเฉพาะ (4 แห่ง) คือ กรมการสารวัตรทหารบก กรมวิชาการเกษตร สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

ควรมีเพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะทางด้านงานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ (3 แห่ง) คือ กรมการทหารสื่อสาร กรมการสารวัตรทหารบก และกรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือ

ควรมีการกำหนดนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ (2 แห่ง) คือ กรมวิชาการเกษตร และสถาบันพระปกเกล้า

ควรมีการกำหนดขอบเขตงานที่ชัดเจน เพื่อช่วยลดภาระงานที่ซับซ้อนให้กับผู้ปฏิบัติงาน และช่วยให้ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด และพิพิธภัณฑเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (1 แห่ง) คือ กรมวิชาการเกษตร

ความร่วมมือด้านงานเทคนิค (1 แห่ง)

ความแตกต่างของวิชาชีพทั้งทางด้านห้องสมุด และพิพิธภัณฑ ส่งผลต่อการทำงานร่วมกันของทั้งสองงาน ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงควรที่จะเปิดใจรับ และปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ (1 แห่ง) คือ สถาบันพระปกเกล้า

ความร่วมมือด้านงานบริการ (1 แห่ง)

ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้บริการ (1 แห่ง) คือ สถาบันพระปกเกล้า

ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (3 แห่ง)

งานเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้นจึงควรมีการเพิ่มงบประมาณในด้านนี้ (2 แห่ง) คือ กรมแผนที่ทหาร และกรมสรรพาวุธทหารบก

ควรให้โอกาสผู้ปฏิบัติงาน ได้ไปศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะทักษะความรู้ทางด้านเทคโนโลยี เพื่อนำกลับมาใช้ในการทำงาน (1 แห่ง) คือ กรมการทหารสื่อสาร

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการนำเสนอเนื้อหาการวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน ในด้านวัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา

1. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน ในด้านงานบริหารงานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ประโยชน์ และปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ
2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้นหาและให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
3. ปัญหาของความร่วมมือที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันประสบในระดับมาก คือ นโยบายไม่ชัดเจนทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน จำนวนแห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน รายละเอียดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำเสนอในบทที่ 2 และในตอนที่ 2 และ 3

ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ผู้วิจัยได้นำเสนอในบทที่ 4

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ คือ ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์จำนวนตั้งแต่ 8 แห่งขึ้นไป ผลการวิจัยสามารถสรุปผลและอภิปรายผลได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และประโยชน์ของความร่วมมือ

1.1 ความร่วมมือด้านงานบริหาร

1.1.1 นโยบายความร่วมมือ

จากการศึกษานโยบายความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 1) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 7 แห่ง มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 3 แห่ง มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือแบบเป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร และกรมสรรพาวุธทหารบก และจำนวน 4 แห่ง มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือแบบไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 7 แห่ง ที่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ ระบุว่า เป็นนโยบายความร่วมมือเรื่อง การบริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ การสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศในการทำงานของทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การบริหารจัดการบุคลากร การจัดทำงบประมาณ และการบริหารจัดการงานทั่วไป

1.1.2 วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ของความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 2) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ

ผลการศึกษานี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ในส่วนที่ว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ ทั้งนี้เป็นเพราะการดำเนินงานความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ทำให้ผู้ใช้บริการของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้จากทั้งทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน (ทัศนศึกษา, ศึกษานอกสถานที่, สัมภาษณ์) จำนวนรองลงมา 10 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และจำนวนใกล้เคียงกัน 9 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาจำนวนวัตถุประสงค์ของความร่วมมือ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-5 วัตถุประสงค์ ได้แก่ เพื่อเป็นการเสนอบริการใหม่ให้กับผู้ใช้บริการ ปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ เป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวัตถุประสงค์ของความร่วมมือมากที่สุด 5 วัตถุประสงค์เท่ากัน มีจำนวน 2 แห่ง คือ กรมสรรพาวุธทหารบก และสำนักงานอัยการสูงสุด

1.1.3 การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน

จากการศึกษาการพัฒนาบุคลากรร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 3) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 12 แห่ง มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน และจำนวน 2 แห่ง ไม่มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ที่มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 10 แห่ง ใช้วิธีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ทั้งนี้เป็นเพราะการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนำบุคลากรไปศึกษาการทำงานของหน่วยงานอื่นในสถานที่จริง ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีโลกทัศน์

กว้างไกล (สุวันนา ทองสีสุกใส 2537: 7) นอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพราะสามารถเดินทางไปเป็นหมู่คณะ สำหรับหน่วยงาน หรือองค์กรที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน มักจัดส่งบุคลากรไปศึกษาดูงาน เช่น หอสมุดแห่งชาติ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นต้น (กิตติมา พฤติวินาสันต์, สัมภาษณ์; ชาญณรงค์ สุวรรณรัตน์, สัมภาษณ์) และจำนวนรองลงมา 7 แห่ง ใช้วิธีการฝึกอบรม

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-6 วิธี ได้แก่ วิธีการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ศึกษาต่อ สัมมนา และบรรยาย/อภิปรายทางวิชาการโดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน ที่มีวิธีการพัฒนาบุคลากรร่วมกันมากที่สุด 6 วิธี มีจำนวน 1 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร

1.1.4 การจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ

จากการศึกษาการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 4) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ไม่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ และจำนวน 2 แห่ง มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ คือ กรมการทหารสื่อสาร และการศึกษาแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ พบว่า ทั้ง 2 แห่ง ใช้แหล่งงบประมาณที่เป็นงบประมาณแผ่นดิน และจำนวน 1 แห่ง เท่ากัน ใช้แหล่งงบประมาณที่เป็นงบประมาณรายได้ของหน่วยงานต้นสังกัด คือ กรมการทหารสื่อสาร และใช้แหล่งงบประมาณที่เป็นค่าบำรุงห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานและค่าธรรมเนียมอื่นๆ คือ การศึกษาแห่งประเทศไทย

1.1.5 จำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี

จากการศึกษาจำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปีของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และ การศึกษาแห่งประเทศไทย (ตารางที่ 5) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 1 แห่ง เท่ากัน มีจำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี น้อยกว่า 100,000 บาท คือ กรมการทหารสื่อสาร และไม่สามารถระบุจำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปีได้ คือ การศึกษาแห่งประเทศไทย

1.1.6 การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน

จากการศึกษาการใช้อาคารสถานที่ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 6) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 8 แห่ง ตั้งอยู่ในอาคารและอยู่ในบริเวณเดียวกัน

การใช้อาคารสถานที่ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ช่วยให้การทำงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สะดวกมากยิ่งขึ้น (Allen and Bishoff 2002: 55) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Gibson, Morris and Cleeve (2007) ที่ระบุว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่มีความร่วมมือกันในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานที่เดียวกัน

1.1.7 การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

จากการศึกษาการประชาสัมพันธ์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 7) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

เมื่อพิจารณาลักษณะการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวนมากที่สุด 12 แห่ง มีการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

1.1.8 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

จากการศึกษาสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง ที่มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน (ตารางที่ 8) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวนมากที่สุด 13 แห่ง เท่ากัน ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกิจกรรม และสื่ออื่นๆ ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 2-4 ประเภท โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่ใช้สื่อจำนวนมากที่สุด 4 ประเภทเท่ากัน คือ ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่อกิจกรรม และสื่ออื่นๆ มีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 9 แห่ง ใช้แผ่นพับ และรองลงมา 5 แห่ง เท่ากัน ใช้ป้ายประกาศ รายงานประจำปี และวารสารที่จัดทำโดยหน่วยงานต้นสังกัด ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 7 แห่ง ที่ใช้สื่อโสตทัศนในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยทั้ง 7 แห่ง ใช้วีดิทัศน์ และรองลงมา 3 แห่ง ใช้วิทยุกระจายเสียง ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง ที่ใช้สื่อกิจกรรมในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง ใช้การนำชมห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถาน ห้องสมุด และรองลงมา 9 แห่ง ใช้การจัดนิทรรศการ และพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง ที่ใช้สื่ออื่นๆในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง ใช้การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถานผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด/พิพิธภัณฑสถาน และรองลงมา 4 แห่ง ใช้การแจ้งข่าวถึงผู้ใช้ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

จากการที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานส่วนใหญ่ใช้แผ่นพับ ที่มีรายละเอียดการให้บริการระเบียบการใช้ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน รวมถึงข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เนื่องจากแผ่นพับ มีต้นทุนในการผลิตที่ไม่สูง และสามารถให้ข้อมูลที่ครบถ้วนแก่ผู้ใช้บริการได้ นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลให้เว็บไซต์เป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการประชาสัมพันธ์ (ศิริพร ธิดิปริษา, สัมภาษณ์; อารีย์ แยมวงษ์, สัมภาษณ์)

1.1.9 การประเมินผลความร่วมมือ

จากการศึกษาการประเมินผลความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 9) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ และจำนวน 2 แห่ง มีการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และกรมวิชาการเกษตร

1.1.10 ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ

จากการศึกษาผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหาร

สื่อสาร และกรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 10) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 1 แห่ง เท่ากัน มีผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ เป็นบรรณารักษ์ คือ กรมการทหารสื่อสาร และเป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คือ กรมวิชาการเกษตร

1.1.11 วิธีการประเมินผลความร่วมมือ

จากการศึกษาวิธีการประเมินผลความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และ กรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 11) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทั้ง 2 แห่ง ใช้การตอบแบบสอบถาม และจำนวน 1 แห่ง ใช้ทั้งการสัมภาษณ์ และการสังเกต คือ กรมการทหารสื่อสาร

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการประเมินผลความร่วมมือ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการประเมินผลความร่วมมือมากที่สุด 3 วิธี คือ การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต มีจำนวน 1 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร

1.1.12 การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้

จากการศึกษาการนำผลที่ได้จากการประเมิน ไปใช้ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ที่มีการจัดการประเมินผลความร่วมมือ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และ กรมวิชาการเกษตร (ตารางที่ 12) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทั้ง 2 แห่ง นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้วางแผนการจัดบริการครั้งต่อไป และจำนวน 1 แห่ง นำผลที่ได้จากการประเมินไป ใช้พิจารณาของงบประมาณความร่วมมือ จัดทำนโยบายความร่วมมือการจัดบริการ และปรับปรุงวิธีการให้บริการ คือ กรมการทหารสื่อสาร

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการประเมินผลความร่วมมือมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ พิจารณาของงบประมาณความร่วมมือ จัดทำนโยบายความร่วมมือการจัดบริการวางแผนการจัดบริการครั้งต่อไป และปรับปรุงวิธีการให้บริการ มีจำนวน 1 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร

1.2 ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

1.2.1 ความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวม

จากการศึกษาความร่วมมือด้านงานเทคนิคโดยรวมของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 13) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน และการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน และนอกจากนี้ พบว่า ไม่มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันแห่งใด มีการจัดระบบทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน

ผลการศึกษานี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ในส่วนที่ว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้น เนื่องจากเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศ เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ใช้และทรัพยากรสารนิเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว (อาภากร ชาติโลหะ 2547: 36) ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ จึงต้องร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้น เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารนิเทศที่ต้องการได้ โดยใช้ความรู้ของภัณฑารักษ์ มาช่วยในการกำหนดคำค้น หรือคำสำคัญที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล (กิตติมา พฤตวิวัฒนาพันธ์, สัมภาษณ์)

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคนิค พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคนิคมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน การอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน และการคัดทรัพยากรสารนิเทศออกร่วมกัน มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร กรมแผนที่ทหาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด และธนาคารออมสิน

1.2.2 การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 14) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารนิเทศร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ เสนอรายชื่อหนังสือ หรือทรัพยากรสารนิเทศที่น่าสนใจ ให้

บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นมาให้บริการภายในห้องสมุด และจำนวนรองลงมา 10 แห่ง มีการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในลักษณะบรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำรายชื่อหนังสือที่จะคัดเลือกเข้ามาให้บริการภายในห้องสมุด ไปให้ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานช่วยพิจารณา

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรร่วมกันมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานออ รายชื่อหนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่น่าสนใจ ให้บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นมาให้บริการภายในห้องสมุด ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน นำหนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้บรรณารักษ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์ มาให้ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถาน และ บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำรายชื่อหนังสือที่จะคัดเลือกเข้ามา ให้บริการภายในห้องสมุดไปให้ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานช่วยพิจารณา มีจำนวน 4 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และสถาบันพระปกเกล้า

1.2.3 การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

จากการศึกษารูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 15) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง ร่วมกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในรูปแบบบัตรรายการ เนื่องจากห้องสมุด ส่วนใหญ่มีการจัดทำบัตรรายการ เพราะมีขั้นตอนในการจัดทำที่ไม่ยุ่งยาก สำหรับการจัดทำบัตรรายการร่วมกัน ภัณฑารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือช่วยเหลือในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่สามารถกำหนดคำสำคัญที่เป็นคำศัพท์เฉพาะได้ (ทัศนายนาคปุณบุตร, สัมภาษณ์) และรองลงมา 10 แห่ง ร่วมกันจัดทำรูปแบบบรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีรูปแบบการจัดทำ

เครื่องมือช่วยคันทรัพยากรร่วมกันมากที่สุด 3 รูปแบบเท่ากัน คือ บัตรรายการ วรรณคดี และ บรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร กรมสรรพาวุธทหารบก และการศึกษาแห่งประเทศไทย และ บัตรรายการ บรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม และ บรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานศาลยุติธรรม

1.2.4 การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

จากการศึกษาการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 9 แห่ง ที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน (ตารางที่ 16) พบว่าห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 8 แห่ง ใช้วิธีทำสำเนาเอกสาร เพื่อให้บริการแทนการใช้เอกสารฉบับจริง รองลงมา 7 แห่ง ใช้วิธีติดตั้งเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (เครื่องปรับอากาศ) และจำนวนใกล้เคียงกัน 6 แห่ง ใช้วิธีแปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปแบบของซีดี (ซีดีรอม, วีซีดี, ดีวีดี)

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-7 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันมากที่สุด 7 วิธี คือ ทำสำเนาเอกสาร เพื่อให้บริการแทนการใช้เอกสารฉบับจริง แปลงทรัพยากรสารสนเทศ ต้นฉบับให้อยู่ในรูปแบบของซีดี (ซีดีรอม, วีซีดี, ดีวีดี) แปลงทรัพยากรสารสนเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปแบบของวิดิทัศน์ ติดตั้งเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (เครื่องปรับอากาศ) ติดตั้งพัดลมดูดอากาศ ควบคุมแสงสว่างและความร้อนจากหลอดไฟฟ้า และแสงแดด และมีการกำจัดแมลง ปลวก และหนู มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด

1.2.5 การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน

จากการศึกษาวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 7 แห่ง ที่มีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน (ตารางที่ 17) พบว่าห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 6 แห่ง ใช้วิธีบริจาคให้หน่วยงานอื่น เนื่องจากนโยบายของหน่วยงานของรัฐ จะไม่สามารถจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศออกได้ (ทิวพรศรีวัลย์, สัมภาษณ์)

เมื่อพิจารณาจำนวนวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 วิธี โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีวิธีการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน

มากที่สุด 4 วิธี คือ วิธีการทำลาย บริจาคให้หน่วยงานอื่น การขาย และการย้ายไปเก็บในระบบชั้นปิด มีจำนวน 1 แห่ง คือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

1.3 ความร่วมมือด้านงานบริการ

1.3.1 ความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวม

จากการศึกษาความร่วมมือด้านงานบริการ โดยรวมของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 18) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน รองลงมา 12 แห่ง มีการให้บริการทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน และจำนวนใกล้เคียงกัน 11 แห่ง มีการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน

ผลการศึกษานี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ในส่วนที่ว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า สำหรับความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า จะเป็นในลักษณะการช่วยตอบคำถามเชิงลึกของภัณฑารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานให้แก่ผู้ใช้บริการ และการแนะนำแหล่งสารนิเทศอื่นๆของบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษาของผู้ใช้บริการ (วินัย สมประสงค์, สัมภาษณ์)

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะความร่วมมือด้านงานบริการ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะความร่วมมือด้านงานบริการโดยรวมมากที่สุด 4 ลักษณะ คือ การให้บริการทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน และการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน มีจำนวน 8 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร กรมวิชาการเกษตร กรมสรรพาวุธทหารบก กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

1.3.2 การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

จากการศึกษาการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน (ตารางที่ 19) พบว่าห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของสื่อที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 ประเภท โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีประเภทสื่อที่ใช้ในการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันมากที่สุด 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 6 แห่ง คือ กรมการทหารสื่อสาร สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อที่มีการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน พบว่าห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ที่ให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์ร่วมกัน มีการให้บริการหนังสือ และวารสาร รองลงมา 10 แห่ง มีการให้บริการหนังสือพิมพ์ และจำนวนใกล้เคียงกัน 8 แห่ง ให้บริการรายงานการวิจัย ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 11 แห่ง ที่ให้บริการสื่อโสตทัศนร่วมกัน โดยจำนวนมากที่สุด 9 แห่ง เท่ากัน มีการให้บริการเทปบันทึกภาพ วีซีดี และภาพถ่าย และรองลงมา 8 แห่ง มีการให้บริการวีซีดี และห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 6 แห่ง ที่ให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกัน มีการให้บริการฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

1.3.3 การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 20) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวน 13 แห่ง มีการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน ช่วยตอบคำถามเชิงลึกในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ใช้บริการในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่สามารถให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการได้

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-2 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกันมากที่สุด 2 ลักษณะ คือ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน ช่วยตอบคำถามเชิงลึกในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ใช้บริการ ในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่

สามารถให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการได้ และบรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยแนะนำทรัพยากรสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ให้กับ ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ ในกรณีที่ผู้ใช้บริการต้องการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษา มีจำนวน 10 แห่ง คือ กรมการสารวัตรทหารบก กรมสรรพาวุธทหารบก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด การกีฬาแห่งประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

1.3.4 การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 8 แห่ง (ตารางที่ 21) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 7 แห่ง มีการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันในลักษณะภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับพิพิธภัณฑ์หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไม่มีให้บริการ

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกันมากที่สุด 3 ลักษณะ คือ บรรณารักษ์ ให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการภาพถ่ายที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ แต่ทางพิพิธภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการทำสำเนาได้ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับพิพิธภัณฑ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไม่มีให้บริการ และบรรณารักษ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับห้องสมุด หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่มีให้บริการ มีจำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

1.3.5 การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน

จากการศึกษาลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 11 แห่ง (ตารางที่ 22) พบว่า

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 9 แห่ง มีการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันในลักษณะการจัดกิจกรรมทางวิชาการระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เนื่องในโอกาสวันพิเศษต่างๆ เช่น วันสถาปนาของหน่วยงาน หรือ วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะการให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันมากที่สุด 3 ลักษณะ คือ การจัดนิทรรศการภายในหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ การจัดนิทรรศการภายนอกหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เช่น สถานศึกษา หน่วยงานราชการอื่นๆ เป็นต้น และการจัดกิจกรรมทางวิชาการระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เนื่องในโอกาสวันพิเศษต่างๆ เช่น วันสถาปนาของหน่วยงาน หรือ วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น มีจำนวน 2 แห่ง คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

1.4 ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4.1 ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม

จากการศึกษาลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 23) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีความร่วมมือในการจัดทำเว็บไซต์ รองลงมา 12 แห่ง มีความร่วมมือในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาจำนวนลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-5 ลักษณะ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีลักษณะความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด 5 ลักษณะ คือ มีความร่วมมือในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การจัดทำระบบอัตโนมัติ การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และการจัดทำเว็บไซต์ มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน และสำนักงานศาลยุติธรรม

1.4.2 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน

จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกันของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 12 แห่ง ที่มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ตารางที่ 24) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันทุกแห่ง มีการใช้ทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ร่วมกัน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ที่มีการใช้ฮาร์ดแวร์ร่วมกัน ทุกแห่ง มีการใช้คอมพิวเตอร์ รองลงมา 9 แห่ง เท่ากัน มีการใช้เครื่องพิมพ์ และสแกนเนอร์ และจำนวนใกล้เคียงกัน 8 แห่ง เท่ากัน มีการใช้กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และแผ่นบันทึกข้อมูล ส่วนห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 12 แห่ง ที่มีการใช้ซอฟต์แวร์ร่วมกัน มีจำนวนมากที่สุด 10 แห่ง เท่ากัน ที่ใช้ Microsoft Word และ Adobe Acrobat และรองลงมา 9 แห่ง เท่ากัน ที่ใช้ Microsoft Excel และ Microsoft PowerPoint

1.4.3 การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน

จากการศึกษาการจัดทำระบบอัตโนมัติของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 25) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวน 9 แห่ง ไม่มี การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน และจำนวน 5 แห่ง มีการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน ได้แก่ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 5 แห่ง ที่มีการจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 4 แห่ง มีการใช้ระบบอัตโนมัติ ELIB ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน สถาบันพระปกเกล้า และสำนักงานศาลยุติธรรม และจำนวน 1 แห่ง มีการใช้ระบบอัตโนมัติที่หน่วยงานต้นสังกัดพัฒนาขึ้นเอง คือ สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

1.4.4 การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน

จากการศึกษาการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 26) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

จำนวน 10 แห่ง ไม่มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน และจำนวน 4 แห่ง มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารออมสิน และสำนักงานศาลยุติธรรม

เมื่อพิจารณาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 4 แห่ง ที่มีการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 2 แห่ง ร่วมกันจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์ผ่านทางเครือข่ายภายในหน่วยงาน ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร และธนาคารออมสิน และจำนวน 2 แห่ง ร่วมกันจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม

1.4.5 การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล

จากการศึกษาการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 11 แห่ง ที่มีการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (ตารางที่ 27) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 10 แห่ง ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล PDF (Portable Document Format) เพราะรูปแบบเพิ่มข้อมูล PDF เป็นรูปแบบที่จัดทำได้ง่าย รองรับทั้งงานเอกสาร และรูปภาพ ช่วยให้สะดวกในการทำงาน (ชุตติกร รัชชศิริ, สัมภาษณ์) และรองลงมา 8 แห่ง ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล JPEG (Joint Photographic Experts Group)

เมื่อพิจารณาจำนวนรูปแบบเพิ่มข้อมูลการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-3 รูปแบบ โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันที่มีรูปแบบเพิ่มข้อมูลการแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมากที่สุด 3 รูปแบบ คือ ใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล TIFF (Tagged Image File) JPEG (Joint Photographic Experts Group) และ PDF (Portable Document Format) มีจำนวน 2 แห่ง คือ กรมแผนที่ทหาร และสำนักงานศาลยุติธรรม และใช้รูปแบบเพิ่มข้อมูล JPEG (Joint Photographic Experts Group) GIF (Graphic Interchange Format) และ PDF (Portable Document Format) มีจำนวน 1 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน

1.5 ประโยชน์ของความร่วมมือ

จากการศึกษาประโยชน์ของความร่วมมือของห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 14 แห่ง (ตารางที่ 28) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันจำนวนมากที่สุด 13 แห่ง ได้รับประโยชน์ของความร่วมมือเรื่องช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้จากการที่ผู้ใช้บริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของแต่ละแห่ง เริ่มเข้ามาใช้บริการทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน หลังจากมีการดำเนินความร่วมมือ (ชุตติกร รัชชศิริ, สัมภาษณ์)

เมื่อพิจารณาจำนวนเรื่องของประโยชน์ของความร่วมมือ พบว่า มีจำนวนตั้งแต่ 1-4 เรื่อง โดยห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันที่ระบุประโยชน์ของความร่วมมือมากที่สุด 4 เรื่อง คือ เรื่องประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงาน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ และช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ กรมสรรพาวุธทหารบก สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานด้านงานบริหารงานเทคนิค งานบริการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1 ปัญหาในภาพรวมของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

จากการศึกษาปัญหาในภาพรวมของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 9-10 แห่ง (ตารางที่ 29) พบว่า ปัญหาที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันประสบ อยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาความร่วมมือด้านงานบริหาร (3.44)

2.2 ปัญหาในด้านงานบริหารของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านงานบริหารของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 30) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 5-9 แห่งประสบปัญหาในระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอ (4.00)

ผลการศึกษานี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ในส่วนที่ว่า ปัญหาของความร่วมมือที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกันประสบในระดับมาก คือ นโยบายไม่ชัดเจนทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ถึงแม้เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน แต่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานสามารถที่จะบริหารจัดการกับปัญหานั้นได้ ส่งผลให้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง (สุนิสา ศรีแดงอ่อน, สัมภาษณ์)

2.3 ปัญหาในด้านงานเทคนิคของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านงานเทคนิคของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 31) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 8-9 แห่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มี 2 เรื่อง คือ บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานขาดความรู้ทางวิชาชีพของแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถร่วมมือกัน คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันได้ และ บรรณารักษ์ขาดความรู้ทางด้านพิพิธภัณฑสถาน ทำให้ไม่สามารถจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศได้ถูกต้อง (2.78 เท่ากัน)

2.4 ปัญหาในด้านงานบริการของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านงานบริการของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 32) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 5-9 แห่ง ประสบปัญหาในระดับน้อยทั้งหมด โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานไม่สามารถให้บริการแทนกันได้ (2.29)

2.5 ปัญหาในด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถาน

เมื่อพิจารณาปัญหาในด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน (ตารางที่ 33) พบว่า ห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานในสังกัดเดียวกัน จำนวน 9-10 แห่ง ประสบปัญหาในระดับปานกลางทั้งหมด โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่าใช้จ่ายของวัสดุอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีราคาสูง (3.20)

2.6 ข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน จำนวน 8 แห่ง ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ โดยข้อเสนอแนะที่มีห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ตอบมากที่สุดเป็นอันดับแรกของความร่วมมือด้านงานบริหาร งานเทคนิค งานบริการ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ

ความร่วมมือด้านงานบริหาร

ควรมีการเพิ่มจำนวนงบประมาณ และมีการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณความร่วมมือ โดยเฉพาะ (4 แห่ง) คือ กรมการสารวัตรทหารบก กรมวิชาการเกษตร สำนักงานอัยการสูงสุด และสถาบันพระปกเกล้า

ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

ความแตกต่างของวิชาชีพทั้งทางด้านห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ ส่งผลต่อการทำงานร่วมกันของทั้งสองงาน ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงควรที่จะเปิดใจรับ และปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ (1 แห่ง) คือ สถาบันพระปกเกล้า

ความร่วมมือด้านงานบริการ

ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้บริการ (1 แห่ง) คือ สถาบันพระปกเกล้า

ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

งานเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้นจึงควรมีการเพิ่มงบประมาณในด้านนี้ (2 แห่ง) คือ กรมแผนที่ทหาร และกรมสรรพาวุธทหารบก

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิจัยเรื่องความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน พบว่า ผลที่ได้จากการศึกษา มีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นไปตามสมมติฐาน

ข้อที่ 1. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ

ข้อที่ 2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันส่วนใหญ่ร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือช่วยค้น และให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

2. ส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ข้อที่ 3. ปัญหาของความร่วมมือที่ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกันประสบในระดับมาก คือ นโยบายไม่ชัดเจนทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร เพราะนโยบายความร่วมมือ จะช่วยให้ขอบเขตและภาระงานของบุคลากรในการดำเนินงานร่วมกันชัดเจน ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน และช่วยให้การดำเนินงานความร่วมมือประสบความสำเร็จ
2. ผู้บริหารควรมีการเพิ่มงบประมาณความร่วมมือ และมีการจัดสรรงบประมาณความร่วมมือ โดยเฉพาะ

3. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายในการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน การอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน และการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
4. บรรณารักษ์ และภัณฑารักษ์ ควรมีการประเมินผลความร่วมมือ เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จในการดำเนินความร่วมมือ
5. ควรมีการจัดทำระบบสืบค้นออนไลน์ร่วมกัน เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างสะดวก

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่มีความร่วมมือกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลนิตย์ แจ่มอุติรัตน์. ประจำ สห.ทบ. 2553. สัมภาษณ์, 27 ตุลาคม.
- กรมการสารวัตรทหารบก. 2554. “ประวัติหน่วย.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www2.rta.mi.th/armyweb/pmdept/ArticleDisplay.asp?urlID=20>
สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- กรมแผนที่ทหาร. 2554ก. “กองธุรการ.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.rtsd.mi.th/section/New_Section/Management/Index.html สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- กรมแผนที่ทหาร. 2554ข. “พิพิธภัณฑ์ภักดีภูธร.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.rtsd.mi.th/section/book/06gallery/home_gallery.htm
สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- กรมวิชาการ. 2541. การอนุรักษ์หนังสือ. กรุงเทพมหานคร: อรุณรังษี.
- กรมสรรพาวุธทหารบก. 2551. “ประวัติกรมสรรพาวุธทหารบก.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://reocities.com/Colosseum/bench/6511/_ADCNmuO_COAa_c1AO/_AAEAA3OCO_EOAO/_aaeaa3oco_eoao_.html สืบค้น 4 เมษายน 2554.
- กรมอุทกศาสตร์. 2554. “พันธกิจ.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.navy.mi.th/hydro/hyvision.pdf> สืบค้น 4 เมษายน 2554.
- กองทัพเรือ. 2554. “โครงการหอประวัติอุทกศาสตร์ประเทศไทย.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.navy.mi.th/sctr/k/05.php> สืบค้น 4 เมษายน 2554.
- กรมทหารสื่อสาร. กองวิชาการ. 2545. “ประวัติการจัดตั้ง.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://signal.rta.mi.th/kvk/index.html> สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- กรมทหารสื่อสาร. กองวิชาการ. 2545. “ภารกิจ.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://signal.rta.mi.th/kvk/index.html> สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- กิตติมา พุฒินานาพันธ์. ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม. 2553. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน.
- ครุฑ มัลย์วงศ์. 2538. “วิวัฒนาการของไอที.” อพเดท. 10, 110: 22-24.
- _____. 2543. พจนานุกรมไอที ฉบับคำย่อ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- จันทร์ฉาย ประพันธ์พจน์. 2542. “การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด.”
ข่าวสารหอสมุดแห่งชาติ 2, 3: 9-12.

- จารุวรรณ สิ้นธุโสภณ. 2527. หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
 ประเมษฐ์การพิมพ์.
- จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์. 2543. ห้องสมุดเฉพาะ. ขอนแก่น: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และ
 สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุมพจน์ วิชกุล. 2549. สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
 (ไทย-ญี่ปุ่น).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. 2551. การค้นคว้าและการเขียนรายงาน.
 กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลาด รุ่งเจริญ. หัวหน้าแผนกวิทยากร กองวิทยากร. 2553. สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. 2537. บริการสารนิเทศ. ปทุมธานี: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชาญณรงค์ สุวรรณรัตน์. 2553. หัวหน้าห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิทยากร กรมการทหาร
 สื่อสาร. สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน.
- ชุดิกร รัชชศิริ. 2553. หัวหน้าหน่วยส่งเสริมการเรียนรู้ 2. สัมภาษณ์, 21 ตุลาคม.
- ชุดิมา สัจจานนท์. 2532. “สถาบันบริการสารนิเทศ.” ใน สารนิเทศศาสตร์, 89-98.
 กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- _____. 2546. “ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด.” วารสารสารสนเทศ. 4, 2: 47-64.
- ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในประเทศไทย. 2551. “พิพิธภัณฑ์กรมการทหารสื่อสาร.”
 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: [http://www.sac.or.th/databases/museumdatabase/
 detail_museum.php?get_id=01-051](http://www.sac.or.th/databases/museumdatabase/detail_museum.php?get_id=01-051) สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- ณัฐฎาภรณ์ อังศุศิริกานต์. หัวหน้างานจัดการความรู้และพิพิธภัณฑ์กีฬา. 2553. สัมภาษณ์, 26
 ตุลาคม.
- ทองฟู ชินะโชติ. 2531. การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
 บริหารธุรกิจ. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทัศยานาถปุ่นบุตร. พนักงานบรรณารักษ์. 2553. สัมภาษณ์, 27 ตุลาคม.
- ทิวพร ศรีวัลย์. นักวิชาการ สวพ.ทบ. 2553. สัมภาษณ์, 4 พฤศจิกายน.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2545. กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น: เพื่อทรัพยากรมนุษย์และสังคมแห่ง
 การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ก.พลพิมพ์.
- นันทพร ธนะกุลบริรักษ์. 2546. การจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศออก. ใน เอกสารการสอนชุด
 วิชา 13311 การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- นิคม มูลิกะคามะ, กุลพันธาดา จันทรโพธิ์ศรี, และมณีนรัตน์ ท้วมเจริญ. 2521. วิชาการพิพิธภัณฑ.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิทัศน์ ชิตโสภณ. ผู้ช่วยภัณฑารักษ์. 2553. สัมภาษณ์, 27 ตุลาคม.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2546. ทักษะการใช้ห้องสมุดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: เอสอาร์ พรินต์ติ้ง
แมสโปรดักส์.
- บานชื่น ทองพันชั่ง. 2534. “การใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด.” วารสารห้องสมุด
35, 1: 22-33.
- ปิยพัศตร์ สีนบัวทอง. 2542. “ห้องสมุดกับการประชาสัมพันธ์.” บรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์ มข. 17, 1: 1-13.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. 2543. สารสนเทศในบริบทสังคม. กรุงเทพมหานคร: สมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย.
- พวา พันธุ์เมฆา. 2541. สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. 2540. กลยุทธ์ในการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- ไพพรรณ อินทนิล. 2546. การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.
- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. 2551. การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์.
- มะลิวัลย์ น้อยบัวทิพย์. 2543. “ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในประเทศออสเตรเลีย.”
วารสารสารนิเทศ. 7, 2: 38-43.
- มาลินี ศรีพิสุทธิ์. 2533. ความร่วมมือในการบริการและเผยแพร่สารนิเทศ. ใน เอกสารการสอนชุด
วิชา 13313 การบริการและเผยแพร่สารนิเทศ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2540. ศัพท์คอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:
ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่งเรือง สุขภริมย์. 2543. “การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ:
กรณีศึกษานโยบายการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักขณา สังขกร. 2541. “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุดเฉพาะในกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วัลลภ สวัสดิวัลลภ. 2545. งานนิเทศห้องสมุด: การซ่อม การเย็บเล่ม การทำปกหนังสือและวารสารอย่างเป็นระบบและประหยัด. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- วณิฐา ปนวงศ์สานติ. 2540. การจัดและบริหารงานห้องสมุด. ชลบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____. 2543. การจัดและบริหารงานห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาการ.
- วินัย สมประสงค์. นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ. 2553. สัมภาษณ์, 3 พฤศจิกายน.
- วิไล อัครอิชยา. 2533. “การประชาสัมพันธ์ห้องสมุด.” ข่าวสารสำนักหอสมุดกลาง. 12 (กุมภาพันธ์-เมษายน): 30-45.
- ศิริพร ธิติปรีชา. 2553. บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 9 พฤศจิกายน.
- ศิริรัตน์ สาโพธิ์สิงห์. 2550. “หอประวัติอุทกศาสตร์ประเทศไทย.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.sac.or.th/databases/museumdatabase/detail_museum.php?get_id=01-035 สืบค้น 4 เมษายน 2554.
- สมคิด บางโม. 2538. เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์.
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. 2543. “ประกาศสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เรื่องมาตรฐานห้องสมุดเฉพาะ พ.ศ. 2543.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.pioneer.netserv.chula.ac.th/~rpreeyap/slq.doc> สืบค้น 5 กุมภาพันธ์ 2554.
- สมาน ลอยฟ้า. 2551. “ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด: การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและห้องสมุดเฉพาะจังหวัดขอนแก่น.” อินฟอร์เมชัน 15, 2: 35-39.
- สองศรี พรสุวรรณ. 2526. “การพัฒนาบุคลากรในห้องสมุดมหาวิทยาลัย.” วารสารรามคำแหง. 9, 8: 29-36.
- สาวิตรี ดล็บเป็น. 2551. “พิพิธภัณฑ์กรมสารวัตรทหารบก.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.sac.or.th/databases/museumdatabase/detail_museum.php?get_id=01-055 สืบค้น 3 เมษายน 2554.
- สุนิสา ศรีแดงอ่อน. 2553. รักษาราชการนายทหารพิพิธภัณฑ. สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม.
- สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์. 2543. โสตทัศนในห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- สุมาลี สังข์ศรี. 2548. รายงานการวิจัย การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต: พิพิธภัณฑ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ศุวันนา ทองสีสุกใส. 2537. “การพัฒนาบุคลากรสายบริการทางวิชาการในมหาวิทยาลัย.”

วารสารส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน 5, 2: 4-7.

อนันต์ สมมุล. รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานบริการสารสนเทศ. 2553. สัมภาษณ์, 11 พฤศจิกายน.

อ้อม ประนอม. 2540. วิทยาการสำหรับวิทยากร. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

อ้อมใจ วงษ์มณฑา. 2548. “แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา.” รัฐมิแล 26, 3: 32-42.

อากาศ ชาติโลหะ. 2547. ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า. ชลบุรี: พี.เค. กราฟฟิค พรินต์.

อารีย์ เข้มวงษ์. บรรณารักษ์ชำนาญการ. 2553. สัมภาษณ์ 1 พฤศจิกายน.

อุทัย ทุดิยะโพธิ. 2538. “แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิทยานิพนธ์สุขภาพ.”

รังสิตสารสนเทศ 1, 2: 109-122.

อุดม เขยทิวังค์. 2551. การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาที่ไม่

จำกัดวัยและสถานที่. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.

อุรารัตน์ วงศ์ศิลป์. 2543. “บทบาทของห้องสมุดในศตวรรษที่ 21.” ข่าวสารห้องสมุดใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 16, 4: 21-26.

อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย. 2553. สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพมหานคร:

โอเดียนสโตร์.

ภาษาอังกฤษ

Anderson, C. G., and Maxwell, D. C. 2004. Starting a Digitization Center. Oxford:

Chandos Publishing.

Aitufe, T.A. 1993. “Public Relations in Academic Libraries.” Library Review 42: 39-45.

Allen, M. S. 2002. “Nobody Knows You’re a Dog (or Library, or Museum, or Archive) on the Internet: The Convergence of Three Cultures.” 68th IFLA Council and General Conference August 18-24, 2002 1-6.

Allen, N., and L. B. 2002. Collaborative Digitization: Libraries and Museums Working Together. Advances In Librarianship 26: 43-81.

Allen, N. 2004. “Collaborative Digitization Program (CDP).” [Online]. Available:

<http://www.dlib.org/dlib/april04/04featured-collection.html> Retrieved February 19, 2011.

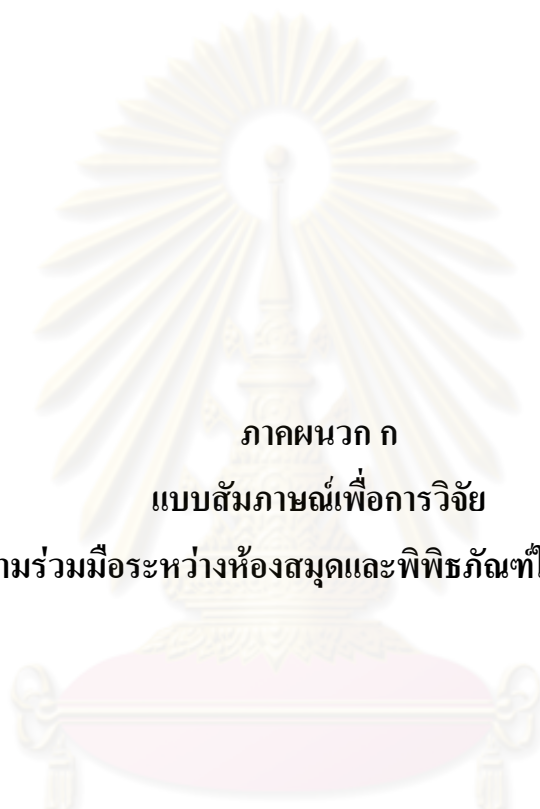
- Bell, C.J. 2003. "Library-Museum Connections in Community Colleges: Innovations for Lifelong Learning." Community & Junior college Libraries 11, 4: 45-68.
- Brown, K., and Pollack, M. 2000. "Illinois Libraries and Museums: Connecting and Collaborating for the future." Illinois libraries 82, 3: 209-215.
- Clayton, M., and Batt, C. 1992. Managing Library Automation. 2 nd ed. Hants: Ashgate.
- Cockburn, C., and Wilson, T.D. 1995. Business use of the world wide web. [Online]. Available: <http://informationr.net/ir/1-2/paper6.html> Retrieved February 19, 2011.
- Cortez, E. M., and Smorch, T. 1993. Planning Second Generation Automation Library Systems. London: Neal Greenwood.
- Diamant-Cohen, B., and D. S. 2003. "Hand in Hand: Museums and Libraries Working Together." Public Libraries 42, 2: 102-105.
- Dilevko, J., and G. L. 2004. The evolution of library and museum partnerships : historical antecedents, contemporary manifestations, and future directions. Westport, CT : Libraries Unlimited.
- Eden, P., and Gadd, E. 1999. "Co-Operative Preservation Activities in the UK: Findings of a Research Project." Library Management 20, 4: 220-227.
- Fresco, M., and T. K. 1998. Digital Preservation Guidelines: The State of the Art in Libraries, Museums and Archives. Luxembourg: European Commission.
- Gibson, H.; Morris, A.; and Cleeve, M. 2007. "Links between Libraries and Museums: Investigating Museum-Library Collaboration in England and the USA." Libri 57: 53-64.
- ICOM. 2007. "Museum Definition-ICOM." [Online]. Available: <http://icom.museum/who-we-are/the-vision/museum-definition.html> Retrieved February 5, 2011.
- Katz, W. A. 1997. Introduction to Reference Work. 7th ed. New York: McGraw-Hill.
- Long, L., and Long, N. 1997. Introduction to Computers & Information Systems. 5th ed. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall-International.

- Marsden, C. 2001. "Sectors and Domains: Some Reflections on Co-operation and Integration. *Journal of the Society of Archivists*." [Online]. Available: http://www.ingentaconnect.com/serch/article;jsessionid=1s9yt53xaer72.victoria?title=sectors+domain&title_type=title&author=marsden&year_from=1997&year_to=2005&database=1&pageSize=20&index=1 Retrieved March 9, 2011.
- Martin S. R. 2003. "Cooperation and Change: Archives, Libraries and Museums in the United States. [Online]. Available: <http://archive.ifla.org/IV/ifla69/papers/066e-Martin.pdf> Retrieved March 1, 2011.
- Norton, P. 1997. *Introduction to Computers*. 2 nd ed. New York: Glencoe McGraw-Hill.
- Owen, T. and Johnson, R. 1999. "Libraries, museums and archives collaboration in the United Kingdom and Europe." *Art Libraries Journal*. 24(4): 10-13.
- Roy, L. "Weeding." *Encyclopedia of Library and Information Science*. 54 (1994): 352-400.
- Saffady, W. "Characteristics and Experiences of Integrated Library Systems Installations." *Library Technology Reports*. 23, 5: 658.
- Tanackovix, S. F., and Badurina, B. 2008. "Collaboration as a Wave of Future: Exploring Experiences from Croatian Archives." *Library Hi Tech* 26, 4: 571-572. [Online]. From: Emerald Management Xtra Item: 101.1108/07378830810920897. Retrieved December 25, 2010.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย**เรื่อง****ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน****คำชี้แจง**

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานทั้งห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
- ตอนที่ 2 ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ในด้าน
- งานบริหาร
 - งานเทคนิค
 - งานบริการ
 - งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- และประโยชน์ของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
- ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือของท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อการวิจัยครั้งนี้

นางสาวชุตินาส บุญหนุน
นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โทร. 08-9070-5577

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

หน่วยงานต้นสังกัด :

ชื่อห้องสมุด :

ชื่อพิพิธภัณฑ์ :

สถานที่ตั้ง :

.....

หมายเลขโทรศัพท์ :

เว็บไซต์ :

อีเมล :

ผู้ให้สัมภาษณ์ : ชื่อ นามสกุล

ตำแหน่ง :

สัมภาษณ์ วันที่ เดือน พ.ศ.

ตอนที่ 2 ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ความร่วมมือด้านงานบริหาร

1. นโยบายความร่วมมือ

1.1 ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือหรือไม่

มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ โดย

เป็นลายลักษณ์อักษร

ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

ไม่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือ เพราะ.....

.....
 (ข้ามไปตอบ ข้อ 2)

1.2 ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ที่มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในด้าน/เรื่อง

.....

2. วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เพื่อเป็นการเสนอบริการใหม่ให้กับผู้ใช้บริการ
- เพื่อปรับปรุงบริการที่มีในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ
- เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้บริการ
- เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

3. การพัฒนาบุคลากรร่วมกัน

- มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน โดยใช้วิธีการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ฝึกอบรม
- ประชุม
- ศึกษาดูงานนอกสถานที่
- ศึกษาต่อ
- สัมมนา
- บรรยาย/อภิปรายทางวิชาการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

- ไม่มีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน เพราะ.....

4. งบประมาณความร่วมมือ

4.1 การจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ ไม่ใช่ งบประมาณดำเนินการของหน่วยงาน

- มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ โดยใช้แหล่งงบประมาณ
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- งบประมาณแผ่นดิน
 งบประมาณเงินรายได้ของหน่วยงานต้นสังกัด
 ค่าบำรุงห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ และค่าธรรมเนียมอื่นๆ
 แหล่งอื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

- ไม่มีการจัดงบประมาณความร่วมมือโดยเฉพาะ เพราะ.....

.....
 (ข้ามไปตอบ ข้อ 5)

4.2 จำนวนงบประมาณความร่วมมือต่อปี ไม่ใช่ งบประมาณดำเนินการของหน่วยงาน

- น้อยกว่า 100,000 บาท
 100,000 – 300,000 บาท
 300,000 บาทขึ้นไป
 ไม่สามารถระบุได้
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. การใช้อาคารสถานที่ร่วมกัน

- ตั้งอยู่ในอาคารและอยู่ในบริเวณเดียวกัน
- ตั้งอยู่คนละอาคาร แต่อยู่ในบริเวณเดียวกัน
- ไม่ได้ตั้งอยู่ในอาคาร/อยู่ในบริเวณเดียวกัน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
-
-

6. การประชาสัมพันธ์ร่วมกัน

6.1 ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกันหรือไม่

- มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดย
- ประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน
 - ประชาสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน
 - ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน
- ไม่มีการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน เพราะ.....
-
-
- (ข้ามไปตอบ ข้อ 7)

6.2 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สื่อสิ่งพิมพ์
- คู่มือการใช้ห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์
 - ป้ายประกาศ จดหมายข่าว
 - รายชื่อหนังสือใหม่ จดหมาย
 - รายงานประจำปี ใบปลิว
 - แผ่นพับ โปสเตอร์
 - หนังสือพิมพ์
 - วารสารที่จัดทำโดยหน่วยงานต้นสังกัด

อื่นๆ (โปรดระบุ)

สื่อโสตทัศน์

☐ สไลด์	☐ วิทยูกระจายเสียง
☐ ฟิล์มภาพ	☐ โทรทัศน์
☐ วีดิทัศน์	☐ เทปบันทึกเสียง
☐ วีซีดี	☐ ดีวีดี
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

สื่อกิจกรรม

- การนำชมห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์
- การจัดนิทรรศการ
- การจัดวัน / สัปดาห์พิเศษของหน่วยงาน
- การจัดประกวด
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

สื่ออื่นๆ

- การผลิตของที่ระลึกจำหน่าย / แจกฟรี
- การเผยแพร่ข่าวสารห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์ ผ่านทางเว็บไซต์ของห้องสมุด / พิพิธภัณฑ์
- การแจ้งข่าวถึงผู้ใช้ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. การประเมินผลความร่วมมือ

- มีการประเมินผลความร่วมมือ
- ไม่มีการประเมินผลความร่วมมือ เพราะ.....

..... (ข้ามไปตอบ ข้อ 8)

7.1 ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลความร่วมมือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บรรณารักษ์
- ภัณฑารักษ์
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
- เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ
- อื่นๆ (โปรดระบุ)
-
-

7.2 วิธีการประเมินผลความร่วมมือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การสังเกต
- การตอบแบบสอบถาม
- การสัมภาษณ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ)
-
-

7.3 การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- พิจารณาของงบประมาณความร่วมมือ
- จัดทำนโยบายความร่วมมือการจัดบริการ
- วางแผนการจัดบริการครั้งต่อไป
- ปรับปรุงวิธีการให้บริการ
- อื่นๆ (โปรดระบุ)
-
-

ความร่วมมือด้านงานเทคนิค

8. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑมีความร่วมมือด้านงานเทคนิค ดังนี้

- การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน
- ในลักษณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานหรือหอสมุดหรือทรัพยากรสารสนเทศที่น่าสนใจ ให้บรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นมาให้บริการภายในห้องสมุด
- ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน นำหนังสือหรือทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้บรรณารักษ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้
- บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำทรัพยากรสารสนเทศต่างๆที่มีประโยชน์มาให้ภัณฑารักษ์ / นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถาน
- บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด นำรายชื่อหนังสือที่จะคัดเลือกเข้ามาให้บริการภายในห้องสมุด ไปให้ ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานช่วยพิจารณา
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

- การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในรูปแบบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บัตรรายการ
- บรรณานุกรม
- บรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์เป็นเล่ม
- บรรณานุกรมแบบเข้าแฟ้ม
- รายการออนไลน์ (OPAC)
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

- การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

- การอนุรักษ์ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกัน โดยวิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ทำสำเนาเอกสาร เพื่อให้บริการแทนการใช้เอกสารฉบับจริง
 - แปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของวัสดุย่อส่วน
 - แปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของสไลด์
 - แปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของเทปบันทึกเสียง
 - แปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของซีดี (ซีดีรอม, วีซีดี, ดีวีดี)
 - แปลงทรัพยากรสารนิเทศต้นฉบับให้อยู่ในรูปของวิดีโอทัศน์
 - ติดตั้งเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (เครื่องปรับอากาศ)
 - ติดตั้งเครื่องควบคุมความชื้น
 - ติดตั้งเครื่องฟอกอากาศ
 - ติดตั้งพัดลมดูดอากาศ
 - ควบคุมแสงสว่างและความร้อนจากหลอดไฟฟ้า และแสงแดด
 - มีการกำจัดแมลง ปลวก และหนู
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)

- การคัดทรัพยากรสารนิเทศออกร่วมกัน โดยวิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- การทำลาย
 - บริจาคให้หน่วยงานอื่น
 - การขาย
 - การแลกเปลี่ยน
 - การย้ายไปเก็บในระบบชั้นปิด
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)

ความร่วมมือด้านงานบริการ

9. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์มีความร่วมมือด้านงานบริการ ดังนี้

การให้บริการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ในรูปแบบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือ

วารสาร

รายงานการวิจัย

คู่มือ

หนังสือพิมพ์

กฤตภาค

อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....
.....

สื่อโสตทัศน

เทปบันทึกภาพ

เทปบันทึกเสียง

แผ่นเสียง

วีซีดี

ดีวีดี

สไลด์

รูปภาพ

แบบแปลน

แผนที่

อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....
.....

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ฐานข้อมูลซีดีรอม

ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....
.....

การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าร่วมกัน
ในลักษณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ช่วยตอบคำถามเชิงลึกในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ใช้บริการ ในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่สามารถให้คำตอบแก่ผู้ใช้บริการได้
- บรรณารักษ์ / นักเอกสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ช่วยแนะนำทรัพยากรสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆให้กับ ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ ในกรณีที่ผู้ใช้บริการต้องการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดทางการศึกษา
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

- การให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนร่วมกัน ในลักษณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - บรรณารักษ์ ให้บริการสำเนาสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการภาพถ่ายที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ แต่ทางพิพิธภัณฑ์ ไม่สามารถให้บริการทำสำเนาได้
 - ภัณฑารักษ์/นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับพิพิธภัณฑ์ หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้บริการห้องสมุดต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ ไม่มีให้บริการ
 - บรรณารักษ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับห้องสมุด หน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นพันธมิตร เพื่อขอสำเนาสื่อโสตทัศนที่ผู้ใช้ชมพิพิธภัณฑ์ ต้องการ แต่ทางห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ไม่มีให้บริการ
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)

- การให้บริการจัดกิจกรรมส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการร่วมกัน ในลักษณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - การจัดนิทรรศการภายในหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
 - การจัดนิทรรศการภายนอกหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ เช่น สถานศึกษา หน่วยงานราชการอื่นๆ เป็นต้น

- การจัดกิจกรรมทางวิชาการระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
เนื่องในโอกาสวันพิเศษต่างๆ เช่น วันสถาปนาของหน่วยงาน หรือ
วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ)
-
-

- บริการอื่นๆ (โปรดระบุ)
-
-
-
-

ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

10. เทคโนโลยีสารสนเทศ

- การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ร่วมกัน
- ฮาร์ดแวร์
☐ คอมพิวเตอร์	☐ เครื่องพิมพ์
☐ สแกนเนอร์	☐ เครื่องอ่านบาร์โค้ด
☐ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล	☐ จอสัมผัส
☐ เครื่องอ่านการ์ดความจำ	☐ แผ่นบันทึกข้อมูล
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	
-
-

- ซอฟต์แวร์
☐ Microsoft Word	☐ Microsoft Excel
☐ Microsoft Publisher	☐ Microsoft PowerPoint

☐	Adobe Acrobat	☐	Adobe Photoshop
☐	Desktop Author	☐	E book Publisher
☐	Flip Album		
☐	อื่นๆ (โปรดระบุ)		

.....

.....

- การจัดทำระบบอัตโนมัติร่วมกัน

.....

.....

.....

- การจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน

.....

.....

.....

- การแปลงทรัพยากรสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัลร่วมกัน โดยอยู่ในรูปแบบเพิ่มข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- TIFF (Tagged Image File)
- JPEG (Joint Photographic Experts Group)
- GIF (Graphic Interchange Format)
- PDF (Portable Document Format)
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

- การจัดทำเว็บไซต์ร่วมกัน
-
-
-
-

ประโยชน์ของความร่วมมือ

11. ประโยชน์ของความร่วมมือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงาน
- ช่วยให้ได้รับเงินสนับสนุนจากโครงการความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น
- ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์
- ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ
- ช่วยขยายกลุ่มผู้ใช้บริการให้กว้างขึ้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ)
-
-

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

12. ปัญหาของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเป็นปัญหาที่ท่านประสบ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	ประสบปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	ประสบปัญหา
3	หมายถึง	ประสบปัญหาปานกลาง
2	หมายถึง	ประสบปัญหาน้อย
1	หมายถึง	ประสบปัญหาน้อยที่สุด
0	หมายถึง	ไม่ประสบปัญหา

ปัญหาในความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์	ระดับความปัญหา					
	5	4	3	2	1	0
12.4 <u>ความร่วมมือด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)</u>						
12.4.3 ค่าใช้จ่ายของวัสดุอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีราคาสูง
อื่นๆ (โปรดระบุ)
.....						

ข้อเสนอแนะของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

ด้านงานบริหาร

.....

.....

.....

ด้านงานเทคนิค

.....

.....

.....

ด้านงานบริการ

.....

.....

.....

ด้านงานเทคโนโลยี

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ในสังกัดเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมการทหารสื่อสาร

ผู้รับผิดชอบ	:	พันโท ชาญณรงค์ สุวรรณรัตน์
ตำแหน่ง	:	หัวหน้าห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ กองวิทยาการ กรมการทหารสื่อสาร
สถานที่ตั้ง	:	149 ถนนพระราม5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
เบอร์โทรศัพท์	:	0-2297-5279 และ 0-297-6254
Website	:	http://signal.rta.mi.th/kvk/index.html
E-mail address	:	chrog@hotmail.com

2. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมการสารวัตรทหารบก

ผู้รับผิดชอบ	:	พันเอกหญิง กมลนิตย์ แจ่มอุลิตรัตน์
ตำแหน่ง	:	ประจำ สห.ทบ.
สถานที่ตั้ง	:	75/3 ถนนโยธี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
เบอร์โทรศัพท์	:	0-2354-4403
Website	:	http://pmdept.rta.mi.th/sch/sch_h.htm
E-mail address	:	-

3. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมแผนที่ทหาร

ผู้รับผิดชอบ	:	ร้อยโท นิตส์น ชิตโสภณ
ตำแหน่ง	:	ผู้ช่วยภัณฑารักษ์
สถานที่ตั้ง	:	กรมแผนที่ทหาร ถนนกัลยาณไมตรี แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
เบอร์โทรศัพท์	:	0-2223-2837

Website : <http://www.rtsd.mi.th>
 E-mail address : n_ith-12@hotmail.com

4. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมสรรพาวุธทหารบก

ผู้รับผิดชอบ : ร้อยเอกหญิง สุนิสา ศรีแดงอ่อน
 ตำแหน่ง : รักษาการนายทหารพิพิธภัณฑ์
 สถานที่ตั้ง : 53 ถนนทหาร แขวงถนนนครไชยศรี เขตคูสิต
 กรุงเทพมหานคร 10300
 เบอร์โทรศัพท์ : 0-2241-1299 และ 0-2243-1061-8
 Website : <http://reocities.com/Colosseum/bench/6511/index.html>
 E-mail address : tata_asinus@yahoo.com

5. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

ผู้รับผิดชอบ : นาวาโท ฉลาด รุ่งเจริญ
 ตำแหน่ง : หัวหน้าแผนกวิทยาการ กองวิทยาการ
 กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
 สถานที่ตั้ง : 222 ถนนริมทางรถไฟเก่า แขวงบางนา เขตบางนา
 กรุงเทพมหานคร 10260
 เบอร์โทรศัพท์ : 0-2475-7005
 Website : <http://www.navy.mi.th/hydro>
 E-mail address : chalard.ru@gmail.com

6. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์สำนักงานวิจัยและพัฒนาการทางทหารกองทัพบก

ผู้รับผิดชอบ : พันโทหญิง ทิวพร ศรีวัลย์
 ตำแหน่ง : นักวิชาการ สวพ.ทบ.

สถานที่ตั้ง : สวพ.ทบ.ในหอประชุมกองทัพบก ถนนราชสีมา
 แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10200

เบอร์โทรศัพท์ : 0-2282-4160

Website : <http://www.ardothailand.com/>

E-mail address : thivaporn21@yahoo.com

7. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมวิชาการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ : วินัย สมประสงค์

ตำแหน่ง : นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

สถานที่ตั้ง : อาคารพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร 50 ถนนพหลโยธิน
 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

เบอร์โทรศัพท์ : 0-2940-5628

Website : <http://m.doa.go.th/pvp/research.html>

E-mail address : winny_th@yahoo.com

8. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ผู้รับผิดชอบ : อารีย์ เข้มวงษ์

ตำแหน่ง : บรรณารักษ์ชำนาญการ

สถานที่ตั้ง : 14 ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง
 กรุงเทพมหานคร 10310

เบอร์โทรศัพท์ : 0-2247-0028 ต่อ 4311

Website : <http://www.culture.go.th/>

E-mail address : -

9. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้รับผิดชอบ : ศิริพร ธิติปรีชา

ตำแหน่ง : บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ตั้ง : อาคารถนนรัชดาภิเษก ชั้น 11 แขวงจอมพล
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

เบอร์โทรศัพท์ : 0-2515-4780-4

Website : <http://www.library.ago.go.th/>

E-mail address : library@ago.go.th

10. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์การศึกษาแห่งประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบ : ธรรมนูญ อังศุศิริกานต์

ตำแหน่ง : หัวหน้างานจัดการความรู้และพิพิธภัณฑ์ศึกษา

สถานที่ตั้ง : 286 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ
กรุงเทพมหานคร 10240

เบอร์โทรศัพท์ : 0-2718-5913-4

Website : <http://www.sat.or.th/>

E-mail address : -

11. พิพิธภัณฑ์และห้องสมุดธนาคารออมสิน

ผู้รับผิดชอบ : ชุติกกร รัชชศิริ

ตำแหน่ง : หัวหน้าหน่วยส่งเสริมการเรียนรู้ 2

สถานที่ตั้ง : 470 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400

เบอร์โทรศัพท์ : 0-2299-8000 ต่อ 040334-35

Website : <http://www.gsb.or.th/>

E-mail address : chutikornr@gsb.or.th

12. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน)

ผู้รับผิดชอบ	:	อนันต์ สมมุต
ตำแหน่ง	:	รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานบริการสารสนเทศ
สถานที่ตั้ง	:	20 ถนนบรมราชชนนี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
เบอร์โทรศัพท์	:	0-2880-9429 ต่อ 3701
Website	:	http://www.sac.or.th
E-mail address	:	-

13. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระปกเกล้า

ผู้รับผิดชอบ	:	ทศยา นากปุ่นบุตร
ตำแหน่ง	:	พนักงานบรรณารักษ์
สถานที่ตั้ง	:	2 ถนนหลานหลวง แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10100
เบอร์โทรศัพท์	:	0-2280-3413-4
Website	:	http://kingprajadhipokmuseum.org/
E-mail address	:	mei_2ning@hotmail.com

14. ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

ผู้รับผิดชอบ	:	กิตติมา พฤฒินาสนันท์
ตำแหน่ง	:	ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม
ที่ตั้ง	:	อาคารศาลอาญาชั้น 6 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
เบอร์โทรศัพท์	:	0-2541-2284-91
Website	:	http://www.isd.coj.go.th
E-mail address	:	-

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวชุติมาส บุญหนุน เกิดวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย